

APM

VENEDİK'TE CİNAYET // PARA AVI // THE EQUALIZER // DEHŞETİN YÜZÜ II
THE ETERNAL DAUGHTER // KAÇAKÇILAR // KAÇAKÇILAR

GENÇE

MECMUA

AYLIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİSİ
EYLÜL 2023 SAYI 70 // 50 TL

Yeni Bir Umut Daha

AHSOKA

PAM GRIER
KENNETH BRANAGH
ASFALTIN KRALLARI
ZEKİ DEMİRKUBUZ
CEP HERKÜLÜ

ÇİZGİ ROMANLARDAKİ KÖTÜ KARAKTERLER APOCALYPSE NOW CRIMINAL PERSONA

Tüm hayaller ona sığar.

Hyundai STARIA.

Şimdi kalbinizden geçen tüm yolculukları, sınırlamalar olmadan yaşama zamanı. Maksimum konfor sunan geniş iç mekânı, devrim niteliğindeki modern dış tasarımı, elektrikli sağ ve sol kayar kapıları, 8" multimedya ekranı, kablosuz şarj özelliği ve daha birçok yenilikçi donanımıyla STARIA, hayallerinizi genişletmek için tasarlandı.

5 YIL **100.000 km**
Üretici Onarım Güvencesi

Hyundai STARIA modelinin resmi spesifik CO₂ emisyonu (715/2007/EC) 222 g/km, resmi yakıt tüketimi (715/2007/EC) 8,5 l/100 (birleşik) km'dir. Hyundai STARIA, 2 yıl ya da 100.000 km yasal garanti kapsamındadır. Ayrıca yasal garantinin dolmasından sonra, aracın ilk tüketiciye teslim tarihinden itibaren 5 yıl ya da 100.000 km'ye kadar üretim kaynaklı arızaların ücretsiz onarımları Hyundai üretici onarım güvencesi kapsamındadır. Detaylı bilgi garanti kitapçığında ve hyundai.com.tr'de bulunmaktadır. İlanda yer alan araçların donanımları Türkiye'de satışta olan araçların donanımlarından farklılık gösterebilir.

AFAA ÇENCESE

ISSN 2602-2583

Çağlayan Mahallesi Aslanbey Sok. No: 10 Kat:1 Daire:2 / MİNT Rezidans
Kagithane - İSTANBUL

GENEL YAYIN YÖNETMENİ Bilgehan ARAS

bilgehanaras@barasmedya.com

EDİTÖRLER Ece MUSLU ecemuslu@barasmedya.com,

Cem ŞENLİ cemsenli89@gmail.com, Engin ERZİNCANLI engine@gmail.com

KATKIDA BULUNANLAR Bora SEZEN sezen.bora@gmail.com,

Asaf İNAN asafinan75@hotmail.com, Ali SARIKUŞ şibas77@sibascontent.com

ART DİREKTÖR Bilgehan ARAS (Sorumlu Müdür)

bilgehanaras@barasmedya.com.tr

FOTOĞRAF EDITÖRÜ Işık ATASOY GÜLMAN isikatasoy78@gmail.com

REKLAM REZERVASYON

Ebru Ece ULUTAŞ +90 (533) 552 07 49

İMTİYAZ SAHİBİ Bilgehan ARAS

KAPAK FOTOĞRAFI Ali İhsan ELMAS

APM Arka Pencere Mecmua, ayda bir yayımlanan yerel süreli yayındır. Bu dergi, basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder. Dergide yayımlanan tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına, ilanların sorumluluğu ilan veren firmalara aittir.

BARAS MEDYA

İÇİNDEKİLER

12 ADALET 3: SON

40 AHSOKA

14 DEHŞETİN YÜZÜ II

HAVADİS

16 Sonsuz Sır

48 KENNETH BRANAGH

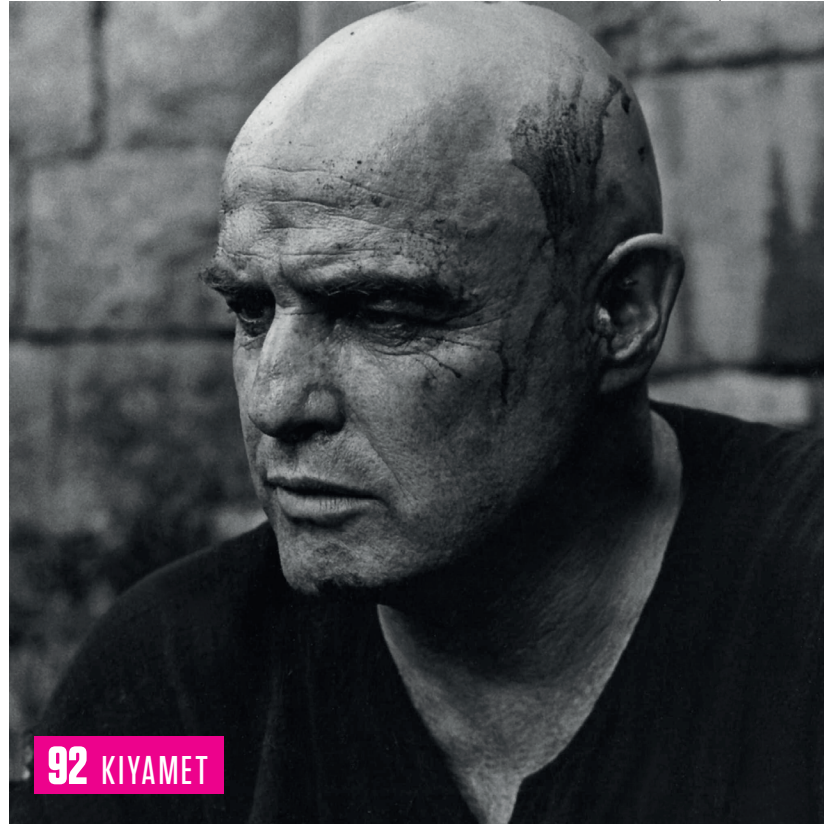
58 ASFALTIN KRALLARI

80 EN İYİ 11 ÇİZGİ ROMAN KÖTÜ KARAKTERİ

64 PAM GRIER

92 KİYAMET

KEYİF

106 *Klasik Sahne*

Sizin Bağışınız BİZİM HAYATIMIZ

Aylık düzenli
bağışlarınızla
Lösemili Çocukların
yaşam mücadelesine
destek verin.

QR kodu okutarak
düzenli bağış
yapabilirsiniz

Havadis

14

Dehşetin Yüzü II

EYLÜL 2023 VİZYONU

FİLMLER, FİLMLER!

Filmlerin gösterim tarihleri değişebilir, ertelenebilir, iptal edilebilir...
Değişecek, ertelenecek, iptal edilecek diye okuyun!

KAR VE AYI

1 EYLÜL

ÖLÜMÜNE AŞK

YÖN: Okan Ege Ergüven
OYN: Murat Akkoyunlu, Fulya Zenginer, Ayten Uncuoğlu
Tahsin, yıllardır Altinel ailesinin yanında bahçıvanlık yapan bir adamdır. Beş ay önce evde hizmetçi olarak çalışmaya başlayan Ayperi'ye gönlünü kaptıran Tahsin, ailenin tatile gitmesini fırsat görüp, duygularını açmaya karar verir.

KONUŞ BENİMLE (Talk To Me)

YÖN: Danny Philippou, Michael Philippou
OYN: Ari McCarthy, Hamish Phillips, Sunny Johnson
Konuş Benimle, mumyalanmış bir eli kullanarak ruhların canlanmasını sağlayan bir grup arkadaşın hikayesini konu ediyor.

DABBETÜ'L-ARZ: KIYAMET

YÖN: Gökhan Arı
Dabbetü'l-Arz: Kiyamet, cinlerin muşallat olmasının ardından bu durumu bozmak için çabalayan bir adamın yaşadıklarını konu ediyor.

PARA KONUSUR

YÖN: Bülent Terzioğlu
OYN: Selçuk Kılıç, Aslıhan Karalar, Kubilay Penbeklioğlu
30'lu yaşlarda dürüst, adaletli bir adam olan Pars, babasından etkilenerek başladığı kafes dövüşü sporunda başarılı bir kariyer elde eder.

PARA AVI (Kill Shot)

YÖN: Ari Novak
OYN: Rib Hillis, Rachel Cook, Xian Mikel
Para Avi, Afganistan'dan giderken bir uçak kazasında çalınıp kaybolan 100 milyon doların peşine düşen bir grup teröristin hikayesini konu ediyor.

HIRÇİN

YÖN: Charlotte Regan
OYN: Harris Dickinson, Lola Campbell, Alin Uzun
Hırçın, hayatını inşa etmeye çalışırken babası olduğunu iddia eden bir adamın ortaya çıkmasıyla yaşamı bambaşka bir hal alan genç bir kızın hikayesini konu ediyor. Georgie, 12 yaşında hayalperest bir kızdır.

8 EYLÜL

KAR VE AYI

YÖN: Selcen Ergun
OYN: Merve Dizdar, Ümmü Putgöl, Saygın Soysal
Genç bir hemşire olan Aslı, mecburi hizmet için kışın bitmek bilmediği bir kasabaya atanır. Kasaba sakinlerinden olan Hasan, bir gece ansızın ortadan kaybolduğunda, kasabada türlü dedikodular yayılmaya başlar. Bu kaos ortamında Aslı kendisini, sır ortaklıklarının ve şüphenin içinde bulur.

BULUTLARIN ÜSTÜNDE

YÖN: Deniz Çınar
OYN: Cemal Hünal, Kerim Aydemir, Ruhi Sarı
Bulutların Üstünde, haber yapmak için çıktığı yolda tanıştığı gizemli bir adamla kendisini türlü olayların içerisinde bulan bir adamın hikayesini konu ediyor. Bir gazetede çalışan Gökhan, haber için yola çıktığında aracı ıssız bir arazideyken bozulur.

ŞEYTANIN ELÇİLERİ

YÖN: Özlem Yeşilyurt
OYN: Atilla Karahan,

Cemre Yalçın, Caner Gölguoğlu
Şeytanın Elçileri, bin yılda bir denk gelen bir ayını yapmaya karar veren bir grup arkadaşın başlarına gelen korkunç olayları konu ediyor.

ŞEYTANA SEMPATİ (Sympathy for the Devil)

YÖN: Yuval Adler
OYN: Nicolas Cage, Joel Kinnaman, Kaiwi Lyman
Şeytana Sempati, , yalnızca "Yolcu" olarak bilinen gizemli bir adamın sürücülüğünü yapmak zorunda olan "Sürücü'nün, kendisini yüksek riskli bir kedi fare oyununda bulmasını konu ediyor. Bir adam, hamile kapısını doğum için hastaneye yetiştirmeye çalışır. Ancak hastanenin önünde arabayı park edecekken arabasına yabancı bir adam biter. Genç sürücü, silah zoruyla yabancıların dediklerini yapmak zorunda kalır.

KÜÇÜK ALLEN VE GALAKSİ YOLCUSU

(Lille Allan - den menneskelige antenne)

YÖN: Amalie Næsby Fick
OYN: Louis Næss-Schmidt, Sofie Torp, Jesper Christensen
Küçük Allen ve Galaksi Yolcusu, ebeveynleri boşandıktan sonra babasıyla Amager'deki bir apartmana taşınan Allan'ın hikayesini konu ediyor. Yeni mahallesinde oynayacak kimseyi bulamayan Allan, bir gece binasının antenine yıldırım düştükten sonra yakındaki futbol sahasına düşen tanımlanamayan parlak bir nesne görür.

SONSUZ SİR

(The Eternal Daughter)

YÖN: Joanna Hogg
OYN: Tilda Swinton, August Joshi, Carly-Sophia Davies
The Eternal Daughter, gizemle dolu, neredeyse boş bir otel haline gelen eski aile evlerine döndükleri zaman, yıllardır saklı kalan sırlarla yüzleşmek zorunda kalan bir anne ve orta yaşlı kızının hikayesini konu ediyor.

15 EYLÜL

MUCİZE UĞUR BÖCEĞİ İLE KARA KEDİ

(Miraculous - le film)

YÖN: Jeremy Zag
OYN: Benjamin Bollen, Antoine Tomé, Fanny Bloc
Marinette ve Adrien, diğerleri gibi iki gençtir, ancak tehlike kapıyı çaldığında maskeli süper kahramanlar Uğur Böceği ve Kara Kediy'e dönüşürler.

METRUK

YÖN: Mehmet Ali Zaim

OYN: Serap Çetintürk, Şiar Zaim, Ali İhsan Bozdemir
Dünya dışı yaşamın varlığına inanan ve dünya dışı fenomenlerle ilgili bir kitap yazan bilimkurgu yazarı Ali Yüçetürk, onlarla iletişim kurmak istemektedir. Yazarın bu merakının tehlikeli bir boyuta ulaşması, onun dramatik sonunu hazırlar.

ŞEYTANA SEMPATİ

AFTER: HER ŞEY (After Everything)

YÖN: Castille Landon

OYN: Hero Fiennes Tiffin, Josephine Langford, Cora Kirk

Herkes onun yeni romanını beklerken Hardin, yaratıcılığını kaybetmiştir. Bir türlü ilerleme kaydedemeyen Hardin, kendini yalnız, kırılmış, kaybolmuş hissediyor çünkü Tessa orada değilse onun için hiçbir şeyin önemi yoktur.

DEDEMİN GÖZYAŞLARI

YÖN: İhsan Taş

OYN: Halil Ergün, Erkan Petekçiyi, Ali Kırışat Uzun

Mustafa, anne ve babasını henüz bebekken bir trafik kazasında kaybeder. Bu durum üzerine Mustafa, küçük ve şirin bir sahil kasabasında yaşayan dedesi Kema tarafından sevgiyle büyütülür.

VEŞNAN

YÖN: Bülent Orçin

OYN: Mehmet Bilen, Beste Tosuner, Orkun Özcan

Korku türündeki "Veşnan" filminin yönetmen koltuğunda Bülent Orçin oturuyor.

LANETLİ MİRAS: YANLIŞ ADRES

YÖN: Omma Okan Kılıç

OYN: Caner Çiftçi, Turgay Yıldız, Ebrar Gür

Lanetli Miras: Yanlış Adres, geçmişle yüzleşirken kendisini korkunç olayların içerisinde bulan bir kadının hikayesini konu ediyor.

GÜVENLİ BİR YER (Sigurno mjesto)

YÖN: Juraj Lerotić

OYN: Juraj Lerotić, Goran Marković, Mario Knežević

Sigurno mjesto, ailesi onu kurtarmaya çalışırken kendi canına kıymaya çalışan Damir'in hikayesini konu ediyor. Damir'in annesi ve kardeşi, bir gün boyunca onu hem kendinden hem de sistemden korumaya çalışır.

YONG ZHI CHENG

YÖN: Leon Ding, Yongchang Lin

OYN: Joseph S. Lambert, Nicholia Schwartz, Chris Boike

Terracotta Krallığı'nın derinliklerinde, avayışlar ve Onyx olarak bilinen vahşi yaratıklar, Qin Hanedanlığı'nın yeryüzü şehri Yang'da sürekli savaş halindedir. Magnus adlı genç bir hademe, bir gün Elit Savaşçı olmayı hayal eder.

TAVURI

YÖN: Derviş Zaim

Tavuri, suç, suç bağımlılığı, toplum ve özgürlük temalarını, hayatının yarısını hırsızlık ve dolandırıcılıktan parmaklıklar ardında geçiren Şeytan lakaplı Mustafa Serttaş'ın hayatı üzerinden ele alıyor.

MİNİK FARE VE SEVİMLİ AYI'NIN MACERALARI

(Ernest et Célestine:
le voyage en Charabie)

YÖN: Julien Chheng,

Jean-Christophe Roger (II)
OYN: Lambert Wilson, Pauline Brunner, Michel Lerousseau

CEHENNEM MELEKLERİ 4

Kırılan kemani tamir ettirmek için Ernest'in ülkesine dönen Ernest ve Celestine, beklenmedik bir durumla karşılaşır.

22 EYLÜL

CEHENNEM MELEKLERİ 4 (Expendables)

YÖN: Scott Waugh

OYN: Sylvester Stallone, Jason Statham, Dolph Lundgren

Film, Cehennem Melekleri filminin dördüncü devam halkasıdır.

ÖLÜMCÜL DALIŞ (The Dive)

YÖN: Maximilian Erlenwein

OYN: Sophie Lowe, Louisa Krause
İki kız kardeş olan Drew ve Mary, dünyanın en uzak ve güzel yerlerinden birinde tüplü dalış yapmak için yola koyulur. Onlar bu yolculuğun keyifli geçmesini umar.

KOCAMI KİM ÖLDÜRÜR

YÖN: Bilal Kalyoncu

OYN: Burak Satıbol, Aleyana Solaker, Hayrettin Karaoğuz

Komedi türündeki "Kocamı Kim Öldürür" filminin yönetmen koltuğunda Bilal Kalyoncu oturuyor.

YILDIZ TOZU

YÖN: Ahmet Sönmez

OYN: Süleyman Biçen, Berat Çağan, Serdar Özer

"Yıldız Tozu" filminin oyuncu kadrosunda Süleyman Biçen, Berat Çağan, Serdar Özer, Açıyla Devrim Yılhan, Toprak Can Adıgüzel gibi isimler yer alıyor.

ACİDE

YÖN: Just Philippot

OYN: Guillaume Canet, Laetitia Dosch, Patience Munchenbach

Fransa'da bir yerlerde bir sıcak hava dalgasının ortasında endişe verici bulutlar oluşur ve asit yağmuru püskürtür.

INSIDE MAN

YÖN: Danny A. Abeckaser

OYN: Emile Hirsch, Greg Finley

Rütbesi düşürülen bir dedektif olan Bobby Belucci'ye kılık değiştirerek mafyanın en acımasız katilini tutuklama fırsatı verilir. Ancak hayatı ve tek kurtuluş şansı, rolde kendini kaybedince kontrolden çıkar.

1976

YÖN: Manuela Martelli

OYN: Aline Küppenheim, Nicolás Sepúlveda, Hugo Medina

Şili'de Pinochet döneminde yaşayan bir kadının, kadın düşmanlığı ve yolsuzluğa karşı verdiği mücadeleyi konu ediyor.

29 EYLÜL

KALP ESTETİĞİ

YÖN: Haydar Işık

OYN: Evliya Aykan, Ersin Korkut

Yönetmen koltuğunda Haydar Işık'ın oturduğu romantik komedi türündeki "Kalp Estetiği" filminin oyuncu kadrosunda Evliya Aykan, Ersin Korkut, Müge Boz, Hakan Bilgin, Ayberk Yılmaz gibi isimler oturuyor.

PAW PATROL: SÜPER FİLM (Paw Patrol: The Mighty Movie)

YÖN: Cal Brunner

OYN: McKenna Grace, Marsai Martin
Paw Patrol: The Mighty Movie, süper güçler kazanan Paw Patrol üyelerinin maceralarını konu ediyor.

YARATICI (The Creator)

YÖN: Gareth Edwards (V)

OYN: John David Washington, Gemma Chan, Sturgill Simpson

İnsan ırkı ile yapay zeka güçleri arasında bir savaş başlamak üzere.

GODLESS: ŞEYTAN TOHUMU (Godless: The Eastfield Exorcism)

YÖN: Nick Kozakis

OYN: Georgia Evers, Dan Ewing

Gördüğü korkunç halüsinasyonlardan muzdarip olan Lara, bu sorundan kurtulmak umuduyla psikiyatriste gider.

THE RETIREMENT PLAN

YÖN: Tim Brown (XV)

OYN: Nicolas Cage, Ashley Greene Khoury, Ron Perlman

Ashley ve küçük kızı Sarah hayatlarını riske atan bir suç girişimine bulaştıklarında, yardım edebilecek tek kişi olan babasına ulaşmaya çalışır. Ashley'in ayrı yaşadığı babası Matt, Cayman Adaları'nda emekli bir plaj serserisinin hayatını yaşamaktadır. Onlar adaya gidip Matt ile buluşurken, suç patronu Donnie ve teğmen Bobo tarafından takip edilir. Ashley, Sarah ve Matt giderek daha tehlikeli bir ağa karışırken, Ashley babasının hakkında hiçbir şey bilmediğini öğrenir.

AFTER EVERYTHING

EYLÜL 2023 VİZYONU

🔗 Jodie Foster'lı "True Detective: Night Country" 2024'e Ertelendi
HBO, "True Detective" dizisinin Jodie Foster'lı 4. sezonunun yayın tarihini değiştirdi.

Yönetmen
Ari Novak

PARA AVI KILL SHOT

Senaristler Ari Novak, Rib Hillis
Oyuncular Rib Hillis, Rachel Cook, Xian Mikol

Para Avı, Afganistan'dan giderken bir uçak kazasında çalınıp kaybolan 100 milyon doların peşine düşen bir grup teröristin hikayesini konu ediyor. Bir grup terörist, Afganistan'daki kaçakçılara ait içinde 100 milyon dolar olan bir çantayı kaçıırır. Uçakla Kanada'ya giden teröristler, uçağın arızalanması sonucu Kanada sınırında yere çakılırlar. Teröristler hemen uçağın enkazında içinde para dolu çantayı arar ancak pilot çanta ile birlikte yok olmuştur. Bu sırada uçak kazasının olduğu ormanın içinde bir kadın ve adam geyik avına çıkmıştır ve ormandan ilerlerken pilotun cansız bedenini ve çantayı bulurlar. Onlar, çantayı gizlice almalarıyla kendilerini büyük bir tehlikenin içerisinde bulurlar. İkili, teröristlere av olmadan bu kedi fare oyunundan kurtulmaya çalışır.

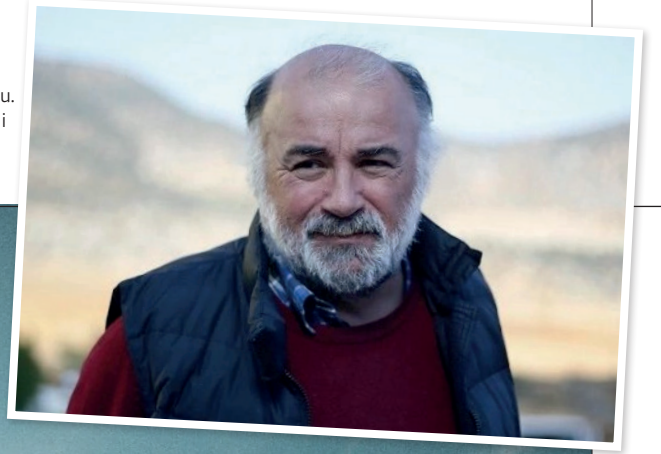
GÖSTERİM TARİHİ: 1 EYLÜL 2023

Serdar Akar'dan Voleybol Dizisi Geliyor!

Başarılarına başarı ekleyen "Kadın Voleybol Milli Takım" sporcularımız, bir dizi projesine ilham oldu. Bir dönem ekranlara damga vuran "Koçum Benim" dizisinin ve birçok başarılı projenin yönetmeni Serdar Akar; Cumhuriyet tarihinin en önemli başarılarına damga vuran kadın voleybol milli takım sporcularımızın ilham olduğu bir diziye ekranlara taşıyacak.

EYLÜL 2023 VİZYONU

👉 "Talk to Me", A24'ün Şimdiye Kadarki En Büyük Korku Filmi Oldu

A24'ün Avustralya yapımı korku filmi "Talk to Me"ye övgüler yağmaya devam ederken, film A24 için tüm zamanların en çok hasılat yapan korku filmi oldu.

👉 "The Crown"un Final Sezonunda Prens Charles'ın İkinci Kraliyet Düğünü Olacak!

The Crown'un final sezonunda düğün çanları çalıyor. NetflixUK tarafından yayınlanan bir teasera göre, 6. sezonda Prens Charles'ın (şimdiki Kral Charles III) Camilla Parker Bowles ile olan ikinci kraliyet düğünü yer alacak.

Yönetmen
Antoine Fuqua

ADALET 3: SON

THE EQUALIZER 3

Senarist Richard Wenk

Oyuncular Denzel Washington,
Dakota Fanning, David Denman

Adalet 3: Son, biri haksızlığa uğradığında adaleti sağlamak için acımasız geçmişinden gelen yeteneklerini kullanmak zorunda kalan eski hükümet ajanı Robert McCall'ın maceralarını konu ediyor. Bir hükümet suikastçısı olan Robert McCall, ezilenlerin yanında olup, adaleti sağlamaya çalışarak teselli bulur. Suikastçi olarak çalıştığı hayatından vazgeçen Robert, geçmişinde yaptığı korkunç şeylerin yükünü taşır ve kendisini affetmek için çabalar. Sonunda Güney İtalya'da kendisini yeniden evinde hisseden Robert McCall, burada kendisine yeni bir dünya inşa etmeye çalışır. Ancak çok geçmeden yeni arkadaşlarının yerel mafyanın kontrolünün altında olduğunu öğrenir. Çok geçmeden olaylar tehlikeli bir hal alınca McCall, arkadaşlarını korumak için ipleri eline almak zorunda kalır.

GÖSTERİM TARİHİ: 1 EYLÜL 2023

EYLÜL 2023 VİZYONU

➔ **"The Lincoln Lawyer" 3. Sezon Onayını Aldı**
Netflix, yapımcılığını David E. Kelley'nin yaptığı hukuk draması "The Lincoln Lawyer"ı (Güneşin Karanlığında) on bölümlük üçüncü sezon için yeniledi. Ayrıca yeni sezonun Michael Connelly'nin "The Gods of Guild" başlıklı roman serisinin beşinci kitabına dayanacağı da açıklandı.

Yönetmen
Michael Chaves

DEHŞETİN YÜZÜ II

THE NUN II

Senaristler Ian B. Goldberg,
Richard Naing

Oyuncular Taissa Farmiga,
Jonas Bloquet, Storm Reid

The Nun'da yaşanan olaylardan dört yıl sonra Rahibe Irene, yaşadığı travmayı atlatmaya çalışır. Bu sırada garip olaylar ve açıklanamayan ölümlerle ilgili söylentiler yayılmaya başlar ve kısa süre sonra Irene, iblisle ilk karşılaştığı manastıra geri çağrılır. Tuhaf olayları araştırmaya başlayan Rahibe Irene, Valak'ın geri döndüğünü ve her zamankinden daha güçlü olduğunu keşfeder. Rahibe Irene korkularının üstüne gidip, iblisle yüzleşmelidir.

GÖSTERİM TARİHİ: 8 EYLÜL 2023

➡ "Beterböcek 2"den Yeni Detaylar

"Beterböcek 2"nin vizyona girmesine bir yıl var. Diğer pek çok filmde olduğu gibi, bu noktada hayranların hikaye detaylarıyla ilgili bazı ayrıntıları bilmesi beklenebilir ancak Tim Burton, devam filminin konu detaylarını özenle gizli tutmaya devam ediyor. Dolayısıyla önümüze çıkan her bilgi parçası, filmin konusuna dair ipuçları taşıdığından oldukça önemli.

EYLÜL 2023 VİZYONU

John Wick Spin-Off Dizisi "Continental"ın Yayın Tarihi Belli Oldu!

Prime Video, daha önce Eylül ayında yayınlanacağını açıkladığı John Wick spin-off dizisi "The Continental" için kesin yayın tarihini duyurdu. "Continental: John Wick Dünyasından" 22 Eylül'de Prime Video Türkiye'de!

👉 "Bir Zamanlar Gelecek: 2121" Ödüllere Doymuyor!

Türkiye'nin ilk uzun metraj kadın bilim kurgu ve distopya yönetmeni ünvanına sahip Serpil Altın'ın filmi "Bir Zamanlar Gelecek: 2121" ödüllere doymuyor. Film, Avusturalya'da gerçekleşen 4. Sidney Bilim Kurgu Film Festivali'nde Ron Cobb En İyi Film Ödülü'nü kazanırken; İtalya'da gerçekleşen ve Avrupa'nın Sundance Film Festivali olarak anılan 6. Not Film Festivali'nde Serpil Altın En İyi Yönetmen Ödülü'nü kazandı.

Yönetmen
Joanna Hogg

SONSUZ SIR

THE ETERNAL DAUGHTER

Senarist Joanna Hogg
Oyuncular Tilda Swinton,
August Joshi, Carly-Sophia Davies

The Eternal Daughter, gizemle dolu, neredeyse boş bir otel haline gelen eski aile evlerine döndükleri zaman, yıllardır saklı kalan sırlarla yüzleşmek zorunda kalan bir anne ve orta yaşlı kızının hikayesini konu ediyor.

GÖSTERİM TARİHİ: 8 EYLÜL 2023

EYLÜL 2023 VİZYONU

Yönetmen
Seung-wan Ryoo

KAÇAKÇILAR SMUGGLERS

Senaristler Cha-won Choi,
Seung-wan Ryoo

Oyuncular Kim Hye-su,
Yum Jung-ah, In-Sung Jo

Huzurlu sahil kasabası Gunccheon'da yaşayan, ekipmansız dalış yapabilen kadın dalgıçlardan olan yakın arkadaşlar Chun-ja ve Jin-sook ile Jin-sook'un erkek kardeşi ve Jangdori, geçimlerini sağlamak için su altında deniz ürünleri toplar. Ancak kasabaya kimya fabrikası açıldığında onlar bir gecede işlerini kaybeder. Onlar başka seçeneği kalmadan, geçimlerini sağlamanın bir yolunu bulmak için su kaçakçılığı işine girmeye karar verir. Ancak köylerindeki kaçakçılık işi Jin-sook'un ailesinin başa çıkamayacağı kadar büyüdüğünde, köyün huzuru bozulmaya başlar.

GÖSTERİM TARİHİ: 8 EYLÜL 2023

Elle Fanning ve Nicholas Hoult
Liderliğindeki "The Great" iptal edildi
Hulu, Elle Fanning ve Nicholas Hoult liderliğindeki beğenilen dönem komedi dizisi "The Great"i üç sezonun ardından iptal etti.

➡ **Matt Smith & Morfydd Clark, İlk "Starve Acre"
Görüntülerinde Doğaüstü Güçleri İnceliyor!**

Başrollerinde Matt Smith (Doctor Who, The Crown) ve Morfydd Clark'ın (The Rings of Power, Saint Maud) yer aldığı doğaüstü korku filmi "Starve Acre"nin ilk görselleri, filmin dünya prömiyerini yapacağı BFI Londra Film Festivali tarafından yayınlandı.

EYLÜL 2023 VİZYONU

➡ Ridley Scott: "Napoleon"un 4,5 Saatlik Yönetmen Kurgusu Hazır!

Usta yönetmen Ridley Scott'ın yeni savaş destanı "Napoleon" Kasım ayına kadar sinemalarda olmayacak, ancak görünen o ki Scott şimdiden bir yönetmen kurgusu yayınlamak için planlar yapıyor.

➔ **Meg Ryan Romantik Komediyeye Geri Dönüyor!**

Romantik komedilerin unutulmaz ismi Meg Ryan "What Happens Later" ile tahtına geri dönüyor. Başrolünde Ryan ile birlikte David Duchovny'nin yer aldığı filmin senaryosunu Meg Ryan bizzat kendisi, Steven Dietz'in "Shooting Star" adlı oyunundan uyarladı ve aynı zamanda filmin yönetmenliğini de üstlendi.

Yönetmen
Kenneth Branagh

VENEDİK'TE CİNAYET

A HAUNTING IN VENICE

Senarist Michael Green

Oyuncular Kenneth Branagh,
Tina Fey, Camille Cottin

Artık emekli olan ve kendi kendisini bir sürgüne mahkum eden dedektif Hercule Poirot, Venedik'te terkedilmiş, perili bir binada düzenlenen bir seansa gönüsüzce katılır. Misafirlerden biri öldüğünde Poirot, katilin kim olduğunu ortaya çıkarmak için harekete geçer.

GÖSTERİM TARİHİ: 15 EYLÜL 2023

EYLÜL 2023 VİZYONU

Zendaya Artık Kötü Karakterleri de Oynamak İstiyor

Son dönemin yükselen yıldızlarından Zendaya, kariyeriyle ilgili umutlarını ve hayallerini paylaşarak artık kötü karakterleri de oynamak istediğini ve bir gün kamera arkasına geçmek istediğini belirtti.

Yönetmen
Nuri Bilge Ceylan

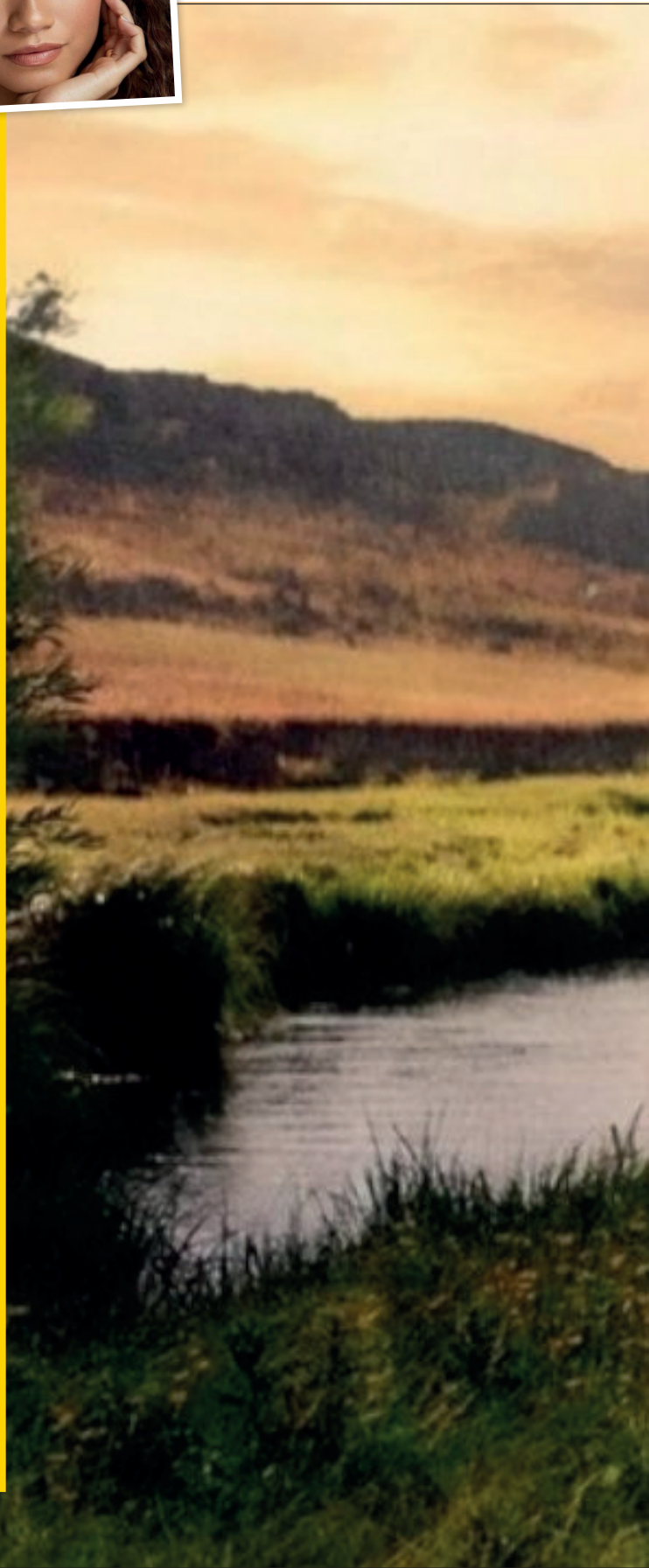
KURU OTLAR ÜSTÜNE

Senaristler Nuri Bilge Ceylan, Ebru Ceylan

Oyuncular Deniz Celiloğlu, Merve Dizdar, Musab Ekici

Genç bir öğretmen olan Samet, Doğu Anadolu'da zorunlu görevini yapmaktadır. Onun en büyük hayali, zorunlu hizmetini tamamlamasının ardından İstanbul'a tayin olmaktır. Ancak onun hayatı, meslektaşı Kenan ile bir kız öğrenci tarafından asılsız olarak tacizle suçlanmasıyla altüst olur. Kendisini bir anda büyük bir sıkıntının içinde bulan Samet için işler, kendisine yardımcı olabilecek meslektaşı Nuray ile tanışmasıyla değişir.

GÖSTERİM TARİHİ: 29 EYLÜL 2023

➡ **Paul Mescal "Gladyatör" devam filminin neden olduğu stresi açıkladı.**
Ridley Scott'ın yıllar sonra gelen devam filmi "Gladyatör 2"de başrolü üstlenen Paul Mescal (Normal People, Aftersun), filmin oyuncu kadrosuna dahil olan Pedro Pascal'la ilk tanışmasında oldukça endişeli olduğunu açıkladı.

➡ "The Rings of Power" 2. Sezon Ne Zaman Başlayacak?

Dizinin başındaki Patrick McKay, "The Rings of Power" in geri dönüşünü şimdiden bekleyenler için, bunun ne zaman olabileceğine dair açıklamalar yaptı. McKay, The Hollywood Reporter ile 2. sezon için tahmini bir zaman çizelgesi paylaştı ve prodüksiyonun "birkaç yıl daha" sürebileceğini açıkladı. Dizinin en erken 2024 başında yayınlanması tahmin ediliyor.

ULUSLARARASI ANTAKYA FİLM FESTİVALİ'NE FİLM BAŞVURUSU YAĞMURU

Bu yıl "*Antakya Varsa Ben de Varım*" mottosuyla düzenlenecek olan 11. Uluslararası Antakya Film Festivali'ne adeta film başvurusu yağıyor. Festival seçici kurulu yaklaşık 400 filmin başvuruda bulunduğunu kaydetti.

Ekim ayının 13-19 tarihlerinde Antakya'da gerçekleştirilecek olan 11. Uluslararası Antakya Film Festivali'ne Türkiye'den ve dünyadan yüzlerce film başvurusu yapıldığı bildirildi. Yaklaşık 400 filmin katılım isteği yaptığı festivalin başkanı Mehmet Ofazoğlu konu hakkında şunları söyledi:

OFLAZOĞLU: "ÇADIR VE KONTEYNER YERLEŞKELERİNDE FESTİVAL"

"Festivalimize bu yıl ilgi çok büyük. Şu ana kadar 400'e yakın başvuru aldık. Ülkemizde yaşanan deprem felaketi nedeniyle büyük üzüntü içerisindeyiz. Yaşadığımız bu zor günlerden, yardımlaşma ve dayanışmayla çıkacağımıza inanıyoruz. 2013 te

başladığımız Uluslararası Antakya Film Festivali'ni, yine aynı yerinde ama bu defa çadır ve konteyner kamplarında yapacağız. Sanatın iyileştirici gücünü kullanarak hem festivali sürdürmek hem de Antakya'da yaşayan halkın bir nebze de olsa rehabilite olmasını sağlamak istiyoruz. Burada yaşayan insanların felaket ve enkaz dışında güzel şeyler düşünüp görmelerini

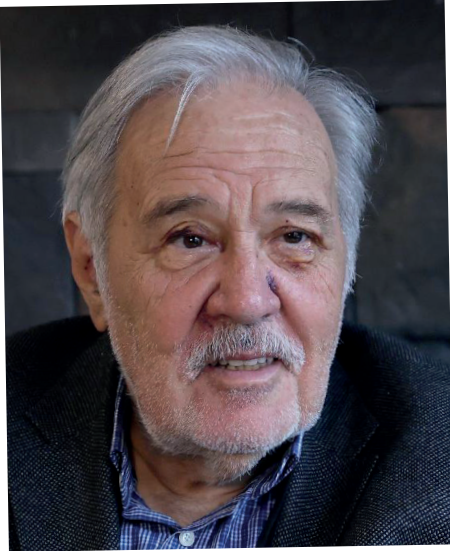
2023

ANTAKYA 11. ULUSLARARASI FİLM FESTİVALİ

sağlamak istiyoruz.” Film başvuruları kadar yerel unsurların ve özel girişimlerin de festivalle yakından ilgilendiğini aktaran Ofazoğlu şöyle devam etti:

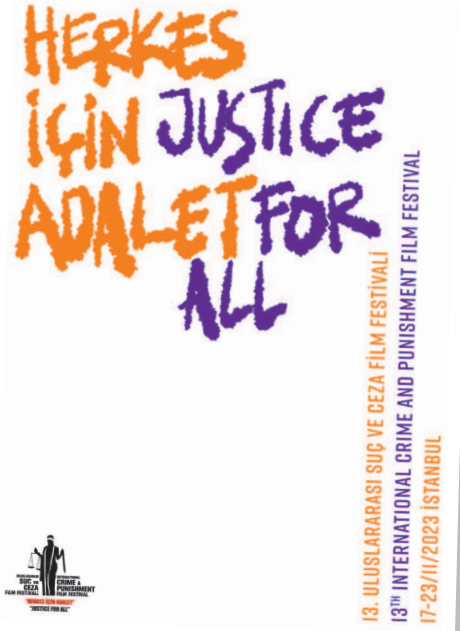
OFLAZOĞLU: “KAMU VE ÖZEL KURULUŞLARI YANIMIZDA GÖRECEĞİMİZE İNANIYORUZ”

“Antakya’daki mülki ve idari yönetimler ellerinden gelen imkanları sunmak için gayret gösteriyorlar bununla beraber festivalin en sağlıklı şekilde yapılması ve bölgeye sanatla şifa olabilmesi için desteğe ihtiyacımız olduğu aşikar. Bu özel süreçte tüm kamu ve özel kuruluşları yanımda göreceğimize inanıyoruz”

SANAT, BİLİM, MEDYA, MÜZİK VE SİNEMA DÜNYASINDAN VIDEO DESTEĞİ

Festival için gerçekleştirilen “Antakya Varsa Ben de Varım” video destek kampanyasına ise önemli isimlerin katkıda bulunduğu belirtildi. 11. Uluslararası Antakya Film Festivali sosyal medya hesaplarında yer alan kampanyaya; “İlber Ortaylı, Metin Uca, Cengiz Bozkurt, Tilbe Saran, Levent Üzümcü, İbrahim Konar, Fulya Öztürk, Gizem Türemen, Gülnur Saydam, Zeynep Öykü, Emrah Kuş, Semih Çalışkan, Haldun Dormen, Ahmet Mümtaz Taylan, Meltem Cumbul, Hude Gürbüz, Teoman Kumbaracıbaşı, Renan Bilek, Mehmet Demir Yılmaz, Aslıhan Malbora, Asena Girişken, Emre Özcan, Başak Tuncel, Feryal Bayram, Şükran Aktı, Yağmur Üçkardeş, Ceren Gündoğan ve Melis Doğan” gibi isimler yolladıkları videolarla desteklerini bildirdiler. **APM**

13. ULUSLARARASI SUÇ VE CEZA FİLM FESTİVALİ’NİN “ONUR ÖDÜLLERİ” AÇIKLANDI
Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali’nin her yıl verdiği onur ödülleri belli oldu. “Sinema Onur Ödülü” sinema ve tiyatrodaki yıllardır sürdürdüğü çalışmaları için oyuncu Ayşenil Şamlıoğlu’na, insan hakları ve ifade özgürlüğü konusunda sürdürdüğü çalışmaları nedeniyle “Akademik Onur Ödülü” Prof. Dr. İonna Kuçuradi’ye, 16 Kasım 2023 Perşembe akşamı festivalin açılış töreninde takdim edilecek.

Festival afişi sanatçı Emre Senan tarafından tasarlandı

Törende, ayrıca; sinema sanatının tanıtılması ve gelişmesi için yaptığı katkılar nedeniyle Alın Taşçıyan’a ve görüntü yönetmeni olarak birçok filmin ortaya çıkmasında emeği olan Hüseyin Özşahin’e “Sinemaya Katkı Ödülleri” verilecek. Festivalin 13. yıl afişi, sanatçı Emre Senan tarafından tasarlandı.

11. Uluslararası Antakya Film Festivali sosyal medya hesaplarında yer alan kampanyaya; “İlber Ortaylı, Metin Uca, Cengiz Bozkurt, Tilbe Saran, Levent Üzümcü, İbrahim Konar, Fulya Öztürk gibi pek çok tanınmış isim katıldı.

60. Antalya Altın Portakal Film Festivali'ne Başvurular Açıldı

Ulusal Uzun Metraj, Kısa Metraj ve Belgesel Film Yarışmaları ile Edebiyat Uyarlaması Uzun Metraj Senaryo Yarışması için başvurular bugün (17Temmuz) başladı.

ÜMİT ÜNAL

“EVRENSEL BİLİM KURGU VE FANTASTİK FİLM FESTİVALİ”NDE ULUSAL JÜRİ BELİRLENDİ

26-29 Eylül tarihleri arasında gerçekleşecek olan *Evrönsel Bilim Kurgu ve Fantastik Film festivali*; geleceğin teknolojik araçları ve bilimin sınırsız imkânlarının sanatla bir araya geldiği unutulmaz bir deneyim için gün sayıyor. Festival sanat yönetmenleri; Gökür Topçu ve Gizem Ertürk festival ile ilgili önemli noktaların altını çizdi.

2. Evrensel Bilim Kurgu ve Fantastik Film Festivali; Uluslararası Bilim ve Sanat Yaratıcıları Derneği'nin organizasyonu ve derneğin başkanı Filiz Dağ'ın yönetiminde 8 Eylül'de düzenlenecek olan basın lansmanı ile sinemaseverler ile 2. kez bir araya geliyor. Bu yıl ulusal jüride; Akademisyen Kaya Özkaracalar, sinema yazarı Murat Tolga Şen, karikatürist Cengiz Üstün, yönetmen Kerem Topuz ve yazar Oben Budak yer alıyor. Festivalin bu yılki ulusal jüri başkanlığını ise başarılı yönetmen Ümit Ünal üstleniyor.

Amerikan bilim kurgu sinemasıyla yarışan bir film teknolojisine sahip değil belki ama hikâye anlatıcılığı kültürümüzün en zengin yönlerinden biri!

2. Evrensel Bilim Kurgu ve Fantastik Film Festivalinin sanat yönetmenleri tarafından yapılan açıklamada; Bilim kurgu ve fantastik sinema, dünya sinema tarihi boyunca, içinde bulunulan çağa yön veren ve sosyolojik, toplumsal olarak önemli okumalar yapmaya imkân tanıyan eserler ortaya çıkardı. Bir bilim kurgu klasiği olan 1968 yapımı Stanley Kubrick filmi '2001: A Space Odyssey' (2001 Bir Uzay Macerası) filminde tasarlanan dünyada gördüğümüz teknolojiler; dokunmatik ekranlar, bilgisayar sesli kullanımlar, biyometrik tanımlama ve hatta yapay zekâ, adım adım gerçek hayatın içinde yer almaya başladı. Dolayısıyla ilk günden bugüne, öngörüler ve sunulan hayal gücü açısından, bilime, teknolojik gelişmelere ve günümüzde dijital dünyaya yeni ufuklar açan bir içerik alanı diyebiliriz bu tür için.

Türk sineması içinse, fantastik türün çok farklı bir tarihsel gelişimi oldu hiç kuşkusuz.

GİZEM ERTÜRK

Özellikle film üretiminin en yoğun olduğu 60'lı ve 70'li yıllarda, teknik ve maddi imkansızlıklar nedeniyle sinemacılarımızın bu türde hayal ettiklerini görece daha az hayata geçirebildikleri bir dönem yaşanıyor. Bu sonuçta elbette ki sinemamızın tam anlamıyla bir endüstri olamaması, dönemin ekonomik, politik ve toplumsal göstergeleri de çok etkili. Günümüzde ise tersine bir süreçten bahsedebiliriz; teknik imkanlara ulaşılabilirlik var ancak üretim o yıllara göre daha az. Bugün artık, bambaşka bir çağa hızına yetişilmesi dahi zor bir teknoloji evrimi yaşıyoruz. Filmler mi önden gidiyor, yoksa gerçek hayatta deneyimlediğimiz teknolojiler mi çoğu zaman karar vermek zor. Tam da bu noktada, bu sene 2.sini düzenleyeceğimiz Evrensel Bilim Kurgu ve Fantastik Film Festivali'nin ulusal sinemamız için yepyeni bir oyun alanı ve görüş menzili açarak, bu alandaki hayal gücü ile yaratıcılığı tekrar hareket geçireceğini düşünüyoruz.

Sinemamızda bilim-kurgu & fantastik içerik üretimini desteklemek, Türk sinemasının bu türdeki eserlerinin uluslararası arenada görünürlüğüne katkıda bulunmak ve dünya sinemasıyla entegre olmasına köprü oluşturmak gayesiyle bir araya gelen, her biri kendi alanında yetkin sinemasever bir ekibimiz var. Sanat yönetmenleri olarak, ulusal uzun metraj film seçkisini oluştururken, en önem verdiğimiz kriteri de bu misyonun ışığında belirledik. Amerikan bilim kurgu sinemasıyla yarışan bir film teknolojisine sahip değil belki ama hikâye anlatıcılığı kültürümüzün en zengin yönlerinden biri. Hikayesini herhangi bir sinemasal düzlemde fantastik öğelerle bütünleştirebilen ve seyirciye güçlü, özgün bir sinema deneyimi sunan tüm filmler US3F'in ulusal uzun metraj kategorisinde yer alabiliyor. Bu yılki seçkide senaryo, müzik,

OBEN BUDAK

görüntü yönetimi, kurgu, karakter gelişimi vb. kapsamlarda fantastik, fütüristik öğeleri ustalıkla kullanan çok özel ve ilham verici filmler seçtik. Çok yakında yarışma filmlerini izleyicilerimizle paylaşıyor olacağız.

Türk sineması, kendi kült filmlerini üretmiş bir sinema geleneğine sahip!

Sinema Eleştirmeni Gizem Ertürk ve akademik kariyerini sinema alanında sürdüren İletişimci Göknur Topçu yaptığı açıklamada; US3F'in sinemamızın köklü tarihi boyunca nispeten daha az içerik üretilen fantastik türdeki sanatsal üretimi desteklemek ve sinemacıları bu türe teşvik etmek açısından da çok önemli bir platform olacağına inanıyoruz. Bu misyon çerçevesinde festivalin ulusal yarışma bölümünü, Türk sinemasının yeni nesil içerik üreticilerine, görsel efekt, animasyon, CGI teknolojilerinde ilerlemek isteyen gençlere cesaret, ilham verecek ve fantastik sinemamıza özgün katkıları olacağını düşündüğümüz filmlerden oluşturuyoruz.

Türk sineması, dönemin tüm imkansızlıklara rağmen bir nesile çocukluğundan yetişkinliğe kadar eşlik etmiş olan kovboylar, korsanlar, uzaylılar, maskeli şövalyeler, çizgi roman uyarlaması süper kahramanların olduğu kendi kült filmlerini üretmiş bir sinema geleneğine sahip. Evrensel Bilim Kurgu ve Fantastik Film Festivali, fantastik sinemamızın tüm kült filmlerine ve onların cesur yaratıcılarına bir saygı duruşu olarak başladığı yolculuğuna devam ediyor. Ulusal sinemamızda fantastik türde daha nice kült filmler yapılacağına inanıyor ve heyecanla beklediğimiz Eylül- Ekim 2023'te tüm bilim kurgu ve fantastik film severleri festivalimize bekliyoruz.' sözlerini ekledi. **APM**

2. Evrensel Bilim Kurgu ve Fantastik Film Festivalinin sanat yönetmenleri tarafından yapılan açıklamada; Bilim kurgu ve fantastik sinema, dünya sinema tarihi boyunca, içinde bulunulan çağa yön veren ve sosyolojik, toplumsal olarak önemli okumalar yapmaya imkân tanıyan eserler ortaya çıkardı.

➔ Canlı Aksiyon "He-Man" Filmi Bir Kez Daha İptal Edildi!

Variety'nin pek çok kaynaktan doğruladığına göre, Netflix'in uzun bir süredir üstünde çalışılan canlı aksiyon He-Man filmi "Masters of the Universe" iptal edildi.

ANTALYA FILM FORUM'UN UZUN METRAJ KURMACA VE BELGESEL WORK-IN-PROGRESS PROJELERİ AÇIKLANDI

60. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin ortak yapım marketi ve proje geliştirme platformu Antalya Film Forum'da yer alacak ilk projeler belli oldu.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde bu yıl 7-14 Ekim tarihleri arasında düzenlenecek 60. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin ortak yapım marketi ve proje geliştirme platformu Antalya Film Forum'da yer alacak ilk projeler belli oldu. 10. Antalya Film Forum, 8-10 Ekim tarihleri arasında fiziki, 10-12 Ekim tarihleri arasında çevrimiçi düzenlenecek. Çekimlerinde sona gelinen ya da post prodüksiyon aşamasındaki kurmaca ve belgesel projelerin desteklendiği Uzun Metraj Kurmaca ve Belgesel Work-in-Progress Platformları'na toplam 10 proje seçildi.

UZUN METRAJ KURMACA WORK-İN-PROGRESS PLATFORMU'NDA YER ALACAK PROJELER BELLİ OLDU!

Uzun Metraj Kurmaca Work-in-Progress Platformu'na gelen 21 başvuruyu Netflix İçerik Alım Yöneticisi Ekin Gabay; yönetmen, senarist, yapımcı İlksen Başarır ve New Horizons Uluslararası Film Festivali Endüstri Direktörü Weronika Czołnowska'dan oluşan seçici kurul değerlendirdi.

Değerlendirme sonucunda Döngü (yönetmen: Erkan Tahhuşoğlu, yapımcı: İris Tahhuşoğlu, ortak yapımcılar:

Antalya Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde bu yıl 7-14 Ekim tarihleri arasında düzenlenecek 60. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin ortak yapım marketi ve proje geliştirme platformu Antalya Film Forum'da yer alacak ilk projeler belli oldu. 10. Antalya Film Forum, 8-10 Ekim tarihleri arasında fiziki, 10-12 Ekim tarihleri arasında çevrimiçi düzenlenecek.

Gazmend Nela, Selda Taşkın); Güzel Bir Gece (yönetmen: Ozan Yoleri, yapımcılar: Ilgım Coşar, Alara Hamamcıoğlu); Karanlıkta Işık Çalanlar (yönetmen: Pınar Yorgancıoğlu, yapımcılar: Zeynep Ekmekçi, Bekir Yusuf Açıksoz, Furkan Besli, Dilde Mahalli, ortak yapımcılar: Vanya Rainova, Sandra Müller, Michael Eckelt); Sahibinden Rahmet (yönetmenler: Gözde Yetişkin, Emre Sert, yapımcılar: Ender Sevim, Kerem Çelebi) ve Suyun Yüzü (yönetmen: Zeynep Köprülü, yapımcı: Utku Zeka) adlı projeler platforma seçildi.

Uzun Metraj Kurmaca Work-in-Progress Platformu'nda bir proje 100 bin TL tutarındaki ödülün sahibi olacak. Ana jüri tarafından seçilecek bir projenin 50 bin TL değerindeki Jüri Özel Ödülü'nü kazanacağı platformda bu yıl ilk kez Netflix tarafından 150 bin TL değerinde Netflix Uzun Metraj Kurmaca Work-in-Progress Platformu Ödülü verilecek. Bu bölümde ayrıca Başka Sinema Dağıtım ve Promosyon Ödülü ile Bando Post Renk Düzenleme Ödülü de sahibini bulacak.

BELGESEL WORK-İN-PROGRESS PLATFORMU'NDA BEŞ PROJE YARIŞACAK!

CAT&Docs içerik alım ve dağıtım

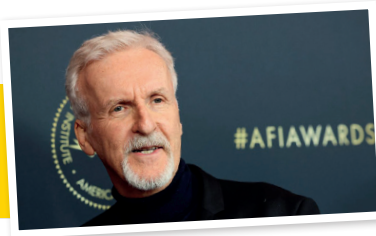
sorumlusu Aleksandra Derewienko; yazar, yönetmen Berna Gençalp ve IDFA Markets Yöneticisi, yapımcı Selin Melek Murat'tan oluşan seçici kurul 32 projenin başvurduğu Belgesel Work-in-Progress Platformu'na beş proje seçti.

Duvarların Dışında (yönetmen: Mehdi Shabani, yapımcılar: Mehdi Shabani, Naomi Rene Cohen); Son Gecekondu (yönetmen: Aysim Türkmen, yapımcı: Ela Başak Atakan); Suyu Düşenler (yönetmen: Selen Heinz, yapımcılar: Yeşim Ustaoglu, Behrooz Hashemian); Whose Dream Are You Living? (yönetmen: Mohammad Tabarsa, yapımcı: Mahnaz Tafagh, ortak yapımcı: Gülce Öksüz) ve Zamanın Kıyısında Sınav (yönetmen: İlkey Nişancı, yapımcı: Hakan Fıçı) bu bölümde yer alacak yapımlar olarak seçildi.

Belgesel Work-in-Progress Platformu'nda yer alan projelerden birine ana jüri 100 bin TL değerinde ödül verecek. Aynı zamanda GeniusPark Renk Düzenleme Ödülü ve Başka Sinema Dağıtım Ödülü'nün verileceği platformda Documentary Association of Europe (DAE) Teşvik Ödülü de bulunuyor.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek'in başkanlığını yaptığı 60. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nin idari direktörlüğünü Av. Cansel Tuncer, yönetmenliğini Dr. Ahmet Boyacıoğlu üstlenirken, sanat yönetmenliğini Başak Emre, Antalya Film Forum direktörlüğünü ise Armağan Lale ve Pınar Evrenosoğlu yürütüyor. **APM**

👉 James Cameron: "Sizi Yapay Zekaya Karşı Uyardım Ama Dinlemediniz!"

Oscar ödüllü "Titanic" ve "Avatar" yönetmeni Cameron, CTV News ile yaptığı bir röportajda yapay zeka hakkında konuştuğunda kısa ve öz bir şekilde şöyle dedi: "Sizi 1984'te uyardım ve dinlemediniz."

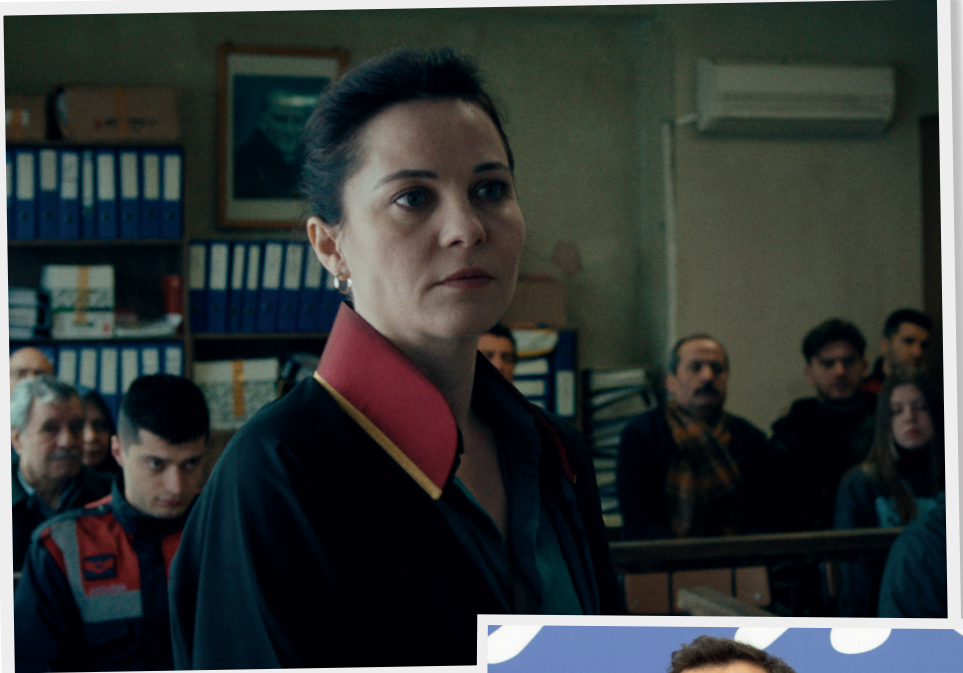
SELMAN NACAR'IN SON FİLMİ 'TEREDDÜT ÇİZGİSİ' DÜNYA PRÖMİYERİ Venedik'te yaptı

İlk filmi 'İki Şafak Arasında' ile ulusal ve uluslararası festivallerden birçok ödül kazanan Selman Nacar'ın yeni filmi '*Tereddüt Çizgisi*', 80. Venedik Film Festivali'nin resmi yarışma seçkisi olan Orizzonti Bölümü'nde dünya prömiyerini gerçekleştirdi.

Sala Darsena'da yapılan filmin dünya galasına yönetmen Selman Nacar'la beraber oyuncular Tülin Özen, Oğulcan Arman Uslu, Gülçin Kültür Şahin, Erdem Şenocak, Okan Avcı, Buket Gülbeyaz, Zeynep Tözüm, Ahmet Kutlu ve film ekibi katıldı. Dakikalarca ayakta alkışlanan filminden sonra Selman Nacar ve oyuncular izleyicilerin sorularını yanıtladılar.

İlk kez seyirciyle buluşan 'Tereddüt Çizgisi'nin gösteriminin ardından yapılan söyleşide yönetmen Selman Nacar festival ve filmle ilgili görüşlerini şöyle dile getirdi: "3 yıla yakın bir süredir filmin üzerine çalışıyoruz ve sonunda ekibimizle birlikte Venedik'te izlemek çok özel bir duyuydu. Umarım bundan sonra da Türkiye'de ve dünyanın çeşitli yerlerinde film seyirciyle buluşmaya devam eder ve dertlendiği meseleler üzerine düşünmeye, tartışmaya, konuşmaya alan açar."

Selman Nacar'ın yazıp yönettiği 'Tereddüt Çizgisi'nde, Avukat Canan'ın masum olduğuna inandığı ve uzun süredir savunduğu bir cinayet zanlısının hüküm duruşması gününde kendi vicdanıyla yüzleşmek zorunda kalmasının hikayesi anlatılıyor. Filmin başrolünde Tülin Özen yer alırken kendisine Oğulcan Arman Uslu, Gülçin Kültür Şahin, Vedat

Erincin, Erdem Şenocak eşlik ediyor.

Yapımcılığını Kuyu Film, Fol Film, Karma Films, TRT, BKM Mutfak, Sev Yapım, Nephilim Producciones, Point Film, Arizona Productions'ın üstlendiği 'Tereddüt Çizgisi'nin çekimleri 2022 yılında Uşak'ta gerçekleştirildi. Filmin dünya haklarını Shoplifters, The Square ve A War gibi uluslararası film kategorisinde Oscar adayı olan filmleri de temsil eden Magnolia Pictures aldı. Türkiye- İspanya-Romanya -Fransa ortak yapımı olan film San Sebastian Film Festivali WIP, Cinelink, Arras Days, First Cut Lab, 12 Punto, Köprüde Buluşmalar ve Antalya Film Forum destekleriyle tamamlandı.**APM**

● "Ölümlü Dünya 2"nin Vizyon Tarihi Belli Oldu!

Taff Pictures, "Ölümlü Dünya 2"nin 1 Aralık'ta vizyona gireceğini duyurdu. Devam filminin Disney+'ta yayınlanması bekleniyordu ancak platformun yerli içerikleri kütüphanesinden kaldırması ve yeni proje alımını durdurmasıyla bu anlaşıma bozulmuş gibi görünüyor.

8 EYLÜL'DE TÜRKİYE'DE VİZYONA GİRECEK 'KAR VE AYI' HBO EUROPA'DA

Dünya prömiyerini 47. Toronto Uluslararası Film Festivali'nde yapan ve dünyada birçok festivalde yarışıp beğeni toplayan "*Kar ve Ayı*", önümüzdeki günlerde de Avrupa'da HBO Europa'da gösterime girerek izleyici ile buluşmaya devam edecek.

Festivallerden ödülleri dönen Selcen Ergun'un ilk uzun metrajlı filmi 'Kar ve Ayı' 8 Eylül'de Türkiye'de vizyona girmeye hazırlanıyor. Dünya prömiyerini 47. Toronto Uluslararası Film Festivali'nde yapan ve dünyada birçok festivalde yarışıp beğeni toplayan film, önümüzdeki günlerde de Avrupa'da HBO Europa'da gösterime girerek izleyici ile buluşmaya devam edecek. WarnerMedia'nın televizyon kanalı HBO Europe ve HBO Max, 'Kar ve Ayı'yı programlarına dahil ettiğini duyurdu.

'Kar ve Ayı', masalsi bir dille, bitmek bilmeyen bir kışta, doğa ve insan ilişkisinin daha görünür olduğu hayali bir kasabanın ve kış uykusundan erken uyanan ayı söylentileri arasında bu kasabaya gelen genç bir hemşirenin hikayesini anlatıyor. İzleyiciyi merak ve gerilim sınırlarından gezdiren filmin başrollerinde Merve Dizdar ve Saygın Soysal yer alırken onlara Asiye Dinçsoy, Erkan Bektaş, Muttalıp Müjdecı ve Onur Gürçay eşlik ediyor.

Türkiye prömiyerini 59. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde yapan ve festivalden En İyi İlk Film ile En İyi Kadın Oyuncu ödülleriyle dönen 'Kar ve Ayı', Amerika'nın köklü festivallerinden 66. San Francisco Uluslararası Film Festivali'nde de Yeni Yönetmenler Ödülü'nü kazandı. Belgrad Uluslararası Film Festivali'nde Eleştirmenler Ödülü ile Brüksel Cinemamed Uluslararası Film Festivali'nde Cineuropa Ödülü'ne layık görülen film, son olarak Frankfurt Türk Film Festivali'nden En İyi İlk Film Jüri Özel Ödülü ve Bergwelten Film Festivali'nden de En İyi Film Büyük Ödülü'nü almıştı. Görüntü yönetmenliğini Florent Herry'nin üstlendiği filmin kurgusu Çiçek Kahraman tarafından yapılırken, filmin müziklerinde ise Erdem Helvacıoğlu imzası bulunuyor. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Eurimages, Medienboard Berlin-Brandenburg, Hamburg Schleswig-Holstein ve Sırbistan Film Merkezi tarafından desteklenen film Nefes Films ve Albino Zebra Film yapımcılığında, Riva Film, Set Sail Films, TRT, Intercam Upgrade, Ezgi Mola, Boş İşler Yapım ve Set Pozitif Filmcilik ortaklığında tamamlandı. **APM**

SELÇEN ERGUN

➔ **Universal, Grevdeki Oyuncuları Rahatsız Etmek İçin Ağaçları Kestirdi!**

NBCUniversal, şu anda grevde olan Hollywood yazar ve aktörlerinin grev hattının yakınındaki ağaçları budadığı için Los Angeles Şehir Kontrol ofisi tarafından soruşturma altına alındı.

ADANA ALTIN KOZA 30 YAŞINDA

18-24 Eylül tarihlerinde sinemaseverlerle buluşmaya hazırlanan 30. Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali için geri sayım başladı.

Aslı Zeynep Çiftçi
aslizeynepciftci@gmail.com

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Cumhuriyetimizin 100. yılında festivalin 30.sunu gerçekleştirmekten büyük onur duyduklarını belirtti.

“KURU OTLAR ÜSTÜNE”NİN TÜRKİYE PRÖMİYERİ ALTIN KOZA’DA

Yönetmen Nuri Bilge Ceylan imzalı “Kuru Otlar Üstüne” filmi Türkiye Prömiyerini, 30. Uluslararası Adana

Altın Koza Film Festivali’nde yapacak.

76. Cannes Film Festivali’nde, Merve Dizdar’a filmdeki performansıyları “En İyi Kadın Oyuncu” ödülünü kazandıran film, Türkiye’de ilk kez Altın Koza’ da sinemaseverlerle buluşacak.

Prömiyere, filmin yönetmeni Nuri Bilge Ceylan’ın yanı sıra; başrol oyuncularları Merve Dizdar, Deniz Celiloğlu ve Musab Ekici ile film ekibi katılacak. “Pandemi ve sonrasında yaşanan sıkıntılı süreçte sinema

salonları bir bir kapanırken sektörün üretime devam etmesi Türk sinemasının gelişimi ve tanınırlığı için çok değerlidir” diyen Başkan Zeydan Karalar, üniversitelerin gerçekleştirdiği akademik çalışmaların, sinemaya yönelen gençlerden gelen yeni fikirlerin sektördeki başarıyı arttırarak yeni bir sinema oluşumuna katkı koyduğunu, çekilen filmlerin birçok ülkede ilgi görüp çeşitli festivallerde yer almalarından büyük sevinç duyduğunu ifade etti. Karalar, “Ülkemize kazandırdığı ödüllerle bizleri gururlandıran Nuri Bilge Ceylan’ı festivalimizde ağırlamaktan mutluluk duyacağız” diye ekledi.

Türk Sineması’nın en önemli yönetmenlerinden biri olan ve uluslararası alanda kazandığı ödüllerle dünya sinemasında adından söz ettiren Nuri Bilge Ceylan Cannes Film Festivali’nde daha önce; “Uzak” filmiyle 2003 yılında Jüri Büyük Ödülünü, “İklimler” filmiyle 2006 yılında FIPRESCI Ödülü’nü, “Üç Maymun” filmiyle 2008 yılında En İyi Yönetmen Ödülü’nü, “Bir Zamanlar Anadolu’da” filmiyle 2011 yılında Jüri Büyük Ödülü’nü, “Kış Uykusu” filmiyle 2014 yılında Altın Palmiye Ödülü’nü kazanmıştı. Ceylan, 2009 yılında düzenlenen 62. Cannes Film Festivali jüri üyeleri arasında yer almış ve yine aynı yıl 16. Altın Koza Film Festivali’nde Jüri Başkanlığı yapmıştı.

Filmde, İstanbul’a atanmayı umarken Anadolu’nun ücra bir köyünde zorunlu hizmetinin dördüncü yılını

bitiren genç öğretmen Samet'in hikayesini anlatılıyor. Samet, meslektaşı Kenan'la birlikte iki kız öğrenci tarafından taciz edilmekle suçlanınca, içine düştüğü çetin hayattan kurtulma umudunu tamamen kaybeder. Ancak kendisi de öğretmen olan Nuray ile tanışması, bu endişesini yenmesine yardımcı olabilir.

Ceylan'ın "olgunluk dönemi eseri" olarak nitelendirilen film, doğunun uzak bir kasabasında mecburi hizmetini yapan; kendini bir köşede unutulmuş "kuru otlar" gibi hissedene resim öğretmeni Samet'in hikayesi üzerinden,

genç ve yalnız insanların hüznü öyküsüne odaklanıyor. Samet'in edebiyat öğretmeni arkadaşı Kenan ve İngilizce öğretmeni Nuray'ın arasında gelişen hikaye; Anadolu insanının sorunlarına ince dokunuşlar yaparken, bireyin ebedi yalnızlığı ve çaresizliği serüvenini de varoluşçu bir yaklaşımla tartışmaya açıyor. Nuri Bilge ve Ebru Ceylan çiftinin çektiği fotoğraflar da hikayeye estetik bir boyut katıyor. Karlarla kaplı bir doğada tek başına yürüyen adam planıyla açılan "Kuru Otlar Üstüne" filmi, Nuri Bilge Ceylan filmlerinin ana teması olan "taşra

sıkıntısı çeken adam" ruhuna gönderme yapıyor.

30. yılına ulaşmanın heyecanı ile seyirciyle buluşacak olan Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali'nde bu yıl da, Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması, Belgesel Film Yarışması, Uluslararası Kısa Film Yarışması, Ulusal Öğrenci Kısa Film Yarışması ve Adana Kısa Film Yarışması bölümleri yer alacak.

Festival kapsamında ayrıca; dünya sinemasından seçkiler, özel gösterim bölümleri, belgesel gösterimleri, söyleşiler, atölye çalışmaları, sinema sempozyumu ve sergiler de yer alacak. **APM**

➔ Kenneth Branagh'dan "Gargoyles" Filmi Geliyor

The Belfast Telegraph'ın bildirdiğine göre 1990'lı yılların popüler animasyon dizisine dayanan filmin yönetmen koltuğunda Oscar ödüllü senarist, oyuncu ve yönetmen (Thor, Belfast, Mary Shelley's Frankenstein) Kenneth Branagh oturacak.

30. ADANA ALTIN KOZA FİLM FESTİVALİ'NİN AFİŞİ YAYINLANDI

Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından 18 – 24 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan **30. Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali**'nin afişi yayınlandı.

Afiş, bir yandan yönetmenlerin değişen bakış açılarını, bir yandan da izleyicinin çeşitliliğini sembolize ederken; insan gözü ve objektif arasında köprü kurarak, sizleri dünyayı yepyeni bir biçimde algılamaya davet ediyor. Yapay zeka kullanılarak üretilen afiş, grafik tasarımcı Emre Koç'un imzası taşıyor.

30. ADANA ALTIN KOZA FİLM FESTİVALİ'NİN ULUSAL UZUN METRAJ FİNALİSTLERİ BELLİ OLDU

30. yılına ulaşmanın heyecanıyla seyirciyle buluşacak olan Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali'nde bu yıl da, Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması, Belgesel Film Yarışması, Uluslararası Kısa Film Yarışması, Ulusal Öğrenci Kısa Film Yarışması ve Adana Kısa Film Yarışması bölümleri yer alacak.

Festival kapsamında ayrıca; dünya sinemasından seçkiler, özel gösterim bölümleri, belgesel gösterimleri, söyleşiler, atölye çalışmaları, sinema sempozyumu ve sergiler de yer alacak. **APM**

➔ **Christopher Nolan, Tarantino'nun Emeklilik Kararını Değerlendirdi: Bırakmayı Hayal Etmek Çok Zor**
"Oppenheimer"ın vizyona girmesine sayılı günler kala Christopher Nolan filmin tanıtım röportajlarına devam ediyor. Ünlü yönetmen son olarak, Quentin Tarantino'nun 10. filmini çekmeyi bitirdikten sonra emekli olmasıyla ilgili düşüncelerini açıkladı. Katıldığı ReelBlend Podcast programında Tarantino'nun kararını değerlendiren Nolan, kendisi için film yönetmeyi bırakmasının ne kadar zor olacağından bahsetti.

CÜNEYT ÖZDEMİR İMZALI BELGESELLER ÇOK YAKINDA SADECE GAIN'DE!

Dijital yayın platformu **GAİN** yeni sezon için deneyimli gazeteci **Cüneyt Özdemir** ile el sıkıştı. YouTube kanalında gerçekleştirdiği yayında haberi veren Özdemir, belgeselleriyle çok yakında GAIN seyircisiyle buluşacağını müjdeledi.

Yeni yayın döneminde birbiri ardına gerçekleştirdiği güçlü işbirlikleriyle adından söz ettiren GAIN, çok konuşulacak yeni bir isimle anlaştı. Buna göre, deneyimli gazeteci Cüneyt Özdemir'in imzasını taşıyan birbirinden ilgi çekici belgeseller çok yakında GAIN'de olacak.

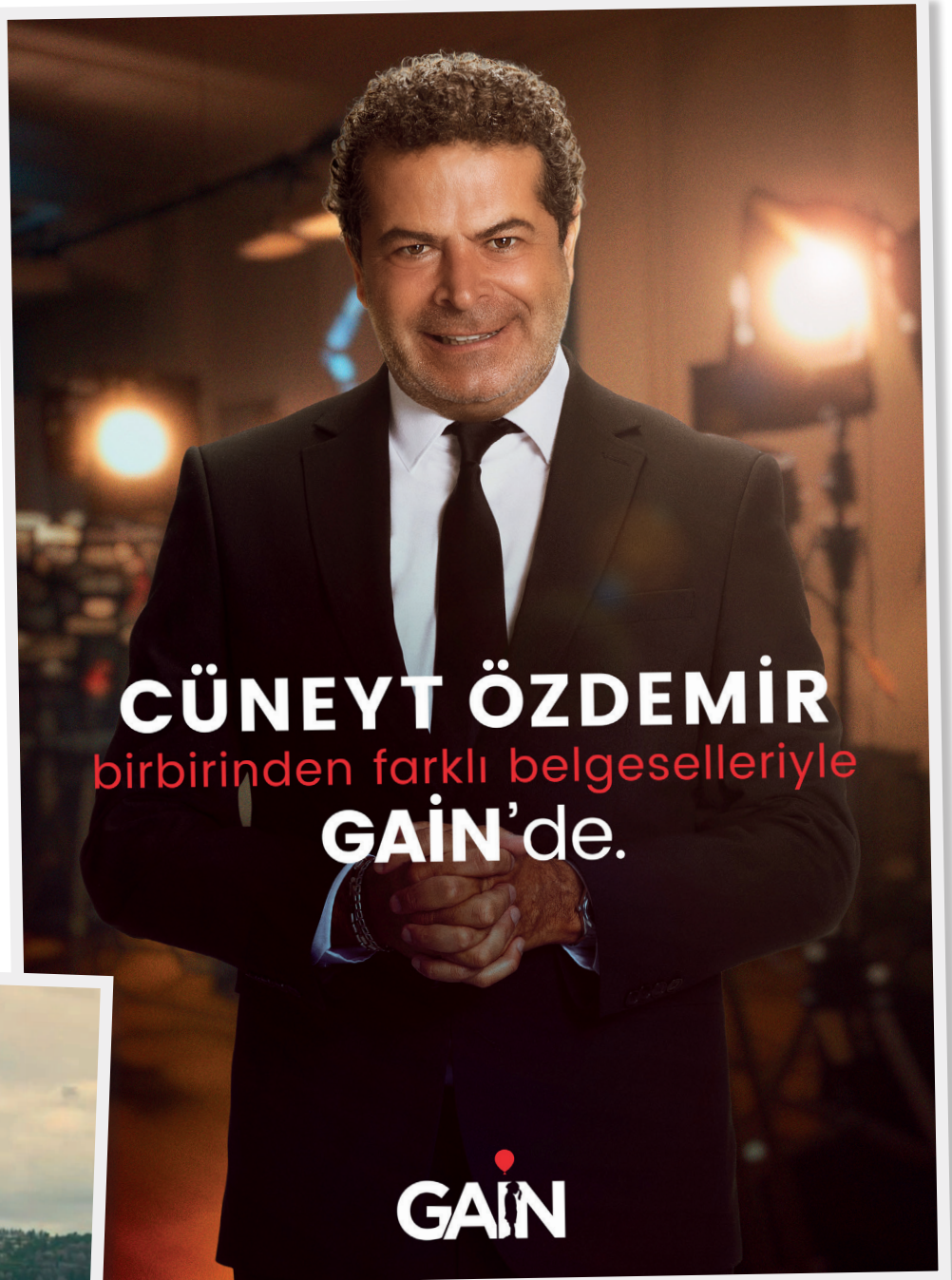
Bugün gerçekleştirdiği YouTube yayınında haberin detaylarını paylaşan Özdemir, kendisine sık sık farklı mecalardan teklif geldiğini fakat bu zamana dek bu tekliflere sıcak bakmadıklarını ifade etti ve "Bu sefer kuralımızı bozduk ve GAIN'den gelen teklifi heyecanla kabul ettik" diye ekledi. Cüneyt Özdemir ayrıca YouTube yayınlarına son vermediğinin de altını çizdi.

TÜRKİYE BU BELGESELLERİ KONUŞACAK

Türkiye önümüzdeki üç yıl boyunca GAIN'de düzenli olarak her ay yayınlanacak yapımları tartışacak, herkes Cüneyt Özdemir belgesellerini konuşacak. Bu kapsamda; siyaset, popüler kültür, yurt dışı yapımları ve farklı konulardaki belgeseller ile uluslararası işlere imza atılacak.

Cüneyt Özdemir; gazeteci, yazar, haberci, sunucu ve belgeselci kimliklerine ek olarak son dönemde YouTube kanalında gündemi değerlendirdiği yayınlarla da milyonlara ulaşmıştı.

Kısa bir süre önce Babala TV'nin kurucusu Oğuzhan Uğur'la anlaşılan GAIN, bu hamleyle önümüzdeki dönemde dizi ve filmlerin yanı sıra ses getiren orijinal belgesel ve programlarıyla da farklı beğenilere hitap ederek iddialı bir sezon geçireceğinin sinyallerini veriyor. **APM**

Nizam **EREN**
nizameren@nizameren.com

SALONLARA UMUT IŞIĞI KUZEYDEN GELİYOR

Ülkemizin sinema tarihine baktığımızda, her yeniliğin batıdan ya da **Kuzey Amerika**'dan geldiğini görürüz.

Ister 35 mm, ister 70 mm, ister günümüzde olduğu gibi digital geçiş hep batıdan geldi. Neden?

Uzun bir toplum bilim alanı olsa da ben kısacık yazayım.

15. ve 16. yy.'daki Rönesans ve Reform hareketlerini ıskalayan toplumlar, asla o dönemi yaşayan toplumların düzeyine gelemeyenler de ondan.

Düşünün, protest dini hareketten oluşan protestanlık kiliseyi bölmüş, resimde müzikte heykelde çağ atlanmış, 17. yy.'da bilim devrimi yaşanırken Newton'dan Bacon'a, Descart'tan Galilei'ye, Kepler'den Bacon'a nice sanat ve bilim insanı döneme damga vurmuş ve sanayi devriminin öncüleri olmuşlardır.

Sinema dediğimiz bir bütündür.

Makineden filme, laboratuvarından sese, sestten ışığa bir bütün. İşte yukarıda saydığım ve adını anımsayamayacağım birçok insan bu bilgi birikimlerini bilime, oradan da sinemaya aktardılar.

Dolaylı ya da dolaysız yoldan.

Biz o dönemlerde ne mi yapıyorduk? Gavur icadı deyip matbaayı ülkeye sokmuyorduk.

Günümüze gelelim.

Salonlar pandemi öncesi 70 milyona yakın bilet keserken 2 yıl kapalı kalan ve düzensiz gösterim yapan salonlar yine Hollywood yapımları sayesinde canlanır gibi oldu.

Gönül isterdi ki, bizden birilerinin peş peşe çıkardığı filmler ile salonlar hareketlensin.

Sinema bir yaşam biçimi olamadığı için filmlerimiz yazın gösterime çıkmaz. Çıkamaz. Okulların açılması beklenir. Yazlıklardan metropollere dönüş beklenir.

Ama elin yabancısı bu boşluğu değerlendirir ve BARBIE ile OPPENHEIMER ile bütün parayı alıp götürür.

Birçok sinema yazarı bu duruma çok sevinmiş, sosyal medyada konu hakkında çok yazılıp çizilmişti.

Teknolojiyi, yani bilimi geriden takip ettiğimiz gibi film yapımcılarımız da Hollywood'u takip ediyor.

Bakıyorlar filmler iş yapıyor, salonlara gidişler başlıyor... başlıyorlar "Motor!" demeye.

Siz bu satırları okurken gösterime giren birçok filmin yapımcısı "Ben nerede hata yaptım?" diyor olacak.

Ben tümünün para sayıyor olmasını umarım.

Sanat mı?

Festivaller var olsun. **APM**

Sevgiyle - Dostlukla

“Düşünün, protest dini hareketten oluşan protestanlık kiliseyi bölmüş, resimde müzikte heykelde çağ atlanmış, 17. yy.'da bilim devrimi yaşanırken Newton'dan Bacon'a, Descart'tan Galilei'ye, Kepler'den Bacon'a nice sanat ve bilim insanı döneme damga vurmuş ve sanayi devriminin öncüleri olmuşlardır.”

DÜZENLİ BAĞIŞLARINIZLA DARÜŞŞAFAKALI ÇOCUKLAR EĞİTİMLE ÜLKEMİZİN GURURU OLUR

Az çok demeden siz de
düzenli bağışçımız olun,
eğitimle çocuklarımızın
parlak bir geleceği olsun.

Darüşşafaka
1863 CEMİYET 160.YIL

#EğitimleOlur

darussafaka.org

Mevzu

40

Ahsoka

YENİ BİR UMUT DAHA

AHSOKA

BÜTÜN JEDİLER KATLEDİLMİŞTİ. NEREDEYSE
HEPSİ. ŞİMDİ, CANLI AKSİYON SERİSİNİN BAŞROLÜ OLAN
ANİME İKONU AHSOKA SAHNEDE.

Daha fazlası değil. Daha azı da değil. Sadece bir usta ve bir çırak. 2005 yılıydı ve Revenge Of The Sith'in yayınlanmasıyla birlikte eski Padawan Anakin Skywalker, bir mentor tarafından çalıştırılmış ve başka biri tarafından

mekanik bir manyak haline getirilmişti. O ve Obi-Wan Kenobi artık arkadaş değillerdi. Ancak yakında Skywalker'ı yeni bir kahramanla bir arada görmeye başlayacaktık.

"Anakin'in bir Padawan'ı olmasını istiyorum," dedi George Lucas Dave Filoni'ye. Bu, Sith'in prömiyerinden sadece birkaç ay sonrasına denk geliyordu ve Lucas ile o dönemdeki yeni yönetmeni, Revenge Of The Sith'ten üç yıl önce geçen Star Wars: The Clone Wars adlı animasyon dizisi üzerinde çalışıyorlardı. Ve işte böylece Ahsoka Tano doğdu. Filoni şimdi Lucas'ın verdiği bu görevi şöyle açıklıyor: "Genç ve aceleci Anakin'e sorumluluk vermektir. Onun kendi kendini koruyabileceğini ve güçlü bir birey olabileceğini öğrenebilirdi ve bu kadar aşırı korumacı olması gerekmezdi. Onu Obi-Wan ve Anakin arasına koyduk. Bu, George'un istediği bir şeydi ve sonra ben geliştirdim."

The Clone Wars ve Star Wars Rebels'in süresi boyunca Ahsoka, iki ışın kılıcı kullanan bir karakter olarak, düşüncesiz, olgunlaşmamış bir Jedi'dan son derece yetenekli ve düşünceli bir savaşçıya dönüştü. Bu, Star Wars ailesine anında ikonik bir katkıydı. Ve zaman içinde Filoni, Ahsoka'nın sonraki adımını düşünmeye başladı. "Bu, bir şekilde on yıl boyunca hazırlıklarda olan bir şeydi," diyor The Mandalorian'ın yaratıcısı ve Ahsoka'nın yaklaşan solo gösterisinin yapımcısı Jon Favreau. "Ahsoka'yı animasyondan canlı

aksiyona sokmak istediğini çok erken bir aşamada biliyordum. Klasik Star Wars sinemasının yanında durabilen bir hikaye olarak canlı aksiyonda Ahsoka'yı görmek, Dave'in yapmak istediği bir şeydi."

Karakterin yaratılmasından tam 18 yıl sonra her şey Filoni'nin öngördüğü gibi ilerliyor görünüyordu. Rosario Dawson, önce The Mandalorian'ın bir bölümünde ve ardından The Book Of Boba Fett'te onu canlandırdı ve şimdi - animasyondan canlı aksiyona geçen Star Wars'ın ilk gösterisi olarak - Ahsoka karşınızda.

"Dürüst olmak gerekirse, ne kadar özgüven sahibi olduğumu seviyorum," diyor Dawson karakter hakkında. "Korkusuz değil, ama asla tereddüt etmiyor. İstekli, ama endişeleri var, stres yaşıyor ve yaşamında ciddi krizler ve travmalar yaşamış. Onun ne kadar karmaşık olduğunu gerçekten seviyorum. Sadece kendi yolunu bulma anları değil, kafa kafaya gelme, inatçı olma, yanlış olma, komutası altındaki askerler ölürken ne olduğuyla başa çıkma anları da var." Karakterin neden bu kadar uzun süre ilgi çektiği anlaşılabilir. Ahsoka ile derinlemesine konuşulacak çok şey var.

Filoni bir zamanlar kendisi de bir çıraktı. Jedi Ustası Plo Koon olarak Revenge Of The Sith'in prömiyerinde cosplay yapmış bir Star Wars fanatığıydı. O, storyboard sanatçısı

aynı zamanda King Of The Hill ve Avatar: The Last Airbender gibi animasyon dizilerinin yönetmeni olarak, Lucasfilm'de çalışmaktaydı. Lucas, Filoni'ye Star Wars hikayeleştirme, yönetme ve daha fazlasının tüm yollarını öğretecekti ve Ahsoka onların gizli silahıydı.

Ancak animasyondan canlı aksiyona geçiş her zaman güvenli bir bahis değil. Filoni şöyle diyor: "En büyük zorluk, onu tanıyan bir izleyici kitlesi ve onu tanımayan bir izleyici kitlesi olduğuydu. Onun Anakin ile olan bağlantısı nedeniyle birçok insan tarafından tanınan Star Wars'ın bir tarafı vardı ve yine de tümüyle yeni ve kendi yönünde ilerleyebilirdi. Bu, öncekiyle geleceğin ne kadar mümkün olduğu arasında ilginç bir köprü yapar, diye düşünüyorum."

Peki, sonra ne oluyor?

Ahsoka 2008'de The Clone Wars'ta ilk kez tanıtıldığında, düşüncesiz ve hatalı bir karakterdi. Rebels ise karakterin daha olgun bir versiyonunu

gösterdi, Jedi Düzeni'nden ayrıldı ve savaşa tamamen veda etmeden önce Direniş içinde güçlü bir lider haline geldi. Bir süre dizinin kenarında olmasına rağmen, finalin son anlarında görünümü, onun ön planda olacağı yeni bir yolculuğu işaret ediyordu. Bu yolculuğunun başlangıcıydı.

"Rebels epilogunu yaparken bile, 'Eğer bununla devam edersem, bunun başka bir şekilde zorlu olması gerekecek,' diye düşündüm," diyor Filoni. "Ve zorluk canlı aksiyondu. Bu şeyler hakkında sonuca varmak istedim, ama bununla yeni bir şey yapmak istedim." Ancak Ahsoka'nın geçiş yapmaya hazır olduğundan emin olmadan önce Filoni, kendisinin de hazır olup olmadığından emin olmak zorundaydı. "Lucasfilm başkanı Kathy Kennedy, canlı aksiyondaki ilgimden haberdardı ve bu geçişi yapmam için bir yol arıyordu. Benim için hiç eğitim almadığım bir şeydi, bu yüzden setten beni alırdı ve J.J. [Abrams, The Force Awakens'ta], Rian [Johnson, The Last Jedi'da] ve Gareth [Edwards, Rogue One'da] çalışırken orada oturur, izlerdim."

Star Wars Yönetmenlik Konseyi'nin bir diğer üyesi de Favreau'ydu. Birlikte The Mandalorian'ı geliştirdiler ve Filoni'nin canlı aksiyon yeteneklerini test etmek için pilot bölümü yöneterek mükemmel bir fırsat buldu. Ancak o zaman bile Ahsoka çok uzakta değildi. "Mando'yu yapmaya daldım, ama her zaman ikinci bir gözüm üzerindeydi," diyor. "Jon, Mando geliştirmeyi düşünmeye başladığımızda, Ahsoka'nın karakter olarak aklımda olduğunu çok erken fark etti, bu yüzden ben ve Jon, 1. sezonla ilgili Rosario hakkında konuşmaya başladık. Onun Ahsoka'yı canlandırmak için doğru kişi olacağını düşünüyordum."

2017'de Dawson, kendisi hakkında Ahsoka olarak hayran sanatını retweetledi ve "Ummmm... evet lütfen?! #Ahsoka yaşıyor" dedi ve bu tweet Filoni'ye ulaştı. Tweet, bir toplantıya yol açtı ve hayranların hayalini süslediği gibi gerçek bir oyuncu seçimine dönüştü. 2020 yılında, Dawson ilk kez The Mandalorian'ın ikinci sezonunda karakteri canlandırırken çok heyecanlıydı. "Üzerime zıpladığımı,

çıldırıldığımı gösteren resimlerim var, ve karakter için kostüm provası yaparken soğukkanlı olmaya çalışıyordum" diyor. Filoni ise görünüşe göre daha da heyecanlıydı. "Rosario ile bir gün çalıştıktan sonra, 'Tamam. O Ahsoka. Onunla ilgilenmem gerekmiyor,' dedi Filoni. "Karakteri gerçekten yansıtan birini karakter olarak görmek istedim. Her çekim farklı, her çekim yeni bir şey getiriyor. Tüm smirk'leri, gülüşleri ve göz kırpmaları ayrıntılarını planlamaya alıştığınızda, bir aktörün anı içinde karakteri canlandırmasını ve hepsini geliştirmesi izlemek gerçekten harika. Bu özel bir tür sihir."

Dawson şunları hatırlıyor: "Çok özel, çok gerçek ve George'un orada olması harika hissettirdi. Ve canlı aksiyonda Ahsoka'yı ekranda görmek, iki yaratıcımın da burada olması, gerçekten hoştu. Her şeyin heyecanlı bir enerjisi vardı ve George'un sihirli tozunu serpmesi sanki onaylama gibiydi."

Favreau için, Lucas'ın Grogu'yu tuttuğu interneti sallayan fotoğrafı çekmek sette Ahsoka'nın

yaratıcılarının etkileşimini izlemek büyük bir tatmin kaynağıydı. "George gelir ve bir dövüş sanatları öğretmeni gibidir," diye hatırlıyor. "Kaç kurulum yaptınız? Yeterince hızlı çekim yapmıyorsunuz!" Dave'e şaka yolla zorluk çıkarırdı. Dave'e karşı büyük bir sevgi ve saygı duyuyordu.

Ancak The Mandalorian ve The Book Of Boba Fett'teki canlı aksiyon görünüşleri yetersizdi. Ahsoka daha fazlasını talep ediyordu. Dawson şunları söylüyor: "Havada asılı kalan bir vaat gibiydi, çünkü o gün çektiğimiz şey sadece o gün çektiğimiz şey değildi. Eğer bu iyi giderse, bunu uzun bir süre yapma potansiyelimiz vardı." İyi gitti ve Ahsoka'nın canlı aksiyonda animasyon kadar kazanan bir karakter olabileceğini kanıtladı. Filoni şöyle diyor: "Ahsoka, eski ile yeni arasında benzersiz bir denge. Ve Rosario ile bir bölüm yapmam, performans açısından masaya ne getirdiğine dair güçlü bir hissedişim vardı, bu yüzden şov yapma fırsatından çok heyecan duydum."

Şimdi Ahsoka, hikayesini daha büyük bir sahnede sürdürecektir ve onun karmaşıklıklarını daha önce hiç olmadığı şekillerde keşfetme fırsatı sunacak. Dawson şöyle diyor: "Ahsoka

gibi uzman bir karakteri oynadığınızı ve onun için büyüme olanağı olduğunu seviyorum. "Bir Jedi değilim" sözü, Ahsoka'nın en ünlü repliklerinden biridir. Bu replik, eski ustası ve Sith Lordu Darth Vader ile savaşın ortasında söylenir. Ancak aynı zamanda şu anki zihniyetinin bir göstergesidir.

Ahsoka başladığında, biraz savrulmuş durumdadır. Filoni şunları söylüyor: "O, çok uzun zaman önce ölen bir yolu takip ediyor. Ve onun gibi çok az kişi var, belki de hiç yok. Bu yüzden bu yalnız bir şey. Bu yaşam nasıl bir şey? Yalnızsanız, çok küçük bir arkadaş çevreniz vardır. Sonra tekrar açılmaya çalıştığınızda ne olur?"

Onu bu yönde hareket ettirmeye çalışanlar, Rebels'ın hayranları için tanıdık gelecek.

Hera'yı canlandıran oyuncu Mary Elizabeth Winstead, "Dave bana belirli bölümler ve sahnelerin olduğu bir liste verdi," diyor. "Onun ne kadar uçmayı sevdiğine ve bunun ruhunu ve enerjisini nasıl açtığına odaklanan bölümlere bakıldı." Sabine'i oynayan oyuncu Natasha Liu Bordizzo, ne kadar fazla Star Wars izleyebildiğinden emin olmak için Star Wars izlemeye çalıştı. En azından kameraya gitme vakti

gelene kadar. "Çekime başladıktan sonra Rebels'ı hiç izlemedim," diyor. "Bu tür bir beklentiği ayırt etmek istedim. Sanırım bunun sağlıklı olduğunu düşünüyorum, çünkü canlı aksiyonda farklı bir gerçeği buluyorsunuz."

Rebels'ın final anları, Ahsoka için bir atlama tahtasıdır. Ezra, dört sezon boyunca aldığı eğitimin ardından etkileyici bir Jedi haline gelir ve gemisini ve İmparatorluk güçlerini bilinmeyen bir yere taşıyarak Lothal'ın imparatorluğu altındaki dünyasını kurtarır. Sonrasında arkadaşlarına yönelik kaydedilmiş bir mesajı söyler ve son anlar, onunla onu bulmak için yola çıkan Sabine ile başlar. Ahsoka'nın başlangıcında, Sabine kaybettiği ve henüz bulamadığı şeylerle başa çıkmaya çalışıyor. Bordizzo şunları söylüyor: "Onun için bir sorumluluğu hissediyor. Ahsoka ve isyancı arkadaşları, canlı aksiyonda yolculuğa çıkan tanıdık karakterler olmayacaklar. Başka bir tanıdık karakter daha var. Ve kökenleri Rebels'tan çok daha eskiye dayanıyor.

Büyük Amiral Thrawn sabırla bekliyordu. İlk olarak 1991-1993 yılları arasında Timothy Zahn tarafından yazılan bir Star Wars roman üçlemesinde yaratıldı. İki on yıl sonra Filoni, Thrawn karakterini Rebels'ın son iki sezonu için uyarladı. Mikkelsen, seslendirdiği sakın ve sakın vokallerin mükemmel uyum sağladığı bir aktör olarak cast edilmişti. "Onun İmparatorluk içinde yükselmesini ve kendisini orada nasıl taşıdığını seviyorum" diyor Mikkelsen. "

Thrawn'u canlı aksiyona getirme zamanı geldiğinde, hem Filoni hem de Mikkelsen, "Eğer işe yaramıyorsa dokunma" kuralına uymanın en iyisi olduğuna karar verdiler. Mikkelsen şunları söylüyor: "Sesini

kaybetmiyorum, ancak canlı aksiyona uyarlıyorum. Bir animasyon karakteri yaptığınızda, melodik bir yaklaşımınız vardır. Gerçek bir kişi olarak oradayken, bu biraz fazla olurdu.”

Thrawn’un ekran üzerindeki benzersiz görünümünü çoğaltmak da düşünülen bir konuydu. Mavi tenli ve kırmızı gözlü, bu dönüşüm her gün iki ila üç saat sürdü, ancak Mikkelsen’in tam Thrawn kıyafetiyle sete ilk girdiğinde aldığı tepkiler olumlu değildi. Ancak “eğlenceliydi,” diye hatırlıyor. “Çünkü her gün mavi bir adam görmezsiniz.”

Thrawn’u birkaç kötü müttefik eşlik edecek. Bunlar arasında ‘The Jedi’n kötü İmparator Magistrası olan Diana Lee Inosanto’nun Morgan Elsbeth’i bulunuyor, Ahsoka tarafından dövüşte mağlup edildikten sonra hesaplaşmak için geri dönüyor. Inosanto şunları söylüyor: “Çok sinirli ve Ahsoka’dan gerçekten rahatsız. Thrawn’a olan sadakati asla sarsılmadı. Onun vizyonuna tamamen adanmıştır ve birçok ortak noktaları var.” Sonra Baylan Skoll (Ray Stevenson) ve Shin Hati (Ivanna Sakhno) var, Ahsoka ile ışın kılıçlarıyla karşı karşıya gelecek olan bir usta ve çirak ikilisi. İkincisi Order 66’yı yaşadıktan sonra bir süre

Mercenary-for-hire olarak hayatta kalan bir Jedi’ydi. Stevenson şunları söylüyor: “Onun için bir amaç olduğunda bir öldürme gücü var. Soykırım yapan, kötü niyetli veya aşırı saldırgan değil. Sizden yolundan çıkmanızı isteyecektir. Ama yapmazsanız, yolundan çıkartır.”

Galaksi büyüyor. Bu Star Wars projesi, anahtar rollerde önemli kadınları ve liderlik pozisyonlarını üstlenen bir dizi kadını içeren bugüne kadar ki Star Wars projelerinden daha fazla kadın odaklı. Winstead şöyle diyor: “Gerçekten çok nadir olsa da, çok doğal hissettirdi. Üretim başladığında etrafıma bakıp ‘Vay be, bu inanılmaz’ diyene kadar gerçekten aklımda oturmadı.” Ayrıca, uzak uzaklıkta olan galaksi daha önce hiç olmadığı kadar çeşitli görünüyor. Diego Luna’dan Andor’da Pedro Pascal’dan The Mandalorian’a ve Jodie Turner-Smith’ten The Acolyte adlı diziye kadar Star Wars, çok kültürlü hayran kitlesini daha fazla temsil ediyor gibi görünüyor. Bu, Ahsoka ile bir şekilde devam edilecekmiş gibi görünüyor. Dawson şunları söylüyor: “Gerçekten onun büyüsunu hissediyorsunuz. Çeşitliliğimiz gücümüzdür. Yıllar boyunca normalde sunulan şeyden

farklı görünen bir baş karakterle ilişkilendirme ve ilişkilendirme yeteneğine sahip olmak, insanların ne kadar aç olduğunu görebilirsiniz. Bunu çok ciddiye alıyorum, çok minnettarım.”

Filoni’nin emeğinin meyvesini gösterme zamanı geldiğinde, heyecan ve endişe karışımı bir tepki bekliyor. Filoni, gülerken söylüyor: “Okulda büyük bir makale teslim ettiğiniz gibi bir şey.” Dawson ise karakterin gerçekten serbest bırakılmasını bekleyemiyor. “Sakin anları ve sahneleri oynamaya çalışmak ve gerçekten içsel yaşamını düşünmek, onu benim için çok gerçek kıldı,” diyor. “Sadece bir kostüm giydiğimi hissettirmiyor ve onun için ne anlama geldiğini insanlarla konuştuğumda duyduğum şeyin ne kadar gerçek olduğunu düşünüyorum. Güçlü.” Hem ekran üstünde hem de ekran dışında, Ahsoka büyük bir yolculuk yapıyor gibi görünüyor. “Hala öyle!” diye güler Dawson. Gerçekten de, karakterin evrimi, bu sekiz bölüm sezon sona erdiğinde durmak zorunda değil. Sonuç olarak, Ahsoka’nın hikayesi Star Wars evrenindeki önemli bir parçadır ve izleyicilere daha fazla macera ve keşif sunmaya devam edecektir. **APM**

KENNETH BRANAGH

Tiyatrodan sinemaya uzanan kariyer yolculuğunda ne aktörlükten ne de direktörlükten vazgeçen, İrlanda asıllı İngiltere Kraliyet Şövalyesi Kenneth Charles Branagh... Kameranın hem önünde hem ardında olmayı seçen ve her iki yönüne de oldukça hâkim, başarılı, başarısını adaylıkları ve aldığı ödüllerle tescilleyen bir isim. Yönetmenlik koltuğuna oturduktan sonra kamera karşısına geçmekten asla vazgeçmemiş, ikisinin beraber yürütülebileceğinin canlı kanıtı *Kenneth Branagh...*

Fatma **ALTUN**
faltuntr@gmail.com

Branagh, 10 Aralık 1960, Kuzey İrlanda Belfast doğumlu, üç kardeşin ortancası aktörün annesi Frances Harper ve babası marangoz William Branagh'dır. Kenneth Branagh, küçük yaşta ailesiyle birlikte Berkshire, İngiltere'ye taşındıktan sonra Londra Kraliyet Akademisi "Royal Academy of Dramatic Art"ta (RADA) eğitim görür. Shakespeare Company'ye katılır ve William Shakespeare'in V. Henry ve Romeo ve Juliet oyunlarında başrol oynar. 1989 yılında "V. Henry"yi sinemaya uyarlayarak hem yönetmenliğini yapar hem de karısı olan Emma Thompson ile birlikte oynar. Tiyatro yıllarındaki başarılarından ötürü 1982'de aldığı "Laurence Olivier Yılın Tiyatroda En Çok Gelecek Vadeden Yeni Oyuncusu Ödülü" onun aldığı ilk ödül olsa da bu film ona En İyi Erkek Oyuncu ve En İyi Yönetmen Oscar adaylığı getirdiği için önemlidir. Ayrıca bu filmle "National Board of Review ile 42. BAFTA Ödüllerinde En İyi Yönetmen En İyi Yönetmen Ödülü"nün de sahibi olmuştur.

"Yeniden Ölmek" (Dead Again) Scott Frank tarafından

yazılan ve Kenneth Branagh tarafından yönetilen 1991 yapımı, neo-noir romantik gerilim filmidir. Başrolde Branagh ve Emma Thompson'ın yer aldığı filmin oyuncu kadrosundaki diğer isimler; Andy García, Derek Jacobi, Hanna Schygulla, Wayne Knight ve Robin Williams olarak görülüyor. Besteci Roman Strauss 1949'da karısı Margaret'i vahşice öldürmekten idam edilir. 1990'larda ise dilsiz, hafızasını kaybetmiş Grace adında bir kadın, bir yetimhaneye gelir ve özel dedektif Mike Church olayı araştırmak için görevlendirilir. Hipnoz altında, ikisinin de Margaret'in cinayetiyle tuhaf bir bağlantısı olduğu anlaşılır.

"Peter'in Arkadaşları (Peter's Friends), Kenneth Branagh'ın yönettiği ve yapımcılarından biri olduğu, senaryosu Rita Rudner ve Martin Bergman tarafından yazılan 1992 yapımı dört ödüllü İngiliz komedi filmidir. Film, 1982'de Cambridge Üniversitesi'nden mezun olan

ve her biri kendi yoluna giden bir oyunculuk grubu üyelerini konu edinir. Aradan geçen 10 yılın ardından Peter'ın malikanesinde yeniden buluşan altı eski arkadaşın hikayesini anlatır.

1993 yılında yine William Shakespeare'in "Much Ado

About Nothing" adlı eserinden uyarlanarak beyaz perdeye aktarılan "Kuru Gürültü / Yok Yere Yaygara" filmini yönetir ve aynı zamanda rol alır. Eşi Emma Thompson haricinde Denzel Washington, Imelda Staunton, Keanu Reeves, Kate Beckinsale, Michael Keaton gibi güçlü isimlerin bir araya geldiği ender güzellikteki bu film, "Altın Küre Müzikal veya Komedi dalında En İyi Film Ödülü"nün yanı sıra bol ödüllü bir filmidir.

İngiliz romancı Mary Shelley'in 1818 tarihli klasik romanından Steph Lady ve Frank Darabont tarafından sinemaya uyarlanan "Frankenstein" 1994 yapımıdır. Helena Bonham Carter ve Ian Holm'ün yer aldığı filmde Kenneth Branagh, Radikal bilim adamı Victor Frankenstein rolündedir. Frankenstein'ı ise Robert De Niro canlandırır.

1999 yılında "Vahşi Vahşi Batı" (Wild Wild West) filminde Will Smith, Kevin Kline ve Salma Hayek ile beraber rol almıştır. Filmin yönetmeni büyük bir gişe başarısı gösteren Men In Black'in (Siyah Giyen Adamlar) filminin de yönetmeni olan Barry

Sonnenfield'dır. Senaryosunu Jeffrey Price, Peter S. Seaman ve Jim Thomas'ın yazdığı filmde bir devlet ajanı olan, çok güzel görünümlü, işinde becerili bir adam olan James, çevresinde saygı gören biridir. Tıpkı onun gibi bir gizli ajan olan Artemus da kılık değiştirmek konusunda tuhaf yetenekleri olan ve icatlarıyla nam salan biridir. Bir de suikast planları yapan kötü kalpli Arliss Loveless vardır ve amacı Amerikan başkanını öldürmektir. James ve Artemus da bu kötü adamı durdurmaya çabalayacaktır.

"Kara Kışın Ortasında" (In the Bleak Midwinter) Kenneth Branagh tarafından yazılan ve yönetilen, 1995 yapımı bir İngiliz romantik komedi filmidir. Oyuncu kadrosunda Joan Collins, Celia Imrie, Julia

Sawalha, Richard Briers, Jennifer Saunders ve Nicholas Farrell gibi isimlerin yer aldığı filmde ilk defa Branagh rol almamış ancak rollerin çoğunun belirli oyuncular için yazıldığı bu filmi yazıp yönetmiştir.

1996 yapımı Hamlet, William Shakespeare'in 16. Yüzyıl tarihli bu trajik oyununu, özgün metnini hiç değiştirmeden ve eseri hiç kısaltmadan, olduğu gibi kullanarak senaryolaştıran Kenneth Branagh, filmin başrolünde yer almaktadır. Yaklaşık 4 saatlik bu prodüksiyonda aralarında Richard Attenborough, Julie Christie, Billy Crystal, Judi Dench, Gérard Depardieu, Charlton Heston, John Mills, Robin Williams, Kate Winslet, John Gielgud, Derek Jacobi, Nicholas Farrell ve Jack Lemmon gibi İngiliz ve Amerikan sinemasından sağlam bir oyuncu kadrosu yer almaktadır. Hamlet bu uyarlamasına kadar yirmiden fazla kez sinemaya aktarılsa da bu filmi diğerlerinden farklı kılan en önemli özelliği, Shakespeare'in özgün metnine sadık kalmış olmasıdır. 1997 yılında Cannes Film Festivali'nin "Resmi

Bölümü"nde gösterilen ve aynı yıl "En İyi Uyarlama Senaryo", "En İyi Sanat Yönetimi ve Dekor", "En İyi Kostüm" ve "En İyi Müzik" dallarında Oscar'a aday gösterilen film, çeşitli yarışmalarda 6 ödül kazanmıştır.

"Aşkın Boşa Giden Emeği" (Love's Labour Lost), Kenneth Branagh'ın yazıp yönettiği, 2000 yılı Fransa, İngiltere, ABD ortak yapımı film, William Shakespeare'in aynı adlı komedisinden uyarlamadır. Emily Mortimer, Alicia Silverstone, Matthew Lillard, Alessandro Nivola, Kenneth Branagh'ın başrolleri paylaştığı dans, müzik ve aşkla dolu keyifli bu müzikal romantik komedi filminde Navarra

Kralı'nın sarayına heyecanlı bir telaş hakimdir çünkü Kral, imparatorluğunu entelektüel bir sığınağa dönüştürmek istemektedir ve arkadaşlarının üç yıl süreyle her türlü eğlenceden, en önemlisi de kadınlardan uzak durması gerekmektedir. Tam da güzeller güzeli Fransa prensesi oraya

Festivali'nde ise En İyi Kısa Film dalında dördüncü olan film, konuşmanın yasak olduğu bir kaplıcada geçiyor. Duygusal olarak perişan iki kişinin yavaş yavaş âşık oluşlarını ve birbirlerinde buldukları teselliyi sessizce izleyebileceğimiz filmin başrollerini Frances Barber ve Paul McGann paylaşıyor.

“Size Nasıl Geliyorsa” (As You Like It) William Shakespeare'in aynı adlı oyunundan uyarlanan, Kenneth Branagh tarafından yazılan ve yönetilen 2006 yapımı romantik bir film. Filmde ikili bir rolde Romola Garai, Bryce Dallas Howard, Kevin Kline, Adrian Lester, Janet McTeer, Alfred Molina, David Oyelowo ve Brian Blessed yer alıyor. Biraz gülümseten, biraz hüzünlendiren konuyla Shakespeare'in "Dünya bir sahnedir." sözünü en iyi anlatan filmlerden biri olabilir.

“Sihirli Flüt” (The Magic Flute), Wolfgang Amadeus Mozart'ın ünlü eseri Die Zauberflöte'den uyarlanan, senaryosunu Stephen Fry ile yazan Kenneth Branagh'ın yönettiği 2006 Fransa-İngiltere ortak yapımı romantik ve fantastik film. Oyuncu kadrosunda Joseph

Kaiser, Amy Carson, Ben Davis, Silvia Moi, René Pape, Lyubov Petrova, Tom Randle ve Liz Smith bulunmaktadır.

“Ölümcül Oyun” (Sleuth) 1972 yapımı aynı adlı film. Uyarlanarak Kenneth Branagh tarafından yönetilen 2007 ABD yapımı psikolojik dram, gerilim ve gizem filmidir. Senaryosu Anthony Shaffer'in 1970 tarihli Tony ödüllü oyunundan, Nobel Edebiyat Ödüllü İngiliz yazar/oyuncu Harold Pinter tarafından uyarlanarak yazılmıştır. Filmde tek bir mekân ve sadece iki kişi vardır. Senarist Harold Pinter'in TV ekranında görüldüğü için adı oyuncu listesinde yer alsa da sadece Michael Caine ve Jude Law rol almaktadır. “Milo Tindle” rolündeki Michael Caine, 35 yıl sonra bu kez 'Andrew Wyke' rolündedir.

gelmek üzereyken bunu istemesi durumu biraz zorlaştıracaktır.

“Dinleme” (Listening), Kenneth Branagh'ın yazıp yönettiği 2003 yapımı bir kısa film. Rhode Island Uluslararası Film Festivali'nde En İyi Kısa Film Ödülü alan ve Seattle Uluslararası Film

Chris Hemsworth, Natalie Portman, Tom Hiddleston, Anthony Hopkins ve Stellan Skarsgård bulunmaktadır. Senaryosu Ashley Edward Miller, Zack Stentz ve Don Payne

Ölümçül sonuçlar doğurabilecek bir zekâ mücadelesinin konu edildiği filmde, dedektif romanları yazan zengin bir adam ile onun karısını baştan çıkaran işsiz bir aktör arasında geçenleri izliyoruz.

Yönetmenliğini Bryan Singer'in yaptığı ve konusu gerçek olaylara dayanan 2008 yapımı "Operasyon Valkyrie" (Valkyrie) filminde Branagh, Tom Cruise ile beraber rol alır. Filmde II. Dünya Savaşı'nın sonlarında Adolf Hitler'e yapılan suikast girişimi anlatılmaktadır. Müziklerini John Ottman'ın yaptığı film, "BMI Film Music Award" ödülünü alır.

Marvel Comics tarafından yayımlanan çizgi roman karakteri Thor'un Marvel Sinematik Evrenindeki dördüncü filmi Thor, 2011 ABD yapımıdır. Bu süper kahraman filminin oyuncu kadrosunda

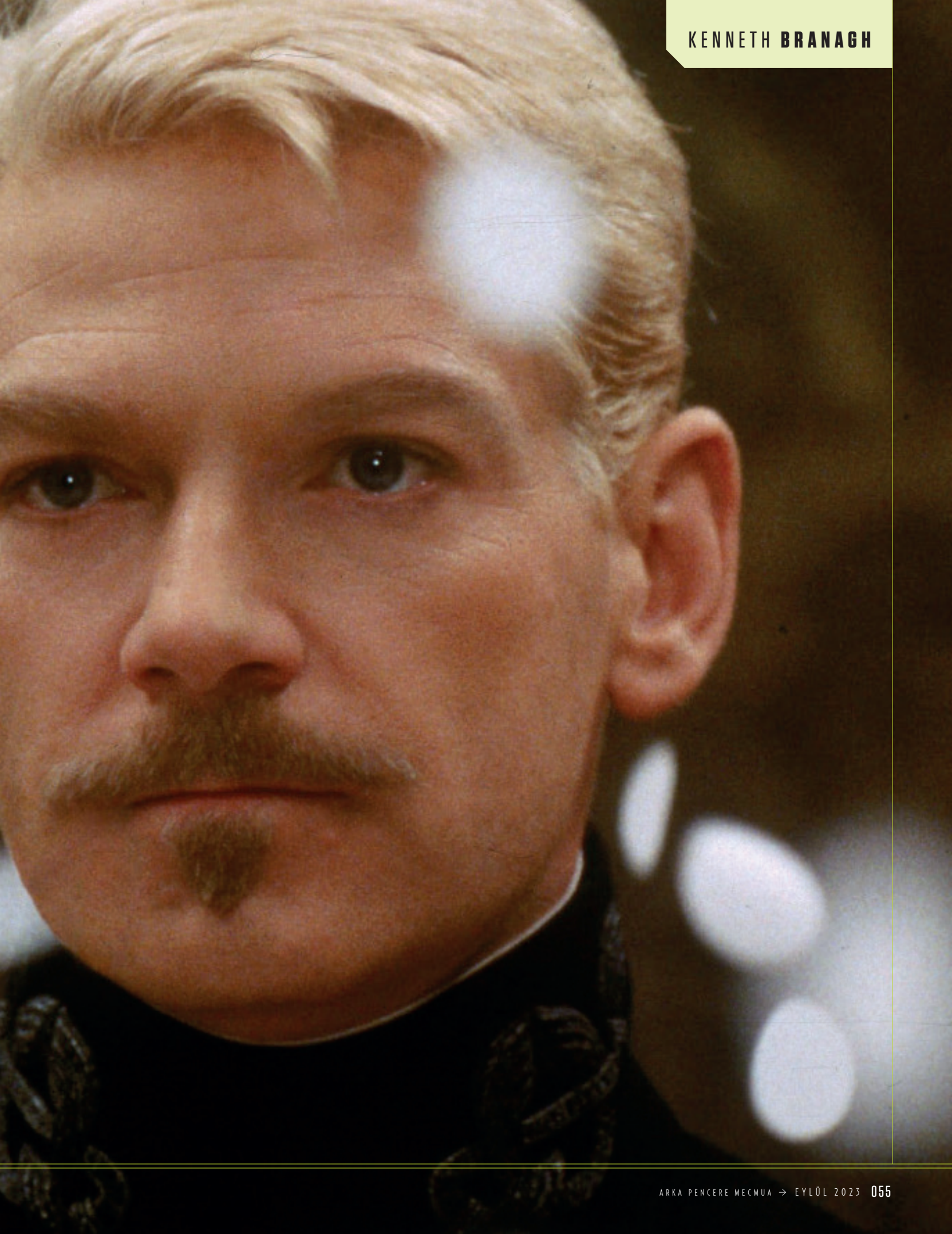
tarafından yazılan serinin dördüncüsünü Kenneth Branagh yönetmiştir.

Hem yönetmenliğini yapıp hem de oynadığı 2013 yapımı "Jack Ryan: Gölge Ajan" filminin orijinal senaryosunu Adam Cozand ve David Koepp birlikte yazarlar. Başrollerde Chris Pine, Kevin Costner ve Keira Knightley yer yer almaktadır. Pine; Alec Baldwin, Harrison Ford ve Ben Affleck'den sonra Ryan'ı oynayan dördüncü aktördür. Filmin müzikleri Patrick Doyle tarafından yapılmıştır. Afganistan'da denizci olarak yaptığı askerlikten sonra Jack Ryan, beladan uzak sakin bir hayat sürmeye başlamıştır. Wall Street'te Rus bir milyardere danışmanlık yaparken kendini teröristlerin hazırladığı bir planın içinde bulur.

Öyküsü Charles Perrault'ya ait olan "Sindirella"

(Cinderella)” Chris Weitz’in yazdığı ve Kenneth Branagh’ın yönettiği 2015 yılı İngiltere-Amerika ortak yapımı romantik fantezi filmidir. Walt Disney’in 1950’de çektiği Külkedisi masalının uyarlaması olan animasyon filminin yeniden çevrimidir. Müziklerini Patrick Doyle’un yaptığı filmin oyuncularını Lily James, Helena Bonham Carter, Cate Blanchett, Hayley Atwell ve Richard Madden’dır.

2017 yılında yönetmenliğini Christopher Nolan’ın yaptığı “Dunkirk” filminde Fionn Whitehead, Mark Rylance, Tom Hardy ile birlikte rol alan Kenneth Branagh, Agatha Christie’nin roman uyarlaması olan “Doğu Ekspresinde Cinayet” (Murder on the Orient Express)’i yönetir. Aynı zamanda romanın başkahramanı Belçikalı dedektif Hercule Poirot’yu canlandırmaktadır. Johnny Depp, Michelle Pfeiffer, Penelope Cruz, Daisy Ridley, Judi Dench, Willem Dafoe ve Josh Gad da filmdeki diğer oyuncular. İstanbul ile Paris arasında sefer yapan, 1930’lu yılların ünlü Şark Ekspresi’nde işlenen bir cinayeti dedektif Hercule Poirot çözmeye çalışacaktır.

Belfast, Kenneth Branagh'ın yazdığı ve yönettiği bu siyah-beyaz komedi-drama filmi, 2021 yapımıdır. Filmin başrollerinde Caitríona Balfe, Judi Dench, Jamie Dornan, Ciarán Hinds, Colin Morgan ve Jude Hill gibi oyuncular yer almaktadır. Kendi hayatından otobiyografik öğeleri de filme aktaran Kenneth Branagh, 60'ların sonunda yaşanan siyasi gerilimin merkezindeki Belfast'ta hayatı deneyimlemeye başlayan genç Buddy ve onun işçi sınıfından ailesinin hikâyesini anlatıyor. Yedi dalda Oscar'a aday gösterilen ve "En İyi Özgün Senaryo" dalında Oscar ödülünü kazanan film aynı zamanda BAFTA En İyi İngiliz Filmi Ödülü, Altın Küre En İyi Senaryo Ödülü, Film Eleştirmenleri En İyi Genç Oyuncu Ödülü, Film Eleştirmenleri En İyi Oyuncu Kadrosu Ödülü, Uluslararası AACTA En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu Ödülü, En İyi Yabancı Film Ödülü, Film Eleştirmenleri En İyi Senaryo Yazarı Ödülü, Satellite En İyi Drama Filmi ve En İyi Özgün Senaryo Ödülü, En İyi Yapım Tasarımcısı Dalında Avrupa Film Ödülü, En İyi Kostüm Tasarımcısı Dalında Avrupa

Film Ödülü gibi ödüllerin de sahibidir.

Nil'de Ölüm (film, 2022) (Death on the Nile), Kenneth Branagh tarafından yönetilen ve Agatha Christie'nin 1937'de yazdığı aynı adlı romanından uyarlanan, senaryosunu Michael Green'in yazdığı, İngiliz-Amerikan ortak yapımı bir gizem ve gerilim filmidir. 11 Şubat 2022'de gösterime giren filmin başrollerinde; Tom Bateman, Annette Bening ve Kenneth Branagh yer alıyor. Branagh'ın canlandırdığı Agatha Christie romanlarının meşhur dedektifi Hercule Pierrot bu kez, Nil'de yol alan Karnak gemisindedir. Zengin bir mirasyedi olan Linnet Ridgeway gezi sırasında öldürülür ve Pierrot cinayeti araştırmaya başlar. Gemi limana yanaşmadan önce cinayeti çözmesi gerekmektedir.

Son olarak Christopher Nolan'ın yazıp yönettiği ve Temmuz 2023'te vizyona giren epik, biyografik gerilim filmi Oppenheimer'da rastladığımız Shakespeare oyunları yönetmeni Kenneth Branagh için diyebiliriz ki oyunculuk kariyerini de yönetmenliği de eş zamanlı olarak sürdürmeye devam edecek gibi... **APM**

TARİHİN EN HIZLI REKABETİ FORD V FERRARI

"Otomobil yarışları, ikinci otomobil üretildikten
beş dakika sonra başladı."

Büşra BAYAR
busrabayaro7@gmail.com

Henry Ford

Otomobil yarışları denilince akla Le Mans 24 Saat, Le Mans denilince de akla meşhur Ford ve Ferrari mücadelesi gelir. Le Mans 24 Saat, 1923 yılından beri düzenlenen, pilotların 24 saat boyunca aralıksız rekabet gösterdikleri bir yarış. Düzenlendiği ilk günden bu yana sadece II. Dünya Savaşı sırasında ara verilen bu yarış, birçok hikayeye tanıklık etti. Bu hikayelerden en can alıcısı ise Henry Ford ile Enzo Ferrari arasındaki rekabetti. Bilinen en tehlikeli otomobil yarışı olan Le Mans, özellikle 1900'lü yılların ikinci yarısında tüm araba markalarının en fazla dikkate aldığı bir yarışmaydı. Uzunca bir süre Ferrari'nin üst üste birincilikler elde edip bayrağı taşıdığı bu yarışma, otomobil markaları arasında yine uzun süreli bir geçmişli olan Ford'un da dikkatini çekiyordu.

Ferrari'nin mali anlamda sıkıntı yaşadığı bir dönem Ford, krizi fırsata çevirmek için kolları sıvadı ve Ferrari'yi satın almak için Enzo Ferrari ile anlaşma masasına oturdu. Ancak sözleşmede yazan maddelerden biri Enzo'nun anlaşmadan caymasına neden oldu ve iki isim ile iki marka arasında azılı bir rekabet böylece başlamış oldu. Mücadele ilk olarak 1964 senesinde başladı. Ford, yarışmaya kısa bir süre kala çalışmalarına başladığı için Ferrari'nin yarış arabalarını geçebilecek türden bir otomobil üretmedi. Yine de vazgeçmeyen Henry, 1965 yarışı için motor sporlarının unutulmaz ismi Carroll Shelby ile anlaştı. Bu alanda Amerika'nın en önemli otomotiv tasarımcısı ve yarış pilotu olan Shelby, son derece başarılı bir ekibin başındaydı ve Ferrari'ye istenen mağlubiyeti yaşatmak için ekibindeki en iyi pilotu görevlendirdi. Bu isim Ken Miles idi. Miles, ilk deneme turunda aracın yeterli

olmadığını söyledi ve çalışmalara hızla devam ettiler. Ancak 1965 yılındaki yarış da Ford için iyi geçmedi. Ford'un hedefine ulaştığı sene, 1966 olacaktı.

Shelby ile Miles önderliğindeki Ford'un o sene ürettiği yarış otomobilleri neredeyse eksiksizdi. Le Mans için hazırды. Yarış başta iyi ilerlese de zaman ilerledikçe Ford'un bazı araçları bozulup devre dışı kalmıştı. Tüm araçların aynı durumu yaşayacağından korkan Henry, takımdaki sürücülere tam gaz gitmemelerini söylemişti. Ancak gözü kara sporcu Ken Miles, kendisini dinlemedi ve senelerdir ele geçirmek için uğraşılan

zaferi elde etti.

Biyografik bir proje olan Asfaltın Kralları da Ford, Shelby ve Miles üçlüsünün başından geçen bu hikayeyi konu alıyor. Özellikle Shelby ile Miles arasındaki işbirliğine, arkadaşlığa odaklanıyor. Karakterlerin inatçı ve azimli tavrı, Ford'un yıllara dayanan rekabetiyle birleşince ortaya büyük bir başarı hikayesi çıkıyor.

Filmde başarılı yarışçı Ken Miles'e hayat veren isim Christian Bale. "Makinist", "Kara Şövalye", "Terminatör: Kurtuluş", "Büyük Açık" gibi birbirinden başarılı yapımlarda yer alan ve 2011 yılında "Dövüşçü" filmiyle En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Oscar'ını kazanan aktör, oynayacağı karakterler için şekilden şekle girebilmesiyle biliniyor. İşine, sanatına inancı ve saygısıyla sinema dünyasının en beğenilen isimlerinden biri olmayı başaran Bale, Asfaltın Kralları'nda da başarılı bir performansla karşımıza çıkıyor. Kendisi en son geçen yıl vizyona

giren "Vice'da Dick Cheney karakterine hayat vermişti ve burada da rolü için oldukça fazla kilo almıştı. Bir sene sonraki Ken Miles rolü için de hızla kilo verdi. Proje ve canlandırdığı karakter üzerine gerçekleştirdiği bir sohbetle yine bu mevzuya şu şekilde değindi: "240 kiloluk bir Ken Miles olamazdım. Bu arabalar büyük adamlar için üretilmez."

Christian Bale'ye Carroll Shelby rolüyle eşlik eden aktör Matt Damon. Senarist, yapımcı, oyuncu gibi sıfatlara sahip olan Damon da Oscar'lı bir isim. Senaryosunu Ben Affleck ile kaleme aldığı 1997 yapımı "Can Dostum" kendisine En İyi Senaryo dalında bu ödülü kazandı. "Marşlı", "Thor: Ragnarok", "Interstaller", "Köstebek" gibi projelerde yer alan isim, bu sefer de

otomobil tutkunu ve sürücüsü Shelby rolüyle karşımızda. Damon, Miles ile Shelby'yi verdiği bir röportajda şöyle tanımlıyor: "Bu iki adamın ortak bir tutkusu var. Farklı insanlar ama bu ortak tutku, bir şeyi inşa etmek için yeterli."

"Kaçış Planı", "Para Tuzağı" gibi daha çok aksiyon filmlerinde oynayan aktris Caitriona Balfe, Ken Miles'in eşi Mollie Miles'ı canlandırdı. Çiftin oğulları Peter Miles'a hayat veren isim de "Holmes & Watson", "Honey Boy", "Suburbicon'da oynayan Noah Joep. Hikayenin ana ismi Henry Ford'u da "Lady Bird", "Büyük Açık", "Köstebek" filmlerinden bildiğimiz Tracy Letts canlandırıyor. Henry'nin bu yola birlikte koyulduğu Lee Iacocca'yı "Müzede Bir Gece 2", "Muhbir", "Para Avcısı", "Ben,

Earl ve Ölen Kız” gibi projelerde rol alan Jon Bernthal oynuyor.

Filmin yönetmen koltuğunda oturan James Mangold, aynı zamanda yapımcılık ve senaristlik de yapan bir isim. “Sınırları Aşmak”, “Şişman”, “Wolverine” gibi yapımların da yönetmen koltuğunda oturan Mangold, 2017’de yazdığı ve çektiği “Logan” ile En İyi Uyarlama Senaryo dalında Oscar’a aday olmuştu. Yönetmenliğini yaptığı filmi Sınırları Aşmak, Oscar’da yarışıp bir dalda ödül kazanmıştı. Mangold, bu yıl biyografik filmi “Ford v Ferrari” ile yine Oscar’a aday gösterilecektir.

Yarış filmleri, sinemanın en fazla dikkat çeken projelerinden olmuştur hep. “Hızlı ve Öfkeli”, “Arabalar” bu türdeki filmlere verilecek ilk örnekler belki de. Aynı zamanda biyografik yarış filmleri de bir o kadar ilgi görüp beğeniliyor. 2010 yapımı “Senna”, Formula 1 yarışlarında şampiyonluğu üç sene üst üste kazanan Brezilyalı yarışçı Ayrton Senna’nın hayatını konu alan bir belgesel. 2013’te vizyona giren “Rush” da yine Formula 1 yarışlarında ezeli iki rakip olan Avusturyalı Niki Lauda ile İngiliz James Hunt’un 1970’lerde geçen hikayesini konu alır. Görünen o ki Asfaltın Kralları da bu aydan itibaren bu kervana katılan filmlerden biri olacak.

Ayrıca Le Mans 24 Saat yarışı, ilk kez bir filme konu olmuyor. Yönetmen koltuğunda Lee H. Katzin’in oturduğu, 1971 yapımı “Le Mans” (Büyük Yarış), başrolünü Steve McQueen’in canlandırdığı bir yarış- aksiyon filmi. Hatta çocukluk arkadaşları olan iki yarışçının Le Mans’a katılma ve yarışma hikayesini konu edinen projede 1970 Le Mans 24 Saat yarışından görüntüler de kullanıldı. Amerika’da Le Mans’a pek ilgi duyulmamasından dolayı döneminde vasat bulunmuş ortalama bir başarı elde edebilmişti. Asfaltın Kralları, 48 sene sonra farklı bir hikaye ve farklı bir gözle Le Mans 24 Saat’i yeniden beyaz perdede izlememizi sağlıyor. Otomobil yarışlarının rekabet dolu hikayesi, bu ayın beklenen aksiyon türündeki projelerinden biri. **APM**

LEYDİ DİNAMİT

PAM
GRIER

1970'lerin parlayan dünyasından, günümüzdeki ikona, tüm zamanların adından söz ettiren yıldızı **PAM GRIER, ne olursa olsun kendi yolundan şaşmadı... Sınırları aşan bu röportajda, dergimize, erkekleri kendi silahlarıyla nasıl yendiğini ve bunu sinemaya ne şekilde aktardığını anlatıyor.**

Halit Hamza **YEĞİN**
halithamzay@gmail.com

1970'lerin AMERİKAN SİNEMASI, Pam Grier olmadan adeta bir hiçti: onun düşmana korku salan duruşu, uzun, esnek omuzları, şekil bir av tüfeği ve 'erkeksen gel' bakışı... Bugün daha hâlâ onunla konuşurken, bu bakışın zerre kaybolmadığını görmek bizim için paha biçilemez. Büyük sinema kariyerinden bahsederken tiz bir sesle, "Toplum, istediği zaman kadın bedenlerine sahip olduğu ve bu kadar dengesiz ataerkil bir

toplum olduğu için daima hüsrana uğradım." diyor. Grier'in ekranda kadın olmanın anlamını yeniden keşfettiğini söylemek abartı olmaz. Erkek başrol oyuncularını daima bozguna uğrattı; blaxploitation türündeki klasik filmlerde, Coffy ve Foxy Brown başta olmak üzere, 1970'ler beyaz perdesine tek başına adını yazdırmış ve başarısıyla adından söz ettirmiş filmler yapan tek kadın oldu.

Colorado'daki çiftliğinden yaptığımız telefon konuşmasında,

dergimize, eski sloganlarından birini hatırlatıyor. "Bam! Bam! İşte karşınızda Pam!" (Bu slogan, 1975 Friday Foster yapımının afişinde de yer almaktadır.) 73 yaşındaki Pam Grier ile röportaj yapmak, kasırganın ortasına atlamak gibi: sıcak ve konuşkan ancak yine de ağır feminizm aktivisti ve Hollywood'da yaşadığı toksik cinsiyetçi deneyimlerine saldırgan bir tutumda bulunuyor. "Bir film setinde çalışıyordum ve oyuncunun bana sesini yükselttiği

bir sahne vardı. Ben de aynı şekilde sesimi onun seviyesine yükselttim. Yönetmen, 'Hayır. Kadınlar böyle bağıramaz ve erkeklere saldıramaz!' dedi." diyor Grier. "Öyle mi?" dedim. 'Bağıracağım ve gerekirse de kışına tekme yi basacağım, erkeksen laf etsene!'" Grier bu çirkefliliğini aşırı sahnelerde de gösteriyordu! 1975'teki Sheba, Baby'deki sevişme sahnesinde gözlerini kısarak — Clint Eastwood kadar sert birine — "Erkekliğine bir şey oldu mu?" diye sorduğunda Hollywood'u yıkıp geçti. Kargaşa ve ırksal tartışmalar döneminde Grier, Amerika'daki siyahi kadınların değişen siyasi bilincini somutlaştırmaya başladı. "Beni korkutmuyor. Hayatta kalmak için yapmam gereken buysa, ateşe ateşle karşılık verelim." diyor.

Quentin Tarantino'ya göre Grier, 1997'de Jackie Brown'ı oynayabilecek en iyi kadındı. Tarantino, kesinlikle Grier'ın beyaz bir eşdeğeri olmadığını düşünüyordu. Asker evladı, karatede siyah kuşak ve bir zamanlar John Lennon'un başlattığı bir bar kavgası sırasında tırnağı kırılan bir kadın: Grier'ın hayatta başına gelmedik şey kalmamıştı. Çıplaklar Vadisi filminde arka plan oyuncusu olarak başladığı kariyerle basamakları tırmanıyordu. Grier ve Roger Corman ilk tanıştığında, Grier'ın yaptığı işler Corman'ı epey şaşırttı. "Çalıştığım ajans beni onunla buluşmaya götürdüğünde, ona Coloradoluyduğunu söylediler."

diye belirtiyor. "O Colorado'da kayak kayıyor, avlanmaya ve balık tutmaya gidiyor.' Bana kadınların taşrada yapabileceği işleri ifade etme fırsatı sundu bu, - örneğin, gerçekten çok yetenekli oluşumuzu, tarım aletlerini kullanabileceğimizi, aynı zamanda çocuklara da toprağa da bakabileceğimizi ve fiziksel olarak güçlü olabileceğimizi gösterme fırsatı. Ve sonra süslü kıyafetlerimiz olmadığı için aşağılanacaktık tabii... Roger bunun kadınlar ve kadınların güçlendirilmesi için yeni bir adım olabileceğini düşündü." Pam'ın yıldız olması kaçınılmazdı. Taşradan, Hollywood'a uzanan yolda Coffy'den bahsederken, "Coffy siyahilerin pazarında iş yapacaktı." diyor. Nitekim de öyle

oldu, bir blaxploitation yapımı olarak Grier için efsaneleşmiş kanunsuz-feminist damgasını yarattı, filmde Pam, gündüzleri intikam meleşti, geceleri ise bağımlı kardeşini zehirleyen uyuşturucu satıcılarını bulup hadlerini bildirmek için sokakları ve barları didik didik dolaşan bir hemşireyi oynuyor. Grier, "Coffy aslen beyaz bir kadın için yazılmıştı," diyor.

“Ama seçmelere katılan hiçbir beyaz kadın aksiyon sahnelerinde ellerinde silahlarla rahat hissetmiyordu.” Kırsal geçmişi ve kariyeri onun fiziksel olarak güçlü kalmasının önemli etkenleriydi. Ekran dışındayken, markaların yararlanabileceği ölçüde yorulmak bilmez biriydi (ve hâlâ da öyle). Hatırladığı kadarıyla, “Coffy ve Foxy Brown gibi filmlerde aksiyon alma başarısından dolayı Kawasaki, Sheba, Baby için [filmdeki] deniz taşıtını kullanmamı istedi. Bu, Kawasaki’nin Jet Ski’siydi. Pam’ın rahat olup olmayacağını sordular ve bilirsiniz “Pam’ın yapamayacağı şey yoktur!” Gerçekten yapabiliirdi: Kapsamlı bir spor ve dövüş sanatları özgeçmişi sayesinde dövüşebilirdi. “Dövüş sanatları filmlerini seviyorum,” diye

açıklıyor. “Onları küçükken Hava Kuvvetleri’nde izledim ve kadınlar tarafından yapılan oldukça iyi dövüş sanatları var.” Yorulmadan çalıştı, 1970’lerde altı yılda 17 film çekerek, Hollywood Hills’de kendine bir ev ve sarı bir Jaguar aldı. Ayrıca kendi deyimiyile ailesinin iyi olduğundan emin olabileceği kadar yeterli parayı kazandı.

2010 yılında kaleme aldığı Foxy: My Life in Three Acts adlı kitabında anlattığı üzere Grier, yıllar boyunca sayısız fiziksel ve cinsel saldırıya maruz kaldı. Dergimize “Altı yaşlarındayken okulda, arkamda duran çocuk bir sandalye aldı ve kafama vurdu,” diyor. “Bir sarsıntı geçirdim, kafam kanıyordu ve beyazların hastanesi beni içeri almıyordu, bu

yüzden renkli insanları kabul eden askeri hastaneye gitmemiz gerekti. Bu iki saat daha sürdü. Sonra yedi yaşımıdayken bazı akrabalar tarafından istismara uğradım ve bu beni gerçekten çok sarstı. Sonra üçüncü [saldırı], bir futbolcu ve aile dostu tarafından oldu. Ve Kaliforniya’daki UCLA film okuluna girmeye çalışırken savaştığım ise başıma gelen dördüncü istismardı.” 1970’lerde, birçok yorumcu onun şiddet içeren aksiyon filmlerine burnunu çevirdi ve siyahi sanatsal ve politik topluluğun seçkin üyeleri bile bu filmlerin siyahi aileleri, mahalleleri ve hayatı kötü yönde tasvir ettiği konusunda endişelerini dile getirdi. Yine de Grier, Richard Roundtree (Shaft) veya Fred Williamson (Kara Sezar) gibi erkek çağdaşlarından daha fazla iyi yorum alan taraf oldu. “Sanırım bir

erkeğe gölge düşürmememi istedikleri ve bir erkeğin işini yapmamı istemedikleri içindi,” diyor. “Ben sektöre adım atmadan önce erkeklerle bir sürü blaxploitation filmi çekildi. Ben bu işe başladığım zaman ve eşitliği gündeme getirdiğim andan itibaren ise birdenbire bu bir sorun haline geldi.” diyor. Üstelik Grier farklı roller için fikirler önerdiğinde, çoğu zaman terslendi. “Stüdyoma Montana’daki ilk kadın postacı Mary Fields hakkında bir film sundum ve ‘kimse siyahi bir kadının posta arabası kullandığına inanmaz’ dediler.” diyor. Daha iyi roller üstlenmek amacıyla Grier, 1974’te Brown Sun Productions’ı kurdu: “İzleyicinizi her üç ila beş yılda bir geliştirmeniz gerekiyor; kültürde, ekonomik arka planda, tepki verdikleri şeylerde sürekli değişkenlik gösteriyorlar,” diyor. Şirketi çoğunlukla çeşitli projelerde araştırma ve geliştirme yaptı, ancak bu işi kısa ömürlü oldu. Grier zamanının çok ilerisindeydi. ‘80’lerde ve ‘90’larda, Paul Newman’ın karşısında Fort Apache, The Bronx (1981) ve John Carpenter’ın yönettiği Escape From L.A. (1996) dahil olmak üzere bir deste önemli filmde

çalışacaktı.

Geçtiğimiz ay 25. yıl dönümü vasıtasıyla JACKIE BROWN efsanesi sinemalarda yeniden gösterime girdi ve herkesin hafızalarına kazınmış o eski Pam Grier geri döndü! Pam, yılların getirdiği başarılı kariyerinde ilham aldığı kişiden bahsederken şöyle diyor, “Filmlerimde ve hayatta, Gloria Steinem benim kahramanımdı. Eşitlik istedik. En büyük davamız hep erkeklerle oldu.” Film endüstrisindeki zamanının ne kadar değiştiğini özetlemek zor, ancak Grier’ın harika çıkarımlarından biri setteki

yüzlerle ilgili. “Bugün herkesin alışık olduğu şeyleri 50 yıl önce konuşamazdınız bile,” diyor. “Setteki tek kadın bendim. Şimdi, stüdyolarda her pozisyon kadın kaynıyor. Yöneticilerimiz, oyuncularımız, yazarlarımız ve ekibimiz kadınlardan oluşuyor. Herkesin kendi kültürü, kendi hayatı ve kendi yaşadıkları var. Böylece ihtiyacınız olduğunda pek çok farklı hikâyeyi bir arada dinleyebiliyorsunuz. Birbirimize ihtiyacımız var, tüm hikâyelerimiz ve kültürlerimiz masaya konmalı.”

Pam Grier ile konuşmak, dünyadaki kaçınılmaz olabileceğini

bilen, akıllı ama bir o kadar da yorgun kadınları hep bir ağızdan dinlemek gibi ama önemli olan, işin içinde neler yaptığın. Hollywood'u ve dünyayı, bu dünyada siyahi bir kadın olmayı biraz alaycılıkla ele alıyor ve mizah anlayışının çok yardımcı olduğu zorlu bir yolculuk olarak görüyor.

Karatedeki siyah kuşaktan bahsetmiyoruz bile. Şimdi bakıldığında, filmleri, geçmiş zamanların tuhaf görüntülerinden ibaret olabilir. Ancak Pam Grier'ın içlerindeki varlığı, her zaman olduğu kadar güçlü ve devrimci olarak kalacak. **APM**

Armağan **PEKKAYA**
www.armaganpekkaya.com

Zeki Demirkubuz

“İnsanda zaman duygusu, ölüm bilinci, yaşama şuuru olmalı.
Yoksa her şeye takar, herkese saldırır”

CBlok, Masumiyet, 3. Sayfa, İtiraf, Yazgı, Bekleme Odası, Kader, Kıskanmak, Yeraltı, Bunaltı, Kor ve şimdi HAYAT... Yönetmen Koltuğu'nda bu ay Zeki Demirkubuz oturuyor. Kor hariç tüm filmografisine hakim olduğum. Sinema ve İletişim öğrenciliğim boyunca filmlerini izlediğim, filmlerini okuduğum, filmlerini konuştuğum, zaman zaman festivallerde zaman zaman hayatın içinde karşılaşp sohbet ettiğim, söyleşilerine katılıp sorular sorarak sinema ve hayat ile ilgili meselesini anlamaya çalıştığım Zeki Demirkubuz.

Öfkesinin meselesine, meselesinin senaryosuna, senaryosunun filme dönüşüm sürecine saygı duyduğum Zeki Demirkubuz, 1964 yılında Isparta'da doğmuş. Çocukluğu Isparta'da, ilk gençliği İstanbul'da geçmiş. Henüz lise öğrencisiyken fabrikalarda, atölyelerde işçi olarak çalışmak zorunda kalmış. 1980 darbesinde cezaevine girmiş. Bu süreçte Dostoyevski ile tanışmış. Edebiyata ilgisi hayata döndükten sonra okula dönmesine yardımcı olmuş ve İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'ni bitirmiş. Bu dönemde işportacılık yaparak geçimini sağlamış. 1986 yılında Zeki Ökten'in asistanlığını yaparak sinemaya yakınlaşmış. İkinci filmi Masumiyet'in Venedik Film Festivali'nde gösterilmesiyle sinema dünyasında tanınmaya başladı. Karanlık Üzerine Öyküler üçlemesinin filmleri Yazgı, İtiraf ve Bekleme Odası ile ulusal ve uluslararası film festivallerinde gösterimler yaptı ve ödüller aldı. Filmografisi içinde en sevdiğim filminin Bekleme Odası olduğunu kendisine ifade ettiğimde “Benim için de Bekleme Odası'nın özel

bir yeri var” demişti. Masumiyet'in başlangıç hikayesi Kader, Kıskanmak ve Yeraltı ile kendini ifade etmeye devam etti. Yeraltı'nın Ankara'daki setinde ziyaret ettiğim yönetmen, Masumiyet ve İtiraf'tan sonra Yeraltı ile yine Ankara'ya set kurmuştu. Ankara'nın onun sinema diline eşlik eden bir fon oluşturduğunu da düşünürüm. Gri değil siyah Ankara'nın. Kemal Sunal'ın Yoksul filminde ve İşler Güçler TV dizisinin de bir bölümünde kamera önüne de geçmiş olmasının, oyunculuğu anlama sürecinde uygulamalı birer deneyim tercihi olduğunu düşünürüm. Bekleme Odası'nda kendisinin ve eşinin rol almasını ne kadar anlayabiliyorsam da filmin daha iyi olabilmesi için kendisi yerine profesyonel bir oyuncuyla çalışmasını tercih ederdim. Hayattaki meselelerinden bahsederken Beşiktaş'ı da sayıyor olmasının sinema diliyle paralel bir tercih olduğunu düşünürüm. En beğendiği futbolcu olarak İlhan Mansız'ı söylüyor olmasının da anlamlı bir tercih olduğunu, yine en beğendiği yönetmen olarak Yılmaz Güney'i söylüyor olmasının da hayata bakışı ile

ilgili ipuçları olduğunu düşünürüm. En son Müze Gazhane’de açtığı Hayat isimli fotoğraf sergisinde ayak üstü sohbet ettiğim Zeki Demirkubuz’un fotoğraflarında da Hayat’a nasıl baktığına ya da Hayat’ın neresine baktığına bir kez daha tanık oldum. “Kendi emeğinle, hırsızlık yapmadan, yalakalık yapmadan kendi emeğinle kazandığın “basit” olanın “tertemiz” olanın değeri çok iyi biliyorum” ifadesinin Hayat’a bakışını özetleyen cümle olduğunu düşünüyorum.

Kimliğinde doğum günü 1 Ekim yazıyor olmasına rağmen aslında doğduğu günün 25 Temmuz olması da onun Hayat’ındaki ipucu ayrıntılardan birisi. Neden doğduğunuz gün yazmaz ki kimliğinizde? Nüfusa doğduktan 2 ay sonra kaydettirilmiş olmak zaman ve mekan şartları gereği de olabilir, başka bir çok şey de... “İnsanda zaman duygusu, ölüm bilinci, yaşama şuuru olmalı. Yoksa her şeye takar, herkese saldırır” ifadesi de Hayat’a baktığı pencereden esen rüzgarın kokusunu

verir bana. “Hepimiz unutmak istemediklerimizin ya da istesek de unutamadıklarımızın toplamıyız” ifadesinin Zeki Demirkubuz’un Hayat’a ve sinemaya baktığı pencere ile ilgili bir büyük ipucu daha verdiğini düşünüyorum. Yönetmen Koltuğuma benim hayata ve sinemaya bakışımı etkileyen yazar yönetmenleri konuk etmeye devam edeceğim. Bir başka büyük yönetmeni birlikte düşünene ve yeniden hatırlayana kadar sinemayla kalın. **APM**

KÜÇÜK DEV ADAM

Naim Süleymanoğlu

İki yıl önce hayatını kaybeden, dünya
ve olimpiyat şampiyonu ve de güreş
dışında ülkemize ilk altın madalyayı getiren
milli halterci **Naim Süleymanoğlu**'nun
hayatı beyaz perdede!

Kaan Okan ÇELİK
kaanokancelik@gmail.com

2017 yılında vizyona giren ve senaryosunu Yiğit Güralp'ın yazdığı, Can Ulkay'ın yönettiği "Ayla" filmi gişeden oldukça iyi bir sonuç almıştı.

Bunun üstüne bu filmin yapım firması Dijital Sanatlar Yapımevi gerçek hayattan ilgi çekici karakterlerin filmlerini çekmeye başladı. Firmanın arabesk müziğin efsane ismi Müslüm Gürses'in hayatını anlattığı "Müslüm", 2018 yılının en çok izlenen filmi olmuştu. (6.480.548 kişi) Firmanın diğer filmleri de hatırı sayılır seyirci sayısına ulaşmıştı: "Çiçero" 936.601 kişi, "Türk İşi Dondurma" 571.758 kişi. Bu filmlerin ardından yapım firması Türk sporunun efsane ismi Naim Süleymanoğlu'nun hayatını filme aktaracağını duyurdu ve haber çıkar çıkmaz filmi bekleyen büyük bir kesimin olduğu dikkatlerden kaçmadı.

Dünya spor tarihine büyük bir iz bırakan Naim Süleymanoğlu, Bulgaristan'daki adıyla Naum Şalamanov, 23 Ocak 1967'da Kırcaali'de dünyaya geldi. Haltere 1977'de, henüz dokuz yaşındayken başladı. On beş yaşında Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda iki altın madalya olarak şampiyon oldu. On altı yaşında da rekor kırarak yine şampiyon oldu. Böylece halter tarihinde en genç dünya rekortmeni unvanını aldı. Kariyeri boyunca üç Olimpiyat Altın madalyası, yedi Dünya Şampiyonluğu ve altı Avrupa Şampiyonluğu kazandı. Tam kırk altı kere dünya rekoru kırdı. 1984 yılında (On altı yaşındayken), silkme kategorisinde vücut ağırlığının üç katını kaldıran ikinci halterci olarak tarihe geçti.

1983 - 1986 arasında gençlerde on üç, büyüklerde elli olmak üzere tam altmış üç rekor kırarken, yine bu dönemde Dünya ve Avrupa şampiyonalarında elli iki, elli altı ve altmış kilolarda şampiyonluklar kazandı. 1984, 1985 ve 1986'da dünyada yılın haltercisi seçilen Naim Süleymanoğlu, 1984 Los Angeles Olimpiyatları'nda Bulgaristan'ın da Sovyetler ile boykota katılması nedeniyle yarışmadı.

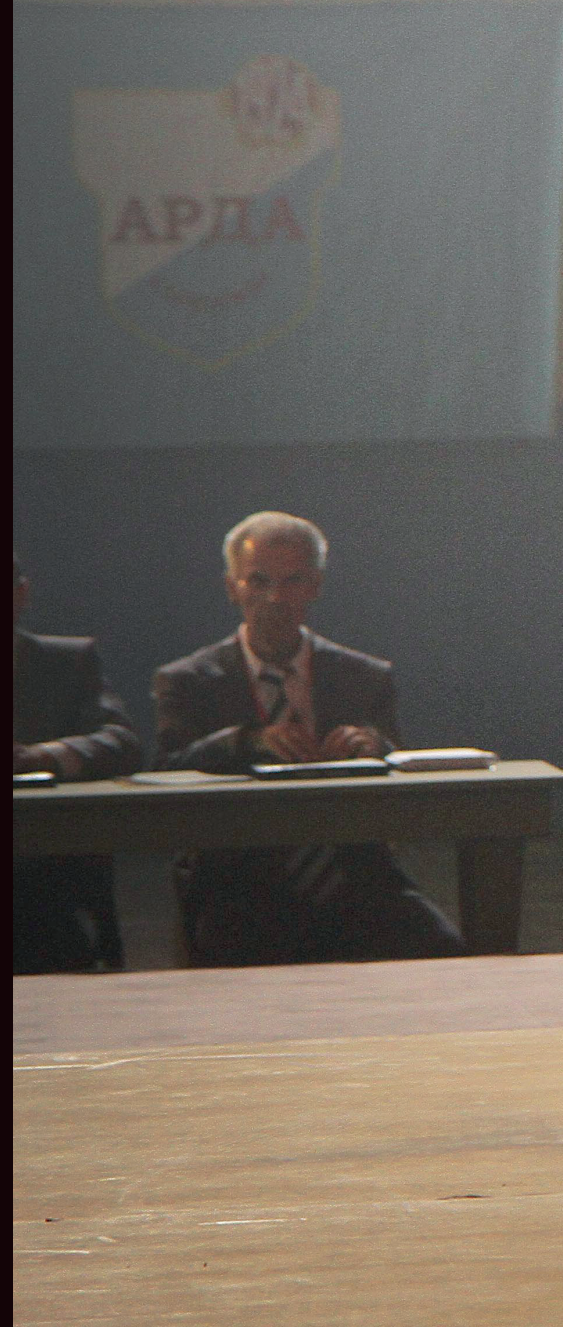
Bulgaristan'daki baskılardan kurtulmak ve Türkiye adına müsabakalara katılmak için 1986'da Melbourne'de düzenlenen Dünya Halter Şampiyonası'nda Türkiye Büyükelçiliği'ne sığınarak Türkiye'ye iltica eden Naim Süleymanoğlu'nun Türkiye'ye ilticasında ve getirilmesinde bizzat Turgut Özal devreye girmişti. Dönemin başbakanı Turgut Özal ve ilgili birimlerin başarılı operasyonu ile önce Londra'ya oradan da Türkiye'ye getirilen Naim Süleymanoğlu, uçaktan iner inmez toprağı öptü. 1988 Seul Olimpiyatları'na Türkiye adına katılabilmesi için Türk hükümetince Bulgaristan'a 1 milyon dolar ödenerek, gerekli izin alındı ve o tarihten itibaren Naim Süleymanoğlu, şampiyonalara milli mayoyla katıldı.

"Cep Herkülü" lakaplı Naim Süleymanoğlu, Uluslararası Halter Federasyonu (IWF) üyeliğine 2000 ve 2004 yıllarında seçildi. 18 Kasım 2017 günü tedavi gördüğü hastanede karaciğer yetmezliği nedeniyle hayatını kaybeden sporcunun mezarı, Edirnekapı Mezarlığı'nda.

İnsan ve insan doğasına ait her şeyi sinema filmlerinde bulmak mümkün. Yaratıcı isimlerin ilgi noktalarından biri de gerçekten yaşamış ve başarılarla imza atmış sporcular, müzisyenler, yazarlar, iş ve siyaset dünyasından isimlerin hayat hikayelerini sinema filmlerine dönüştürmek.

Ülkemiz ve dünya spor tarihine adını altın harflerle yazdıran, başarılarıyla Time dergisine kapak olan Naim

“Dünya spor tarihine adını altın harflerle yazdıran Naim, başarılarıyla Time dergisi'ne kapak olmuştu.”

Süleymanoğlu'nun hayatının anlatıldığı "Cep Herkülü: Naim Süleymanoğlu" filminde Özer Feyzioğlu (Kendisinin ilk sinema filmi) yönetmen koltuğunda otururken, filmin senaryosunu ise ünlü senarist ve yönetmen Barış Pirhasan'ın (Usta Beni Öldürsene, O da Beni Seviyor, Adem'in Trenleri) kaleme aldı. Fahir Atakoğlu'nun müziklerini yaptığı film, bu ayın öne çıkan yerli yapımlarından.

Genç ve yetenekli oyuncu Hayat Van Eck'i (Kendisini daha önce Onur Saylak'ın yönettiği Hakan Günday'ın romanından uyarlanan "Daha" filminde izlemiştik.) Süleymanoğlu rolünde izleyeceğimiz "Cep Herkülü: Naim Süleymanoğlu" filminde, babası Süleyman Süleymanoğlu'nu Yetkin Dikinciler, annesi Hatice Süleymanoğlu'nu ise Selen Öztürk canlandırıyor. Gürkan Uygun'u da Naim Süleymanoğlu'nun halter sporuna yeteneğini fark eden ve onu adım adım dünya spor arenasına taşıyan ilk antrenörü Enver Türkileri rolünde izliyoruz. Öne çıkan bu karakterler dışında filmde Levent Ülgen, Renan Bilek, Barış Kıratioğlu, Bülent Alkış, Kemal Başar, Maria Rumenava Sotirova, Mehmet Esen, Evren Erler, Mustafa Kırantepe ve Uğur Güneş ile İsmail Hacıoğlu gibi birbirinden değerli oyuncular da rol alıyor.

Oldukça yoğun bir spor hayatı geçiren Naim Süleymanoğlu, bir dönem hepimizi ekran karşısına çivilemiş ve aldığı madalyalar ile yüzümüzü güldürmüştü. Ortada hem herkes tarafından bilinen ve sevilen bir karakterin filmi var hem de o anları sinema aracılığıyla yad etmek isteyen büyük bir seyirci kitlesi. Özellikle Naim

Süleymanoğlu'nu canlandıran Hayat Van Eck, fiziksel benzerliğinin yanına oyun gücünü de katarak başarılı bir iş çıkarmış. Filmin diğer oyuncuları Yetkin Dikinciler, Selen Öztürk ve Gürkan Uygun da kendilerinden bekleneni oldukça başarılı bir şekilde gerçekleştirmişler. Filmde Naim Süleymanoğlu'nun haltere başladığı zamanları Batuhan Davutoğlu, daha büyük hallerini ise Deniz Ali Cankorur canlandırdı.

Bulgaristan ve Türkiye'de çekimleri gerçekleştirilen filmin görüntü yönetmeni Martin Szecsnov. Filmin kurgusunu ise ünlü kurgu yönetmeni Mustafa Preveşa yaptı. Son yıllarda hem yerli sinema hem de yabancı sinema üreticilerinin yoğunlaştığı biyografik filmler seyirci tarafından da çokça ilgi görüyor. Yapımcılar için ise daha garantili bir yol olan bu film türünde, gelecek yıllarda bizleri neler bekliyor hep birlikte göreceğiz. **APM**

Hyundai deęişime güç veriyor.

Bugünün elektrikli otomobillerinden, mobilitenin geleceęine.

Hyundai olarak 2045 yılına kadar karbon nötrlüğe ulaşmak için çalışıyoruz.

8 **160.000 km**
Batarya Garantisi

IONIQ 5'in WLTP ölçüm standartlarına göre ortalama menzili 384-430 km, ortalama enerji tüketimi 16,7-19 kWh/100 km arasındadır. Prototipleri gösterilen SPOT ve şehir içi hava ulaşımının Türkiye'de satışı yoktur. Hyundai modelleri 2 yıl ya da 60.000 km yasal garanti kapsamındadır. Ayrıca yasal garantinin dolmasından sonra, araçların ilk tüketiciye teslim tarihinden itibaren 5 yıl ya da 100.000 km'ye kadar üretim kaynaklı arızaların onarımları Hyundai Üretici Onarım Güvencesi kapsamındadır. Yüksek voltaj bataryası ise 8 yıl ya da 160.000 km'ye kadar garanti kapsamındadır. Detaylı bilgi garanti kitapçığında ve [hyundai.com.tr](https://www.hyundai.com.tr/tr/hakkimizda/neden-hyundai/karbon-notrugu-2045)'de bulunmaktadır. Görselde yer alan araç donanımlarıyla, Türkiye'de satışa sunulan donanımlar farklılık gösterebilir. Karbon nötrlüğüyle ilgili detaylı bilgiye <https://www.hyundai.com/tr/tr/hakkimizda/neden-hyundai/karbon-notrugu-2045> sayfasından ulaşabilirsiniz.

Keyif

92

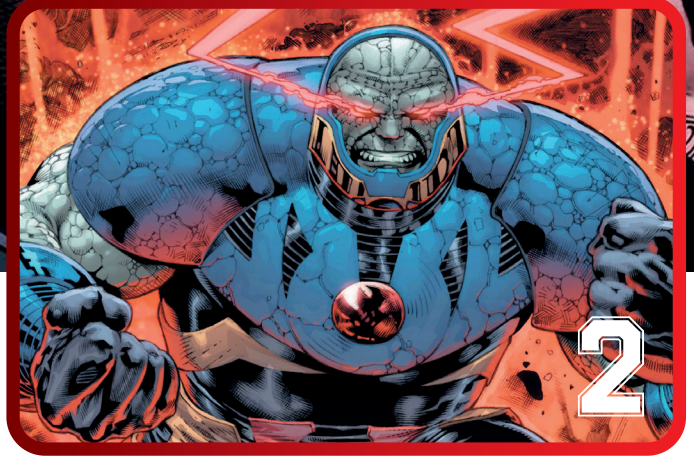
Kıyamet

EN İYİ 11 ÇİZGİ ROMAN KÖTÜ KARAKTERİ

Günümüzde çizgi roman uyarlamaları, altın çağını yaşamakta. Sinema filmleri, televizyon dizileri, animasyon film ve dizi serileri, bilgisayar oyunları gibi birçok mecrada kendine ciddi bir yer edindi. Hal böyle olunca artık oyuncaklardan bile filmler hakkında bilgi sahibi olmaya başladık. 70'ler ve sonrasında, birçok çizgi roman uyarlaması gördük. Fakat bunlar dönemin teknoloji ve imkanları bakımından pek de başarılı yapımlar değildi. O dönemlerde "Superman" ve "Batman" serileri başarı elde etmişti. 2000'li yıllara kadar sadece animasyon dizileri rağbet görürken artık 2000 yılı ve sonrası için bir ışık vardı. "X-Men" filmlerinin başarısı ile tekrar gündeme oturmayı başarmıştı çizgi romanlar. En büyük çizgi roman şirketlerinden olan DC Comics, Christopher Nolan ile beraber yeni bir Batman serisi yaptı. Film, yönetmeni ve oyuncu kadrosundan dolayı seyirciler tarafından çok beğenildi. Tabii ki DC Comics'in en büyük rakibi Marvel'dan da bir hamle gecikmedi ve 2008 yılında kendi film evrenini kurdu. Bu Marvel'in aldığı en iyi kararlardan biriydi. Bu sinematik evren sayesinde artık çizgi romanlar altın çağına girdi. Günümüzde, yılda en az iki adet çizgi roman uyarlaması film çıkmakta. Televizyon dizileri ve animasyonlar da cabası. Peki, çizgi romanları ve her yerde gördüğümüz bu kahramanları ne iyi kılıyor? Tabii ki en az kendileri kadar güçlü süper kötüler. Bu kadar süper güçlü kahraman varken kötü karakterlerin olmaması işten bile değildi. Özellikle bazıları sinema tarihine isimlerini altın harflerle yazdırdılar. Peki kim bunlar?

SEFER GÜMÜŞ
gmsefer9@gmail.com

DARKSEID

İlk olarak, 1970 yılında Superman's Pal Jimmy Olsen sayısında ortaya çıktı. Kendisi Apokolipsli bir diktatör. Darkseid'in bir amacı var. O da: Anti-Life Equation. Yani, canlılardaki özgür irade kaynağı. Kişilerin özgür iradesini kırınca kimse Darkseid'e karşı çıkamayacaktı ve herkes onun diktatörlüğüne boyun eğecekti. Bu gayeyi ararken gezegen gezegen gezdi ve dünyamıza da yolu düştü. İnsanları ve kaynağı görünce dünya üstünde de hakimiyet kurmak istedi. Gezegeneimize her geldiğinde Parademonları da oluşturarak kendine de ordu hazırladı. Ancak her seferinde Justice League tarafından durduruldu. Güçleri aslında Superman'e oldukça benziyor. Gözünden ışın çıkıyor, dayanıklı, hızlı ve kuvvetli. Sadece fiziki formu ve güç kaynağı farklı. Kendisi Omega gücüne sahip. Gözündeki ışınlar değdiği kişiyi yok ediyor ve çizgisel bir ışın değil, defalarca kırılabilen ve rakibini takip edebilen bir ışın. Hatta ışınlarından sadece Flash ve Batman kaçabilmiş. Bu güçleri dışında karşısındakini manipüle edebilme yeteneği de var. Kişinin direncini kırıp zayıflıklarını ortaya çıkarabiliyor. Kendisi, Apkolips, yok olma eşğine geldiğinde de gezegenleri fethetme planlarına sahip. Fakat akıllı dünyada kalmış olacak ki gezegenimize defalarca saldırı düzenledi.

JOKER

Jokerin ortaya çıkışı 1940 yılında "Batman: Detective Comics" serisinde oluyor. Yani Batman kadar eski bir düşman. Yazarlar onu ilk başta çerezlik bir düşman olarak görseler de sonrasında vazgeçmişler ve ona çok büyük bir vasıf yüklemişler: Suç Prensi. Joker, başlarda sadece bir seri katil olarak karşımıza çıkmakla yetiniyor. Bunun sebebi, o dönemde gelen bir kanun. 1970'li yıllarda bu kanun kalkınca Joker'in en karanlık taraflarını görmekteyiz. Ekranlara ilk olarak "NANANANANANA BATMAAAN"(1966) televizyon dizisinde gelen Joker'e, Cesar Romero tarafından hayat veriliyor. Sonrasında Jack Nicholson, "Batman"(1989) filminde karaktere bir imaj çiziyor ve yıllarca akıllara kazınıyor. Fakat ekranlardaki asıl başarısı, "Batman: Animated Series"(1992-1995) çizgi dizisinde. Peki, Joker'i bu kadar kötü yapan unsurlar neler? Listeye de baktığınız zaman her kötünün bir süper gücü veya politik bir desteği var. Joker de bunlar söz konusu değil. Kendisinin bir gücü yok, sıradan bir insan. Sıradan derken fiziksel olarak sıradan. Yoksa psikolojik olarak kendisi çok da iyi bir durumda değil. Bu sebeple olacak ki sürekli Arkham Asylum (Arkam Tımarhanesi) yolunu ziyaret ediyor. Peki bu cılız adam nasıl bu kadar kötü? Sadistliği ve kara mizah anlayışı bir araya gelince ortaya çok korkunç bir karakter çıkıyor. Tüm bu güldürü olayları korkunç bir hal alıyor ve acı veriyor. Batman'ın ahlaki kurallarını bildiği için sürekli sınırları zorluyor. Böylece Batmansiz Joker, Jokersiz Batman olmaz düşüncesi ortaya çıkıyor.

1

THANOS

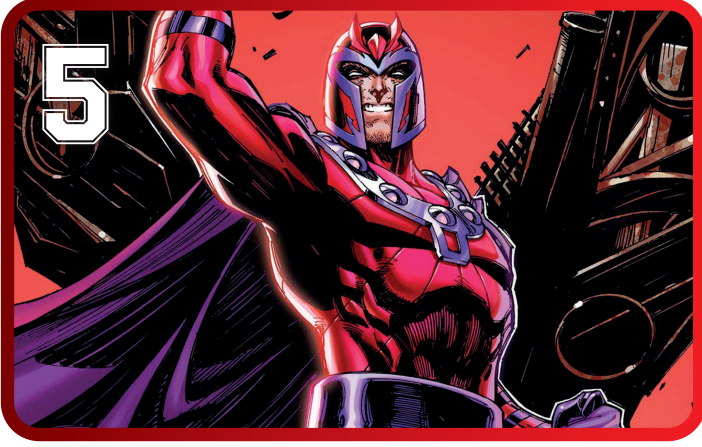
Thanos, Satürn'ün en büyük uydusu Titan'da yaşamaktadır. Kendisinin ten rengi, doğuştan mordur. Anne ile babası, onu böyle kabul etse de tüm gezegen, onunla bolca alay edip kendisini dışlamıştır. Thanos bir Eternal, yani evrendeki kozmik canlılardan. Bu yüzden sahip olduğu güçler, diğer kişilere nazaran, daha dayanıklı ve fazla. Thanos, hem bu güçlerle doğup hem de görünüşü sebebiyle diğerleri tarafından dışlanınca kötü tarafa geçmek onun için kaçınılmaz oldu. İlk önce kendi ailesini öldürerek evrendeki duruşunu belirledi. Yoluna çıkan, kendisine karşı koyan herkese, ailesine yaptıklarını yapmaktan çekinmeyeceği apaçık ortadadır. Thanos'un katliamlarına şahit olan Death, Thanos ile beraber katliam yapar. Thanos zaman içinde Death'e aşık olur. Ona hediyeler yollamak üzere yola çıkanları öldürür. Death bu durumdan hoşnuttur fakat daha fazla kişinin ölmesini istediği için Thanos'u reddeder. Thanos da sonsuzluk taşlarını keşfeder ve bunu, daha fazla kişi öldürmek için kullanma fikrine kapılır.

LOKI

Loki, ilk olarak Timely Comics'in Venus No. 6 çizgi romanında, 1949 yılında okuyucuların karşısına geldi. Bu versiyonda kendisi Olimposlu bir tanrı olarak anlatılıyordu. Ancak, daha sonra bu karakter Marvel tarafından yeniden yaratıldı. Journey into Mystery serisinin 85. Sayısında Thor'un azılı düşmanı olarak karşımıza çıktı. Buz devlerinin çocuğu olmasından dolayı Loki, büyüsel güçlerini bir kenara koyunca bile korkutucu bir rakip olarak karşımıza geliyor. Buz devi kanından dolayı insanüstü bir güce ve dayanıklılığa sahip. Marvel'in resmi açıklamalarına göre hiç zorlanmadan 50 ton kaldırabiliyor. Dünyevi hastalıklara karşı bağışıklığı var ve birçok saldırıdan yara almıyor. Yani, yaralanmalara karşı fazlasıyla dayanıklı. Kendisi evlatlık edinince Asgardlı bir tanrı oldu. Fesatliğin ve kötülüğün tanrısı. Babasına (Odin) ve kardeşine olan hırsı, küçükkken dışlanmış bir birey olması kendi halkına ve insanlarına nefretle bakmasına sebep olur. Kendisini büyü alanında da geliştiren Loki, bu büyüler sayesinde ışınlanma, zihin kontrol gibi güçleri de bünyesinde toplar. Ayrıca kendisi, usta bir illüzyonist. Bu karakterin sonsuzluk taşlarını kullandığını da unutmayalım.

MAGNETO

Magneto, "X-Men" serisinin ilk sayısında, 1963 yılında karşımıza çıkıyor. Magneto, ilk günden beri kötü karakter olarak karşımıza çıksa da bazen iyi olarak da gözükmektedir. Kötü kahraman, "X-Men" (2000) ile beyaz perdeye adım atarak seri film çıkarıyor. "X-Men: First Class" (2011) filmine kadar aynı çizgide geçiyor. Fakat bu filminden sonra, karakterlerin hem genç hem de kendi hallerinin filmi çıkıyor. "X-Men: Days of Future Past" (2014) filminde zamanda yolculuk ile artık eski karakterlere veda ediyoruz. "X-Men: Dark Phoenix" (2019) filmi ile Magneto'yu beyaz perdede tekrar gördük. Kendisi bir mutant ve hatta en güçlü mutantlar arasında. Her türlü metali kontrol edebiliyor ve bükebiliyor. Magneto, çocukluğundan beri hep bir zulüm ile karşı karşıya gelmiştir. Bunların bazıları, dönemin askeri ve politik meseleleri sebebiyle oldu, bazıları ise sadece mutant olduğu gerekçesi ile yapıldı. Magneto da bu insan zulümlerinden sıkılarak "Mutantların Şafağı Manifestosu"nu ilan eder. Mutantları üstün ırk olarak görür ve insanlara karşı üstünlük kurmak ister.

ULTRON

Ultron, karşımıza ilk olarak 1968 yılında, Avengers serisinin 54. Sayısında çıkıyor. 60'lı yıllardan 2000'li yıllara kadar Ultron, kahramanlarımızın karşısına çıkmayı eksik etmiyor. Bu süre zarfında kendisini sürekli güncelliyor ve her güncellemede ismi de değişiyor. Ultron-18'den sonra artık sadece Ultron olarak anılmaya başlıyor. Çizgi romanlarda Ultron'u yapan kişi Henry Pym. Hatta tasarımını da Ant Man başlığı gibi yapıyor. Fakat "Avengers Age of Ultron" (2015) filminde Tony Stark ve Bruce Banner kötü karakteri birlikte tasarlıyor. Fakat yapay zeka olayını oturtmadıkları için Ultron, kendi benliğini oluşturuyor. Bunu yaparken de internete erişim sağlıyor. Sonuç olarak dünyanın kötülüklerini bilen, kötü bir robot olarak karşımıza çıkıyor. Ultron'un zekasının yanı sıra hız, dayanıklılık, kendini tamir edebilme, ses hızında uçabilme ve avuç içlerinde bulunan enerji ışınları gibi güçleri var.

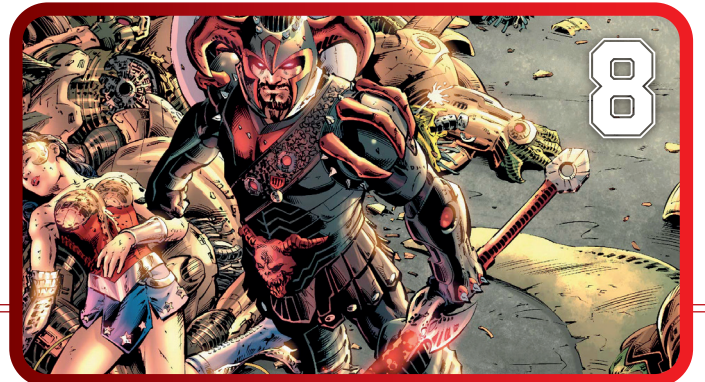

AMANDA WALLER

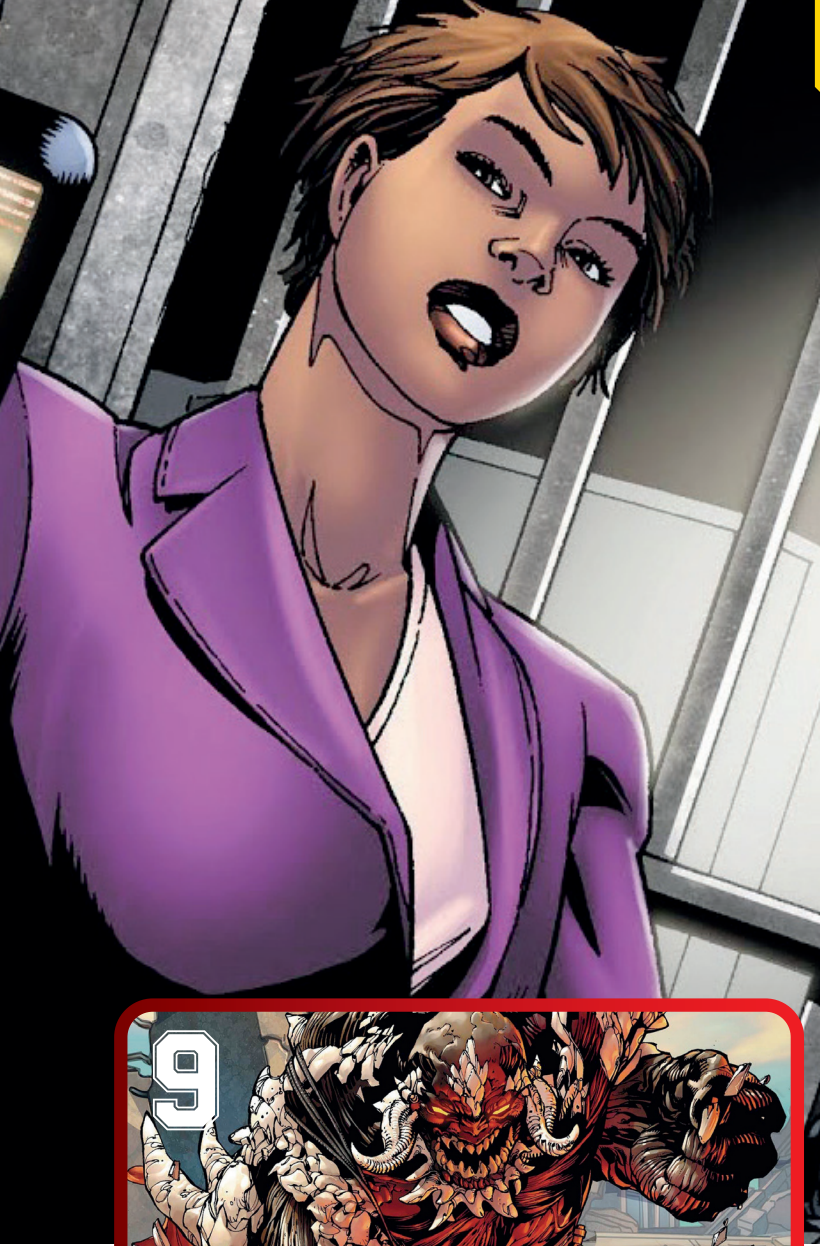
A.R.G.U.S. adında gizli bir örgütün başında olan Waller, aslında bir düşman değil. Fakat yaptıkları ve düşünce tarzı ile listeye girmeye hak kazandı. A.R.G.U.S. bünyesindeyken kendisine ait bir hapishanesi var ve buraya, yakaladığı veya yakalattığı süper kötülerini hapsediyor. Bu süper kötülerini bazen kendi ekibi yakalıyor, bazen Batman. Bu durum da projede Amanda Waller'ın nasıl kullanıldığı ile alakalı. Çünkü Waller da birkaç versiyon ile karşımıza çıktı. İlk olarak DC Comics'in 1986 yılında çıkarttığı "Legends" serisinin ilk sayısında görüyoruz kendisini. "Smallville" (2010), "Green Lantern" (2011) "Arrow" (2012) "Suicide Squad" (2016) ve daha birçok animasyon filminde de karşımıza çıkıyor. Waller, yakaladığı suçluların enselerine bir bomba yerleştiriyor ve onları, zorla kendi görevlerinde kullanıyor. Eğer itiraz eden biri olursa uzaktan kumandası ile bombayı aktifleştiriyor. Görev başarılı olursa tüm tebrikleri kendisi alıyor ve ekibi ile başardığını söylüyor.

STEPPENWOLF

Steppenwolf aslında bir tanrı ve Darkseid'in amcası. Darkseid'in ordularına kumandanlık eder. Ayrıca ordudaki devasa köpekleri eğitir. Gücünü Mother Box denilen kutsal bir kutudan alır. Ondan yapılmış bir silahı vardır. O silah hem oldukça dayanıklı hem de silahın kendince güçleri var. Yakın mesafe baltası olmasına rağmen uzağa hasar verebilir ve portal açabilir. Steppenwolf ve Darkseid, on binlerce yıldır yaşamakta. İkili, bu süre zarfında evren ile ilgili büyük sırlar öğrendiler. Steppenwolf, görünüşü bakımından Moğollara benzer. Çiziminde de zaten Moğollardan esinlenilmiştir. Steppenwolf, genellikle DC Comics'in "Earth 2" evreninde yer alır. Earth 2, alternatif başka bir gerçekliktir. Oradaki evrende, birçok kahramanı öldürmüştür. Bunların arasında Wonder Woman, Superman ve ATOM gibi isimler de var. Kendisi acımasız bir fatihdir. Başka gezegenlere de saldırı düzenler. Savaş sonrasında hakimiyetine aldığı kişileri, Parademon denilen bir yaratığa dönüştürür.

DOOMSDAY

Süper suçlular, kendilerince çeşitli motivasyonlara sahiptir. Bazıları zengin olmak, bazıları intikam almak, bazılarıysa basitçe dünyayı sonlandırmak isterler. Hepsinin bunun için çeşitli yöntemleri vardır ve yine bu yöntemler, planlar, yeterince akıllı ya da kurnaz bir kahraman tarafından bozulabilir. Bir de doğal afet gibi süper kötüler vardır. Yıkımdan ve yok etmekten keyif alırlar. Tüm evren yanarken onlar, bu işin tam ortasında yer almaktan keyif alırlar. Doomsday, bunların en üst örneği. Sırf yenmek için tasarlanmış bir karakter. Doomsday'ın tek gayesi, Superman'i öldürmek. Superman'in düşmanları genellikle onun zayıflıklarını bulup savaşan kişiler olmuştur. Hem kas hem de beyin gücü ile mücadele etmiştir. Doomsday de durum farklı. Kendisi de Kriptonlu olduğu için en az Superman kadar güçlü biri. Doomsday, her yapımda farklı bir hikayeye sahip olarak ekranlara geldi. Bazen Superman'in klonu oldu, bazen de bir deney sonucu ortaya çıkan yaratık. Bazen Kriptonda yaratılmış bir canavar oldu, bazen de General Zod'un cesedinin başka bir formu. Doomsday, ilk olarak "Superman: The Man of Steel" serisinin 18. Sayısında, 1992 yılında görüldü. Ekranlara ise ilk olarak "Justice League Unlimited" (2004-2006) çizgi serisi ile geldi. Sonra kendisini "Smallville" (2009) dizisinde gördük.

DR. DOOM

Victor von Doom, 1962 yılında "Fantastic Four" serisinin 5. Sayısında karşımıza çıktı. Kendisi Marvel'in en güçlü kötülerinden. Fantastic Four'dan, Avengers'a; X Men'den, Black Panther'a birçok çizgi romanda karşımızdaydı. Kendisi en azılı kötülerden olmasına rağmen hiçbir zaman hak ettiği üne bir türlü kavuşamadı. Beyaz perdeye ilk Fantastic Four (1994) filmi ile çıktı. Film, kötü kostümler, görsel efekt eksikliği ve vasat bir senaryo ile harmanlanınca akıllarda yer edemedi tabii ki. En başarılı uyarlaması ise Fantastic Four (2005) filminde oldu. Bu proje bile süper kötümüzü izleyiciye tam anlamı ile gösterememişti. Güçleri ve kötülüğü sınırlıydı. Victor Doom'un, süper zeka, zırhından dolayı süper güç ve dayanıklılık, zihin değiştirme ve teknoloji alanlarında yetenekleri vardı. Kendi robot ordusunu kurduğu zamanlar da oldu, zaman makinesi yaptığı da.

VANDAL SAVAGE

Vandal Savage, ölümsüz diyebileceğimiz bir kötü. M.Ö. 50,000 yıllarında dünyamıza düşen bir meteorun etkisinde kalarak ölümsüzlük ve süper zeka kazanmış. Süper zeka dışında süper dayanıklılık ve güç de kazanmış kendileri. Kendi ismini hiç kullanmadan farklı farklı kimliklere bürünerek bu zamana kadar gelmiş. Bunlar Cengizhan, Drakula, Büyük İskender ve Jül Sezar gibi isimler. Tabii bununla da sınırlı kalmamış. Napolyon ve Adolf Hitler gibi kişilere de danışmanlık yaparak bu isimleri, kendi amacı doğrultusunda kullanmış. Vandal Savage, 1943 yılında, Green Lantern'in onuncu sayısında ilk kez karşımıza çıktı. Sonrasında birçok kez kahramanlarımızın karşısına çıktı ve onlara büyük zorluklar çıkardı. Kendisi ekranlara "Justice League Unlimited" (2004-2006), "Justice League: Doom" (2012) "Arrow" (CW, 2016) ve "Legends Of Tomorrow" (CW, 2016) gibi yapımlar ile çıktı ve özellikle o dönemler, kendinden bolca bahsettirdi.

BURADAN KURTULMAK BİZE KALDI

10 BİLİM VE DOĞA BELGESELİ

Genellikle bünyesindeki dizi ve filmlerle ön planda olan Netflix, belgesel yapımlarına da ev sahipliği yapıyor. Politik, tarihi, spor gibi türlere ayrılmış olan sayısız belgesel filmlerinin arasında Bilim ve Doğa'ya dair projeler de var. İnsanlık için gizemini koruyan birçok sorunun cevabına ulaşabileceğimiz, konu hakkında çeşitli bilgiler edinebileceğimiz bu belgesellerden on tanesini sizler için derledik.

Zeynep SARHAN
zeynepsarhan@hotmail.com

UZAYDA YAŞAM ARAYIŞI

Bir su ayısı üretilip Dünya dışına gönderdiğimizizi düşünelim. Evet, Mars'ta hayat araştırması için bu yapıldı. Var oluşumuzdan beri insanlar olarak bizden başka canlıların olup olmadığını hep merak etmişizdir. İnsanlığın en eski sorularından biridir: Uzayda bizden başka canlı var mı? Carl Sagan da Dünya dışı zeka arayışının en önemli felsefi, bilimsel ve insanî sorulardan biri olduğunu düşünüyor. Belgesel, daha önce "The Story of Earth" ve "Hidden Universe" adlı uzay belgesellerinin yapımcılığını üstlenmiş Stephen Amerzdroz'un ilk uzay belgeseli yönetmenliği. Görüntüler, Carl Sagan'ın içinde çoğu ülkeden topladığı sesler, sözcükler, müzikler olan "Dünya'nın Sesleri" adıyla elektronik bir plağa yerleştirme ve o plağı uzaya gönderme fikriyle başlar. Eğer birileri varsa uzayda onlara kendimizi tanıtmak üzerinden ilerler. "Şişedeki Mesaj" olarak kayıtlara geçmiş bir plaktan bahsediyoruz. Acaba uzaylılar şişedeki mesaja ulaştı mı, bunun henüz bilgisi yok. Eğer ulaştıysa Türkiye'den "Sabah şerifleriniz hayrolsun." mesajını duyacaklar.

Belgesel daha sonra uzaya gönderdiğimiz Voyager uzay araçlarından bahseder. Voyager, gezegenleri gezerek onlarda hayat olup olmadığını inceler. Fakat gezegenlerden çok gezegenlerin uydularında hayat ipuçları bulunur. Dünyalılar olarak biz, hep insanlıktan yola çıkarak uzayda hayat olup olmadığını inceliyoruz. Bu belgeselde de su, karbon ve enerji olan yerlerde hayat olabileceği üzerinde durulmuş. Yaşamın şansı bir tutam su. Görüntülerde Hawai'deki sulardan parçalar gösteriliyor. Sadece otuz iki dakikanızı ayırırsanız Mars'taki ve gezegen uydularındaki hayat bulguları konusunda bilgilenirsiniz. Bu belgeselde Dünya dışına ait cesaretili sorularımız ve yanıtlarımızın derinliği bizi, yalnız olmadığımıza inandırıyor.

EVRENİN BAŞLANGICI VE SONU

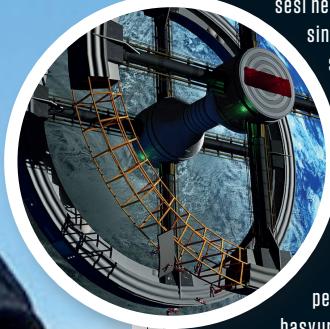
Bu belgeselde "Evren nasıl başladı?" sorusunun cevaplarını arayan bilim insanlarının hikâyesi anlatılır. Türlü cevaplar üreten bilim insanlarının bu hikâyesini, Irak doğumlu İngiliz teorik fizikçi Jim Al-Khalili anlatır. Belgesel, bilgi ağırlıklı olarak dış sestten beslense de bütün bu bilimi bize Al-Khalili'nin kendisi anlatır. Onun görüntüsüyle dağlar, bayırlar gezerken bir yandan da elindeki evreni etkileyen bilim insanlarının fotoğraflarıyla onların neler ürettiklerini anlatır. "Başlangıç" ve "Son" adlı iki bölümden oluşan bu belgesel, görüntülerden çok bilgi ve bilim odaklı. Al-Khalili, izleyicinin anlayabilmesi için fizik biliminden referansla birçok küçük deney yapar. Belgeselin en ilgi çekici tarafı ise bilimin arka tarafının görülebilme imkânı. Dünyanın en büyük optik teleskobunu, Güneş teleskobunu, Cern'in içini bu sayede görebiliyoruz. Bilimin zaman geçtikçe teknoloji ilerledikçe değiştiğini, iki hafta süren bir işlemin on beş dakikalara kadar düşmesini izleyebiliyoruz. Cern'de, evrenin evriminin bir aşamasının tekrar nasıl yaratıldığına tanık oluyoruz. Bunlardan daha önemlisi ise bilim insanlarının yılmadan, Albert Einstein'e karşı olsalar

UZAYLILARLA TEMAS: DIŞ UZAY

Neptün gezegeninin sesini merak ediyor musunuz? Belgeselin başlangıcı seslerle ilgili. Görüntülerle birlikte aslında galaksinin sesler evreni olduğuna bir kez daha şahit oluyoruz. Peki bizim gezegenimizin sesi neye benziyor? Biz, sürekli evrene sinyal vermekle meşgulüz. Bu radyo sinyalleriyle birlikte, bizim dış çeperimizde yaşayan canlılarla iletişim kurmaya çalışıyoruz. Yıldızlar, gezegenler birbirleriyle iletişim hâlinde fakat biz insanlar olarak bize benzeyen ya da canlı formunda olan dostlar sahibi olmanın peşindeyiz. Bunun için birçok yola başvurmuşuz. Carl Sagan'ın 1974'te

ürettiği Arecibo adlı resimli mesajını evrene ulaştırdık. İlk bakışta bir tetris oyununu andıran bu görselde insanlığın tarihi, genetiği kodlarla örülmüş. Dünya dışı canlıların bizden daha zeki olduğunu düşündüğümüz için de bu kodu çözeceklerine inanıyoruz. Nitekim tam yirmi yıl sonra gözlemimizin yakınlarındaki ekinlerde bu görselin büyük bir araziye çizildiğini görürüz. Uzaylılar bize ne anlatmaya çalışıyor ve bizim mesajımıza da gerçekten dostanı mı yaklaşıyorlar bilemeyiz. Fakat çağımızın en önemli bilim insanlarından yakın zamanda kaybettiğimiz Stephen Hawking'e kulak vermemiz gerekir. O, şöyle demiş: "İnsanlar, dünya dışı uygarlıklardan gelen sinyallere cevap vermek konusunda çok temkinli olmalı. Dünya dışı varlıklar gezegenimizi çok çabuk ele geçirirler."

Belgeseli izlerken bize dingin sesli bir anlatıcı eşlik ediyor ve izlerken eğer perdeleri çekip karanlık bir ortam yaratırsanız sanki gezegenler yanı başınızdaymış gibi hissedersiniz. Bu görüntüler, gerçek görüntüler değil elbette ama belgeselde gerçek uçan daire görüntüleri de mevcut. Bilinmeyene karşı duyduğumuz arzu, bizi kanıtlarla inandırıyor. Sinyalleriyle ya da nerden geldiği belli olmayan ışık demetleriyle, birçok tuhaf mesajlarıyla, Mars'a gönderilen Phobos 2'nin tanımlanamayan bozulmasıyla bize bir şeyler dediklerini anlayabiliyoruz. Belgeseldeki en ilginç olay ise bir TV yayınına nerden geldiği belli olmayan bir sesin müdahalesi. Bu sesi, belgeselde dinleyebiliyoruz, İngilizce konuşuyorlar ve tam metin hâlinde ne demek istediklerini anlayabiliyoruz. Ashtar

Galaksi Komutası olarak kendini tanıtan bu ses, metnin sonunda şöyle diyor: "Yüce aşk ve kozmik doğru sizleri kutsasın." Uzaylılar, insanlar gibi mi düşünüyorlar? Belki bunu anlamak için bu belgeselden sonra Denis Villeneuve'un "Geliş" filmini izlememiz gerekir. Çünkü sanat, gerçeklerden bir adım öndedir.

ile bildikleri doğrulardan inatla vazgeçmemeleri. Özellikle kadın bilim insanlarının üretimlerinin ve bilgilerinin kabulünün zaman aldığını Al-Khalili bize tarihsel olarak anlatır. Belgeselin ana kseni; bilimin ilerlediği yolun hiç sıkmadan, basit bir dille izleyiciye anlatılmasıdır. Yukarı doğru, yıldızlara baktığımızda bir tarihe bakıyor hissine kapıldığımız olmuştur. Bilim ile bunun gerçekliği ispatlanıyor. Evren o kadar büyük ki yıldızlara baktığımızda çok önceki bir yıldızın ışığının Dünya'da görüldüğü kanıtlandı. Tam da her şey bilim üzerine ilerlerken bilim insanlarının edebiyatla kurduğu küçücük ilişkiye de tanık oluyoruz. Yazarlar makalelerinin kapağında William Shakespeare'in Kral Lear eserinden alıntılar yaparlarmış: "Gökteki yıldızlar, kaderimizi etkiliyor." Big Bang Teorisi'nin kanıtlarını ve delillerini, evrenin oluşmasını anlatarak mi çökerek mi yok olacağını, uzaklığın ışıkla ölçülmesinin doğru olup olmadığını, evrenin kurtarmadaki amacını, evrenin neyden yapıldığını merak ediyorsanız bu belgesel sizin için ideal.

AYDAKİ SON ADAM

"Eğer kendine şans tanımazsan, kaderin neler sakladığını asla bilemezsin." Apollo uzay görevinde insanlık tarihi boyunca tam 12 kişi Ay'da yürüdü. Belgesel bize Ay'a giden son adam olan astronot Gene Cernan'ın hikâyesini anlatıyor. Daha çok bir biyografi olarak da okuyabileceğimiz bu film, gerçek bir film gibi de ilerliyor. Cernan, bir yandan konuşurken onun eski görüntüleri, ailesiyle olan ilişkileri, eski fotoğraflarını ekranda görürüz. Filmin müzikleri de bize belgesel değil de kurmaca bir film izliyoruz havası verir. Belgeselin güzel tarafı, izleyiciyi sıkıcı hiçbir görüntüsünün olmaması ve bazı yerlerde animasyondan da yararlanılması. Ay'a gitmek, orada yürümeyi başarmak nasıl bir his olabilir? Bütün Dünya'nın gözü önünde, Ay'a fırlatılıyorsunuz ve seyirci sizin uzay füzesiyle adeta bir ateş topu gibi gidişinizi izliyor. Geri sayımın heyecanını, seyircilerin tepkilerinde hissedebiliyorsunuz. Ayrıca filmde bu astronotların programa seçilme süreci de anlatılıyor. Astronot olma adımlarının izlendiği yola şahit olmak ve ne kadar çetin yollardan geçtiklerini görmek de bilgilendirici. Çölde hayatta kalmayı, suda, ormanda hayatta kalmayı öğreniyorlar ve uzun bir eğitimden geçiyorlar. Seçilen hiçbir mürettebatta kadınların olmaması da düşündürücü bir süreç. Belgesel de kadınları hep evde, aileyle çocuklarıyla kocalarını bekler vaziyette gösteriyor. Aslında gerçekleri izliyoruz. Göbek bağıyla gemiye bağlı ve o bağlı uzayla yürüyen adamlar gösterilirken belki de aklımıza Alfonso Cuarón'un "Gravity" filmi geliyor. Nitekim film, çok çalışan ve ailesini ihmal eden bu astronotların bencilliğinden de bahsediyor. İyi bir koca iyi bir baba olamayan astronotlar kendi ağızlarıyla şunu diyorlar: "Öyle olmasaydı astronot olamazdık."

O dönemde televizyonlardan naklen yayın yapıldığını izliyoruz. Eğer gerçekten o dönemlere rast gelmemişseniz biraz üzülebilirsiniz. Dünyalıların verdikleri reaksiyon görmeye değer. "Uzaydaki astronotların sabah içeceği Tang," diye bir reklama da şahit oluyoruz. Görüntülere baktığımızda ise, Uzay'a giderken çekilen görüntüler, o zamanki teknolojiyle kaydedildiği için inandırıcı görünürken Ay'daki bazı görüntüler de gerçek değilmiş gibi.

Bu yüzden bir tarafınız inanmak bir tarafınız inanmamak istiyor. Ay'da deney yapılıyor, turuncu bir toprak bulunuyor, Ay'dan Dünya'nın görüntülerini görüyorsunuz. Ay'a gitmeyi Tanrı'nın balkonunda oturmak, şeklinde anlatıyorlar. Gerçekten o balkona oturduk mu bilemeyiz fakat Neil Armstrong'un da Ay'daki görüntülerini izlerken duygulanabilirsiniz. Çünkü, "Bu, bir adam için küçük bir adım. İnsanlık içinse dev bir adım."

MARS JENERASYONU

Dünya'nın en büyük tepesi Everest'e tırmanmak isteyen dağcıya "Neden tırmanmak istiyorsunuz?" diye sormuşlar. Cevabı: "Çünkü orada." olmuş. Belgeselin ana eksenini uzay orada ve hadi Mars'a gidelim şeklinde yürüyor. Daha on beş, on altı yaşındaki çocukların Uzay Kampı'na alınıp eğitilmesinden bahsediyoruz. Hayaller dizginleniyor. Ay'a gidildi ve şimdi daha uzağa ama bize en benzeyen gezegene gitmenin vaktidir. Çocuklar çok heyecanlı, sürekli üretim hâline, belgesel onların etrafında dönüyor. Yumurtayı insan olarak düşünüp deneyler yapıyorlar, yeni teknolojiler üretiyorlar; dahası inanıyorlar. Uzay, onların benliğinin merkez noktası. Mars'a gitmek, hem yakın hem de eskiden orada okyanus olduğu için, hayat olduğu için cezbedici. Belgesel, Van Braun'dan bahsediyor. Hitler'in silah imalatçısının İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika'ya alınıp uzay teknolojisi için çalışmaları konu alınıyor. Van Braun, canavarlıktan adeta dahiliğe yol alıyor. Ay'a giden teknolojiyi o üretiyor ve Mars'a da gidilebilir olduğunu müjdeliyor. Uzay'a gitmenin siyasi bir yapısının olduğunu da söyleyebiliriz. Rusya ile ABD bu konuda çekişme hâline. Her Amerikan başkanı değiştiğinde NASA'nın yapısı da değişiyor. Görüntülerde Obama'nın, Trump'un konuşmaları mevcut. Fakat Uzay'a gitme isteği, siyasetten daha mühim bir şey hâlini alıyor. Gençler kendilerine "uzay ineği" diyorlar. Belgeselin

SIRADIŞI: STAN ROMANEK'İN HİKÂYESİ

İleri git. Alışılmış meydan oku. Merak et ve her şeyin ötesinde kendine soru sor. Bu belgesel filmde Stan Romanek adlı adamın uzaylılarla teması anlatılıyor. Romanek; merak etmiş, kendine sormuş ve onun elinde gerçek görüntüler var. Herkesin hayatta bir amacı vardır, Romanek'in ise uzaylıların verdiği mesajı halka iletmek. Bu film; bilimkurgu değil, kurmaca değil, fantastik hiç değil. Belgelere, görüntülere, seslere dayanarak bir insanla yapılan gerçek bir uzaylı temasını izliyoruz. Uçan daireler, ışıklar, kırmızı ışıklar, uzaylıların kendisinin görüntüsü, gölgeler, sıra dışı mesajlar...

Bunları izlemek bizi korkutuyor ama bir o kadar da inandırıcılığı, kanıtlarıyla birlikte su yüzünde. Uzaylı formunun videolarını ve fotoğraflarını siz de merak ediyorsanız bu belgeseli izlemelisiniz.

Bu adam deli değil. Öncelikle kabul etmemiz gereken şey bu. Filmde psikologlar, fizikçiler konuşuyor. Romanek, trans hâlinde uzaylılar tarafından kaçırıldığını anlatıyor. Vücudunda buna ait izler var. Peki uzaylılar bunu niçin yapıyorlar? Romanek'e göre kendisi bir mesaj taşıyor. İnsan ırkı, kendinden çok daha fazlası olabileceğine artık inanmalı, diyor. Fizikçiler, Romanek'in çizdiği denklemlerin uzay zamanla, ısınlanmayla ilgili olduğunu söylüyorlar. Bu tuhafılık silsilesinin görüntülerinin, filmi izleyenler olarak bizi inandırmaya çalıştığı aşikâr. Gezegende yalnız değiliz; bu delilli, kanıtlı bir şey hâline geliyor. Fakat bir insanın ağzından ilk defa gerçek bir uzaylı hikâyesi izleyeceksiniz. Richard Dawkins şöyle demiş: "Hayal edebileceğimizden çok daha büyük ve anlaşılmaz şeyler olabileceğini kabul ediyorum." Sanırım bu filmle birlikte bizim de bunu kabul etmemizin vaktidir.

es kurgusu görüntülerle birlikte anlam kazanıyor. Hızlıca akan görseller, roketlerin Dünya'dan yırılışının bütün görüntüleri, karma bir şekilde belgeselde karşımıza çıkıyor. İnsansız yolladığımız araçlar, Mars'ta hayat bulgusuna rastladıkları için insanların bir an önce Mars'a ayak basması gerekiyor. Fakat bunun için gerekli bütçe yok. Gelecekte 2030'da Mars'a gitmek planlanıyor, gençlerin heyecanı belgeselin kendisinde çok fazla ön planda. Gezegenler keşfetmenin, onların NASA'sında olduğu söyleniyor. Mars'a gerçekten gidilecek teknolojiye sahip miyiz? NASA'ya olan güven geri gelecek mi? Dünyalılar Uzay konusunda daha fazla meraklanacaklar mı? Bütün bunların evabını bu belgeselde izleyebiliyoruz. Mars'a gitmek pahasına ölümü göze alan gençler, bunu aşarmak için ellerinden geleni yapacaklar. Oraya gitme isteğinin aslında insanlığın Dünya'dan ümit ettiğinin de göstergesi olarak okuyabiliriz. Gençler; orada yaşamak, çocuk yapmak, orada insanlığı yeni baştan kurmak istiyorlar. Umut, gerçekten Mars'a kaçışta mı? Umudun bu denli dışa vurulması aslında Dünya'nın yok olacağından duyulan endişe. Eğer Dünya'ya bir şey olursa müziğimiz son bulur. Müziği ve anıları korumak adına Mars'ı yaşanacak bir hâle getirme düşüncesi çok da uzak değil. Sadece yirmi yıl sonra bu fikre yaklaşabiliriz. Bu gidişle gezegenler arası üzergâh kurma hayali, sadece filmlerde de kalmayacak gibi görünüyor.

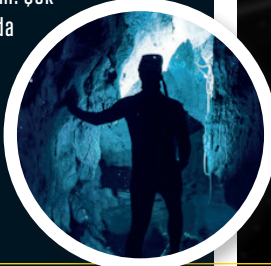
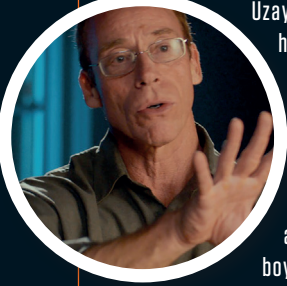
YOK SAYILAN KANITLAR

Evimizin önünde gri vücutlu, 1.20 boylarında, kulakları olmayan, gözleri kocaman, dört parmaklı olan uzaylı formu görürsek ne yaparız? Belgesel, bir ziyaretten bahsediyor.

Uzaylıların formu açıklanmış, hava araçları incelemeye alınmış. Fakat bu olay kamuoyundan gizlenmiş. Halkı ürkütmemek, korkutmamak adına yapıldığı söylene de aslında işin içinde askerî bir boyut var. Belgeselin içinde sürekli uzaylılarla alakalı cümleler

mevcut. Carl Sagan'a göre on beş günde bir uzaylılar tarafından ziyaret ediliyor olabiliriz. Dünyanın çeşitli yerlerinden UFO hikâyeleri dinlerken bir yandan duyduğumuz müzikler bizi geriyor. Devlet, bu ziyaretleri örtbas ediyor. Niçin? Uzaylı sorunundan sonra CIA'nın kurulduğunu biliyor muyduk? Kennedy'in öldürülüşünün bile bunun alakalı olduğu konusunda bilgiler var. Uzaylılar, nükleer tesislerin üzerlerinde görülmüş. Acaba biz onları değil de onlar mı bizi tehdit olarak görüyorlar?

Uzaylılar, onca savaş başlatan insan ırkını tehdit olarak görebiliyorlar. Belgeselde birçok savaştan görüntüler var. İnsanlığı hiç tanımayan birine bunları izlettiğimizde gerçekten vahşi ve korkulacak yaratıkların insanlar olduğunu söyleyecektir. Uzaylı sorununun askerî bir sorun hâline gelmesi bizim militaristliğimiz. Kendinden olmaya karşı duyduğün güvensizlik şiddet getiriyor. Belgesel, atomu parçalamayı öğrendiğimizden beri uzaylıların bizimle irtibat kurduğunu göz önüne seriyor. Biz, evrene yaptığımız zararların ne boyuta doğru gittiğini anlayamıyoruz. Onlar, bizi durdurmaya geliyor olabilirler. Teknoloji olarak baktığımızda bizden ilerde olduklarını artık kabul etmiş durumdayız. İşin en ilginç tarafı da belgesele göre, onların uçan dairelerini incelediğimizde tam da onlara benzer bir üretim yapmaya başlamışız. Pek tabii, savaş teknolojisi. Eğer uzaylı istilası diye bir şey olursa bunun uzaylı formuna giren insan istilası olabileceğine dönük spekülasyonlar var. Buna inanabiliriz. Shakespeare'den alıntıyla: "Gökyüzünde ve dünyada, horatio, senin felsefenin tahayyül ettiğinden çok daha fazlası var." Ben de şöyle diyebilirim. Çok daha fazlasına göre Dünya'da yaşayan insan ırkı, yeryüzünde ve gökyüzündeki en tehlikeli varlık. Uzaylılar, bizim dost olduğumuza niçin inansınlar?

MERCURY 13

Valentina Tereshkova ve Eileen Collins. Bu iki ismi hiç unutmayalım. Bu iki kadın, Uzay kadın hareketinin mücadelesinin kazanımları. Kadınlar her alanda olduğu gibi uzaya çıkma konusunda da söz sahibi olamamışlar. Çok uzak değil. 1961'lerden bahsediyoruz. Kadınlar, mutfağa geri dönmek ve özgürlükleri için savaşmışlar. ABD, Mercury projesiyle uzaya gönderilecek yedi erkek, eğitime ve sağlık kontrolüne tutuluyor. O dönemin NASA uzay baştabibi "Kadınlar Uzay'da Programı" başlatıyor. Pilot kadınlar inceleniyor ve tam 13 kadın erkeklerden daha üstün bir şekilde başarılı oluyor. Belgeselin arka planındaki ses, kadın sesi, müzikler klasik müzik ve yer yer şiirsel görüntüler var. Peki başarılı olan bu 13 kadın programa seçiliyor mu? İşte bu kısmı her alanda ne kadar erkek düşünüldüğünün göstergesi. Uzayda kadının ne işi var, kadın astronota ihtiyacımız yok, onlar regl olur gibi saçma sapan gerekçelerle program iptal ediliyor. Belgeselde "Amacım yıldızların arasında süzülmek." diyen hevesli, başarılı kadınların

ücadelesini izleyeceksiniz. Pilot kadınlar, kadınlıklarından da anneliklerinden de ödün vermemeyerek makyaj da yaptılar, topuklu ayakkabı da giydiler. O kadın pilotlar havaya yükselen uçaklardı ve uzaya gitmeyi çok istemişlerdi. Nitekim daha sonra Ruslar, Valentina Tereshkova'yla ilk kadın kozmonotlarını yetiştirmiş oldular. Tereshkova, halk tarafından büyük bir övgüyle karşılandı. Rusya'yla soğuk savaş hâlindeki ABD, Ruslar kadın kozmonot yetiştirdikten daha sonra Eileen Collins'le ilk kadın uzay pilotu yetiştirecektir. Eileen Collins'in Uzay'a giderken Mercury 13 kadınlarını davet etmesi ve onların haklı mücadeleleriyle bu sıfatı kazandığına dair yaptığı konuşması gerçekten göz yaşartıcı sahnelerden biri. Görüntülerin hepsi gerçek görüntüler ve filmde Mercury 13'ün kadınlarının yaşlı halleriyle röportajlar var. Onlar, erkek egemen topluma dış bileyen ve gelecek kuşağın oluşmasında çok önemli yeri olan kadınlar. Kadın dayanışması, uzay mücadelesi veren bu kadınları hiç unutmayacak.

GÖREV KONTROL: APOLLO'NUN İSİMSİZ KAHRAMANLARI

Texas, Houston'da Görev Kontrol Merkezi'nin içindeyiz. Diğer belgesellerden farklı olarak uzay görevlerinin arka planlarını izliyoruz. Bir sürü adam, teknik bir merkezde, bilgisayarlı odalarda Ay'a giden uzay mekiklerini kontrol ediyor ve mürettebatın sağ salım geri gelmelerini sağlıyor. Onlar, stresten tonlarca sigara içen, merkezi duman altı yapan isimsiz kahramanlar. Bu belgeseli izlediğimizde aslında fark ettiğimiz şey, her şeyin el yordamıyla olduğu ve bütün görevlerin biricik olduğu. Her şey, basınç, ısı, astronotların fiziki durumları veriler hâlinde Görev Kontrol Merkezi'nde bulunuyor. Uzay yolculuklarının beyni burası diyebiliriz. Ekranlara bakan, şaşırın, alkışlayan, ağlayan, korkan ve bazen beş altı gün uyumayan insanları izliyoruz. Uzaya çıkanlardan daha meşakkatli görevleri var.

SIRA DIŞI BİR KAYA

Bu belgesel, bir dizi şeklinde on bölüme yayılmış bir şekilde anlatılıyor. Bölümler, Dünya'yı sıra dışı bir kaya olarak Dünya'nın hafızasından yani en baştan ele alarak uzaya gitme yoluna doğru ilerliyor. "Nefes", "Fırtına", "Kalkan", "Başlangıç", "Hayatta Kalma", "Kaçış", "Terraform", "Uzaylı", "Uyanış", "Yuva" adlı bölümleri var. Bu belgeseli, diğer belgesellerden ayırt eden ve önemli hâle getiren şey ise yönetmeni. Darren Aronofsky, daha önce kurmaca film yönetmenliği yaparken de hayatla, Dünya'yla Dünya'nın oluşumuyla ilgili kafa yormuştu. Burada ise belgelerle yol alarak alanını genişletiyor. Görüntüleri izlerken gerçekten Dünya'nın sıra dışılığından etkileniyorsunuz.

Kaçış adlı bölümde Dünya yok olduğunda ne yaparız sorularına cevaplar aranırken mucizevi görüntüler ve kurgular ile anlatım bağlanıyor. Bu elbette ki yönetmenin ciddi bir başarısı. Dinozorların kaçacak bir yerleri yoktu ama bizim başka bir gezegene kaçma kabiliyetimiz var fakat nasıl kaçacağız? Dünya'dan Ay'a ya da gezegen dışına insanlı araç göndermenin ne kadar meşakkatli olduğunu bu belgeselde izliyoruz. Çünkü bu belgesel bize kahramanlıkları, astronotların başarısını, onların uzay aracında kustuklarını göstermiyor. Somut olaylardan hareket ederek işin zorluğunu anlamamızı sağlıyor. Dünya'nın ve Ay'ın ya da Mars'ın kaç kilometre hızla döndüğünü biliyor muyuz?

Bu, Güneş tutulması esnasında bir jet vasıtasıyla göz önüne seriliyor.

Gezegen dışına giden mekiğin ne kadar hızlı olması gerektiğini bu deneyle gözlemleyebiliyoruz. Ya da ilk defa Mars'ta yaşarsak bunun psikolojik sorunlarının neler olabileceğini tartışıyor bu belgesel. Yerçekimini götürebilecek miyiz? Hayır.

GECİKEN VE TEKRAR TEKRAR GELEN KIYAMET

Apocalypse Now

***“Beni öldürebilirsin ama yargılayamazsın!”* diyen Kurtz gibi Tanrı katına kurulan yönetmen de seyircisine aynı şeyi söylemek istemiş olabilir: “Filmi beğenmeyebilirsin ama yargılayamazsın”.**

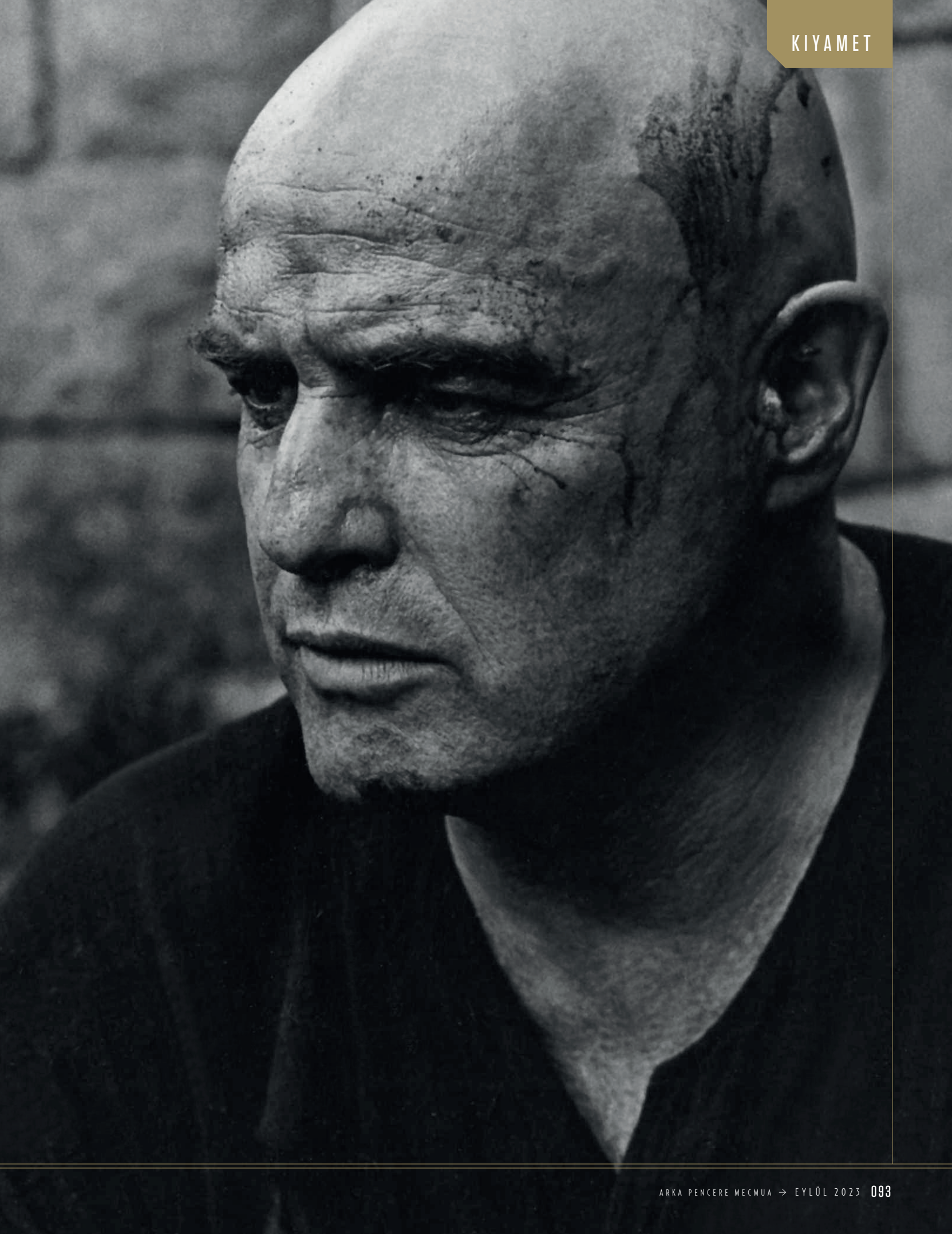
Francis Ford Coppola’nın yönettiği; Martin Sheen, Marlon Brando, Robert Duvall, Frederic Forrest ve Sam Bottoms’ın rol aldığı kült film “Kıyamet” (Apocalypse Now), ilk vizyon tarihinden 40 yıl sonra, tam da dünya bir başka kıyameti

yaşarken, yönetmenin kurgusu ile yeniden beyazperdeye taşıyor. Restore edilen 180 dk’lık “Apocalypse Now Final Cut” 2 Ekim’de Başka Sinema’nın dağıtımıyla vizyona giriyor. Bizler içi oyuk adamlarız / Bizler içi doluk adamlarız / Birlikte eğilen / Kafaları saman tıklı. Yazık! / Kurutulmuş seslerimiz / Birlikte fısıldaşınca /

Sessizdir, anlamsızdır / Yel nasılsa kuru otlarda / Ya da sıçan ayakları cam kırıklarında / Kuru kilerimizde / Görünüş biçimsiz, gölge renksiz, / Kötürüm güç, jest kımıltısız; / Onlar ki göçüp gittiler / Göz kırpmadan ölümün öbür ülkesine ...

T.S. Eliot’ın Türkçeye Suphi Aytimur tarafından çevrilen “Oyuk

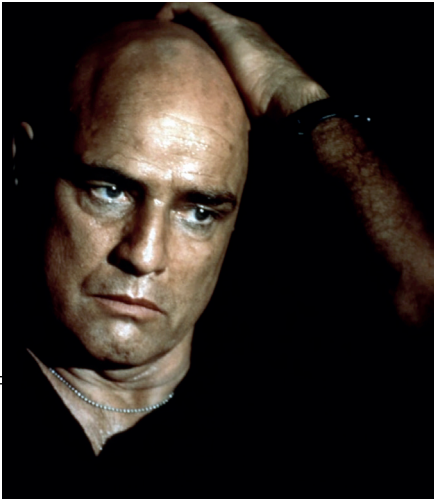

Adamlar” şiiri, Joseph Conrad’ın 1889’da yazmış olduğu “Karanlığın Yüreği” isimli kitaptan ilham almıştır ve kitaba bir gönderme ile başlar: “Mistah Kurtz. He dead”. Aynı kitaptan uyarlanan ve sinema tarihinde çok önemli bir yeri olan 1979 yapımı “Kıyamet” (Apocalypse Now) filmi ise bu şiire yer verir ve Albay Walter E. Kurtz, kendisini öldürmekle görevlendirilen Yüzbaşı Benjamin L. Willard’a bu şiirin ilk bölümünden dizeler okur. Başka bir sahnede ise foto muhabirin Willard’a söylediği bir cümle, şiirin son dizesini anımsatır:

***İşte böyle kopar kıyamet
Gümbürtüyle değil iniltiyle***

Edebiyattan olduğu kadar müzikten de güç alan filmin senaryosunu John Milius, The Doors ve Wagner dinleyerek yazmış. Filmin sinema tarihinde önemli bir iz bırakan açılış

sahnesinde de The Doors grubunun “The End” şarkısını duyurur ki “Karanlığın Yüreği” kitabı ve “Oyuk Adamlar” şiiri gibi artık filmde bağımsız olarak düşünülemez bu şarkı da.

***This is the end
Beautiful friend
This is the end
My only friend, the end***

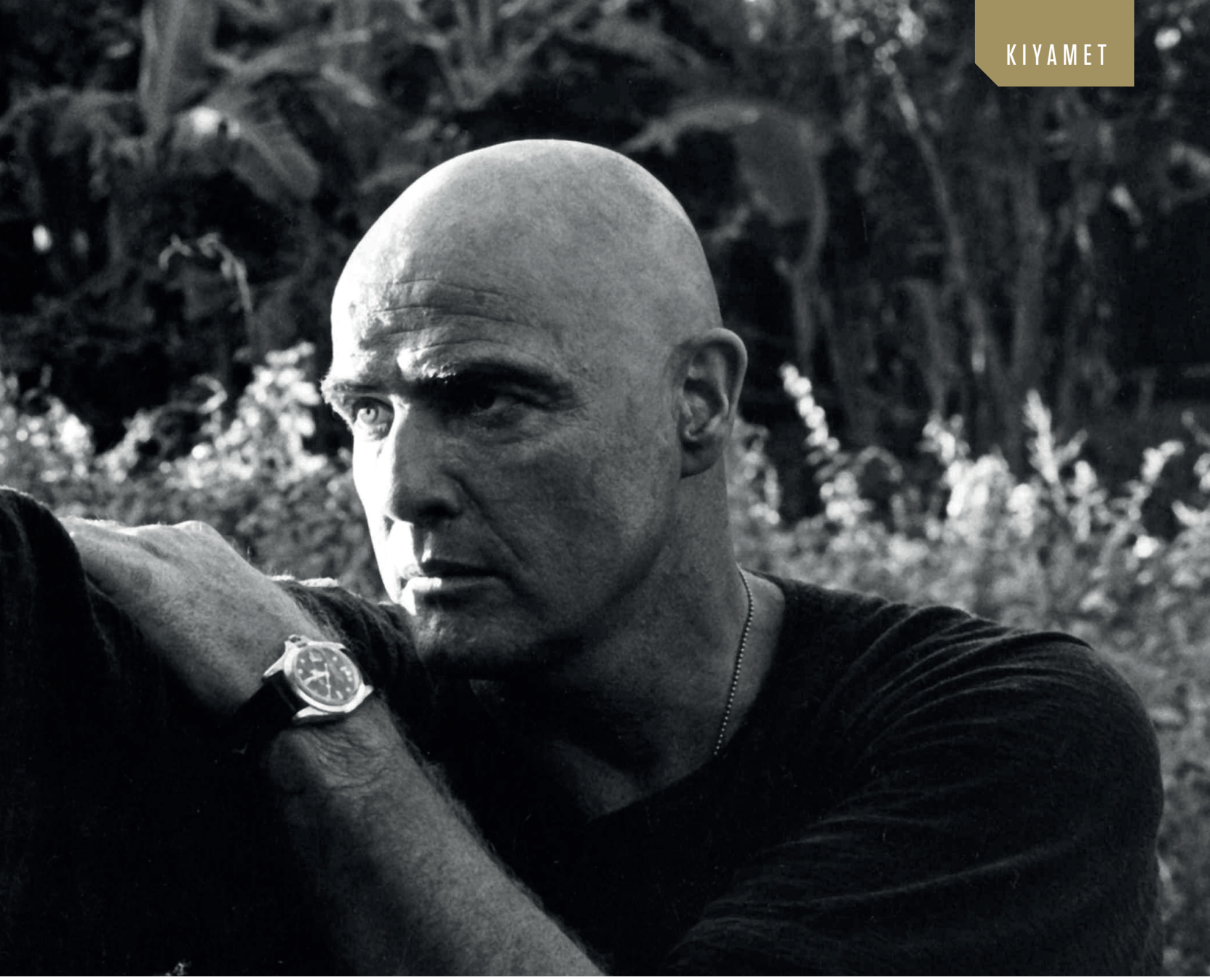
Filmin konusu tek cümle ile özetlenebilirken ele aldığı temalardan göndermelere, oyuncularından çekim hikâyesine,

görüntü yönetmenliğinden müziklerine hemen her yönüyle 40 yıl boyunca heyecanla konuşulmaktadır. Konu özetle; Vietnam Savaşı sırasında Yüzbaşı Willard’ın, kendisini tanrı ilan eden ve yöntemleri artık ordu tarafından kabul görmeyen özel tim albayı Walter E. Kurtz’ü öldürmekle görevlendirilmesidir ve ilk andan itibaren yalnızca bir savaş filmi olmadığı bellidir.

Gösterime girdiği yıl Cannes Film Festivali’nde Altın Palmiye ve FIPRESCI Ödülü, 1980’de En İyi Görüntü Yönetmeni ve En İyi Ses

Miksajı Oscar'larını ve Altın Küre Ödülleri'nde En İyi Yönetmen, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu, En İyi Orijinal Beste ödülleri alan filme dair en büyük görüş farklılıklarından biri, filmin savaşa baktığı noktadır, diğerleri ise daha çok teknik konular etrafında şekillenir: Bu film savaş karşıtı mı yoksa savaşı yüceltiyor mu? Bu iyi bir film mi yoksa hatalarla dolu

sorunlu bir yapım mı? Coppola, Cannes'daki konuşmasında "Bu film Vietnam'ı anlatmıyor, bu film Vietnam!" derken savaş ve sinema arasında katmanlı bir benzetme kuruyor. Bu benzetmeyi gölgeler üzerinden güçlendiriyor. Savaşın gölgeleri Vietnam'a düşerken zorlu yapım süreci ise filmi gölgelendirir. İzlerken deneyimlediklerimiz bir yana, film hakkında

duyduklarımızın oluşturduğu evren sanki filmin devamı gibi özenle kurgulanmıştır. Savaşları yüceltmek için anlatılan tüm kahramanlık

“**Açılış sahnesinde *The Doors*'un “*The End*” şarkısını duyarsınız ki “*Karanlığın Yüreği*” kitabı ve “*Oyuk Adamlar*” şiiri gibi artık filminden bağımsız olarak düşünülemez.**”

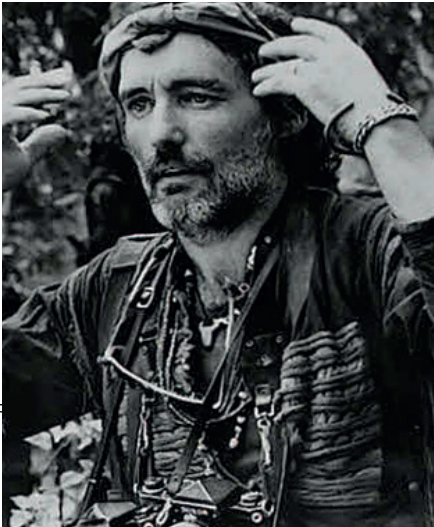

hikâyeleri ve savaş efsaneleri bu film bağlamında set hikâyelerine dönüşmüş gibidir. Filmin çekim sürecini konu alan belgeselin adının “Yönetmenin Kıyameti” olması da boşuna değil.

Willard, her fırsat bulduğunda Kurtz’ün dosyasına bakar. Öldürmekle görevlendirildiği kişinin hayatına dair her detayı öğrenmek ister. Görevi aldığı an kayıttan duyduğu ses onu oldukça etkiler. Sonrasında da Kurtz, dosya aracılığıyla bir gölge gibi sürekli yanındadır. Savaşın etkilerini, yol arkadaşlarının vahşet içinde değişimlerini gördükçe gölge büyümektedir. Willard’ın itirazına rağmen sivillerle dolu bir kayığı durdurup panik ve paranoya halinde içindekileri katleden askerlerin can çekişmekte olan kadını kurtarmak için kara kara düşünmesi, Willard’ın ise kadını hiç tereddüt etmeden öldürmesi, filmin

en önemli anlarından biridir ve hem askerler hem de Willard için bir kırılma noktasıdır. Askerlerdeki Willard imgesi gölgelenmiş, Willard’ın gözünde ise Kurtz’ün hareketleri anlam kazanmış, bir başka deyişle aydınlanmıştır. Artık Willard dosyaya daha az ihtiyaç duyacaktır. Fakat ne askerler ne de Willard bu düşünce kırılımını fark eder.

Filmin sonunda Kurtz’ü gölgeler içinde görürüz. Marlon Brando, olması gerekenden kilolu olduğu için yönetmenin onu gölgede çekmiş olduğuna dair söylenenler

Kurtz hakkındaki efsanelerin, Marlon Brando versiyonu olabilir. Oysa Kurtz’ün bedeninden çok imgesindedir güç en başından beri; önce sesi, sonra resmi ve sonra silüeti ile. Oyuk Adamlar şiirine dönecek olursak bu gölgenin bir çekim hilesi olmadığına emin oluruz. Gölge, hem savaşı hem de sinemayı düşünmemiz için oradadır.

*Düşünceyle / Gerçek arasında /
Devinimle / Eylem arasına /
Düşer o Gölge
Çünkü Senindir Ülke*

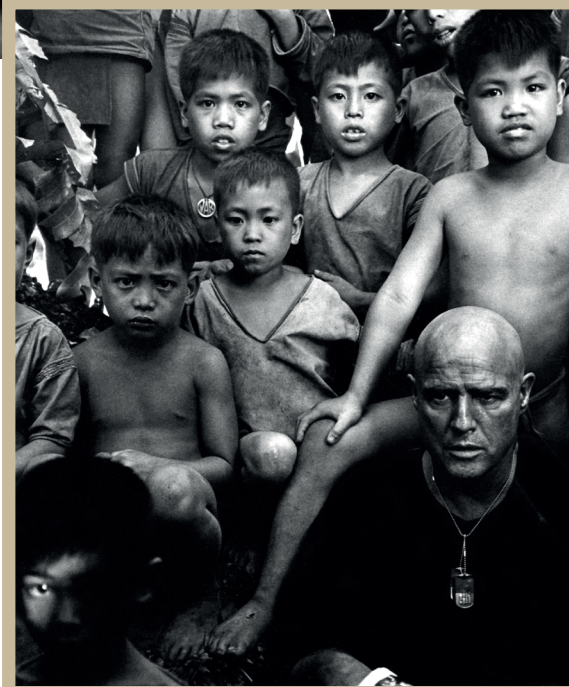

*Kavrayışla / Yaratma arasına /
Coşkuyla / Yanıt arasına /
Düşer o Gölge
Hayat uzun mu uzun*

Seyirci de filmi izlerken ve sonrasında gölgelerle kuşatılır. Filmdeki maddi ve teknik hatalar bu denli etkileyici bir deneyimi gölgeler. Kimilerince savaş karşıtı, sömürge karşıtı olmakla yüceltilen

filmin çekimlerinin Filipinler’de yapılması ve çekimler sürecince doğaya ciddi zararlar verilmesi de bu fikirleri gölgeler. “Beni öldürebilirsin ama yargılayamazsın!” diyen Kurtz gibi Tanrı katına kurulan yönetmen de seyircisine aynı şeyi söylemek istemiş olabilir: “Filmi beğenmeyebilirsin ama yargılayamazsın”. **APM**

“Edebiyattan olduğu kadar müzikten de güç alan filmin senaryosunu **John Milius**, **The Doors** ve **Wagner** dinleyerek yazmış. Filmin açılış sahnesinde de “**The End**” şarkısını duyarız.”

Farklı iklimlerin benzer hikayeleri

CRIMINAL

“Tek mekanda geçen **Criminal**, bu senenin en çok konuşulan **Netflix** yapımlarından biri oldu bile. Güçlü diyaloglarıyla başarılı oyunculuklarıyla ve akıcı hikayesiyle dizi, küçük bir alanda büyük suçlara parmak basıyor.”

Büşra **BAYAR**

busrabayar07@gmail.com

Tek mekanda geçen hikayeler denilince akla direkt “Arka Pencere”, “12 Kızgın Adam”, “Ölüm Kararı”, “Misery” gibi kült filmler geliyor. Sinemada daha birçok kez karşımıza çıkan bu üslup, bu defa da bir dizide kullanılıyor. 20 Eylül’de Netflix’te ilk sezonu ile izleyicilerle buluşan “Criminal”, tek mekanda geçen bir suç dizisi. On iki bölümden oluşan ilk sezon, tek mekanda ancak farklı ülkelerde işleniyor. Bu ülkelerden ilki İngiltere. Totalde üç bölümden oluşan Criminal İngiltere’de “Doctor Who”dan tanıdığımız David Tennant, “Harry Potter ve Azkaban Tutsağı”nda rol alan Lee Ingleby, bu sene vizyona giren “Hellboy”ün oyuncu kadrosunda yer alan Mark Stanley ve Katherine Kelly, Rochenda Sandall gibi başarılı isimler oynuyor. Dizinin ilk bölümünde üvey

kızına tecavüz eden bir adamın hikayesini izliyoruz. Diğer bölümde ise eşi tarafından şiddet gören kız kardeşi için yanlış bilgi veren bir ablanın; üçüncüsünde de göçmen taşıyan bir kamyon şoförünün yaşadıklarını... Aslında “hikayesini izliyoruz” yanlış bir tabir. Çünkü sadece bu hikayeleri dinliyoruz. Başta amir olmak üzere sorgu memurları, şüphelilerle sorgu odasında bir araya geliyor ve içinde fiziksel bir aksiyonun olmadığı bir kaçma-kovalama hikayesi başlıyor. Vakayla ilgilenen

memurlar, akıllıca hamlelerle şüpheliyi sıkıştırıyor ve gerçeği itiraf etmesi için uğraşıyorlar. En fazla dört kişinin bulunduğu bu sorgu odasında şüpheli ve memurların dışında bir de avukat oluyor. Diziye en fazla ivme katan karakterlerden biri de bu avukatlar oluyor zaten. Şüphelilerin çözülme aşamasına gelme sürecini yavaşlatan, gördükleri en ufak açığı kendi lehine çevirmeye çalışan avukatlar.

Bu ilk üç bölümden sonra ülke ve karakterler değişiyor. Bir anda kendimizi İspanya’da bir sorgu odasında buluyoruz. İlk bölümde, aşk konusunda yaşadığı hayal kırıklıkları nedeniyle kendince yöntemlerle erkeklerden intikamını alan ve bir cinayet vakasının birinci şahidi olan Isabel’in sorgusunu izliyoruz. İkinci bölümde, otizmlili kardeşini ölüme terk eden bir ablanın...

Üçüncü bölümde de senelerce çeşitli suçlara bulaşan ve sistemin açıklarını saptayıp zekice hamlelerde bulunan Carmelo'nun sorgu odasındaki sürecine tanıklık ediyoruz. Tüm bunların yanı sıra bu sefer, sorgu memurlarının ellerindeki delillerden ziyade hislerine güvendiklerini ve bu doğrultuda hamleler yaptıklarını görüyoruz. Coğrafya değişince –ufak da olsa- yöntemler de değişiyor. İlk sezonun bu İspanya bölümünde yine İspanya'nın başarılı oyuncularını karşımıza çıkıyor. Dizide sorgu amirini canlandıran Emma Suarez'i Pedro Almodovar'ın üç sene evvel çektiği "Julieta" filminden tanıyoruz. "İspanyol İşi"nde oynayan Carmen Machi, Ashgar Farhadi'nin son filmi "Herkes Biliyor"da yer alan Inma Cuesta, Pedro Almodovar'ın "İçinde Yaşadığım Deri" ile Innaritu'nun "Biutiful" gibi önemli projelerinde yer alan Eduard Fernandez de Criminal'ın oyuncu kadrosunda bulunan diğer isimler.

İspanya'dan sonra sıra geliyor Almanya'ya. Yine üç ayrı bölümden oluşan dizinin bu bölümünde ilk olarak yıllar önce, zengin bir adamın yerine geçme fırsatı edinmiş Jochen'i görüyoruz. Daha sonra Almanya'ya yerleşip burada bir kadınla evlenen ve eşi ile kayınpederinden büyük bir baskı gören Türkiyeli genci izliyoruz. Üçüncü bölümde ise belki de dizinin en fazla kan donduran hikayesine şahitlik ediyoruz. Pedofili olan kocasına yardımında bulunup aklın almayacağı suçlar işleyen Claudia'yı görüyoruz. Netflix'in son zamanlarda en beğenilen dizilerinden biri olan "Dark"ta da yer alan ve "Soysuzlar Çetesi", "The Man From U.N.C.L.E" gibi projelerde oynayan Sylvester Groth; "Avengers: Sonsuzluk Savaşı", "Wonder Woman", "Kaptan Amerika: Kahramanların Savaşı" gibi fantastik filmlerin karakteristik yüzü Florence Kasumba; "Çöküş", "Elle" gibi başarılı filmlerde yer alan Christian Berkel, Criminal Almanya'nın kadrosunda bulunan önemli sadece isimlerden birkaçı.

Dizinin son ülkesi Fransa'da da yine üç ayrı hikayeye şahitlik ediyoruz. Bir saldıırı sonucu erkek arkadaşını kaybeden ve yaşananlar hakkında doğru bilgi vermeyen Emilie, şantiyede işlenen bir cinayet nedeniyle kendisini sorgu odasında bulan inşaat yöneticisi Caroline ve nefret suçuna kurban giden eşcinsel bir adamın ölümüne şahitlik

eden Jerome'nin hikayelerine odaklanıyoruz. Margot Bancelhon, Laurent Lucas, Stéphane Jobert, Anne Azoulay dizinin bu bölümlerinde yer alan isimler.

Dört ayrı ülkede on iki ayrı hikayeye şahitlik ettiğimiz Criminal, üslup- hikaye olarak "Mindhunter" ile benzer özellikler taşıyor. İki sene önce yine Netflix'te yayın hayatına başlayan Mindhunter, son zamanların en beğenilen suç- aksiyon dizisi. Yönetmenliğini David Fincher'ın yaptığı bu proje, geçtiğimiz Ağustos ayında 2.sezonuyla izleyicileriyle buluşmuştu. İki FBI ajanının buldukları delillerle ve yaptıkları sorgularla işlenen suçların ve zanlıların tespit edildiği ve katiller üzerinde derinlemesine analizlerin yapıldığı dizi, Criminal gibi, her bölümde işlenen bir suç üzerinde yoğunlaşıyor. Sorgu sahneleri de dizinin en can alıcı noktaları oluyor. Bu anlamda iki proje arasında benzerlikler olsa da üslup olarak yine farklı noktalarda. Bu farklılıkların ilki ve en önemlisi, daha önce de bahsi geçen, Criminal'ın tek mekanda yapılmış olan çekimleri. Tahmin edileceği üzere, bir suç dizisini en çok besleyen, ayakta tutan unsurlardan biri, aksiyon dolu sahnelerdir. Kaçma- kovalamalar, hızla değişen mekanlar, gerilim dolu takipler... Bu unsurlar senelerce öyle yerleştirildi ki birçok projeye, izleyicide de suç türündeki yapımların olmazsa olmazı haline geldi. Ancak Criminal, bu anlamda birçok kuralı yıkan bir dizi oldu. Sadece bir odaya birçok duyguyu, birçok hissi sığdırabildi. Nefret, aşk, empati, korku, tedirginlik, heyecan, sevgi, hüzn... Çekim tekniklerinin de bu durumda büyük bir payı var ancak asıl mesele, başarılı diyaloglar ve oyunculuklar. Homofobi, tecavüz, ensest ilişki, göçmenlik gibi son derece hassas meseleler üzerinden ilerleyen projede özellikle diyaloglar diziyi ayakta tutuyor. Sorguya alınan kişiler haklarındaki suçu önce inkar ediyorlar. Sorgu

memurları tarafından sıkıştırılmaya başladıklarında da öfke duyduklarını görüyoruz. Öfkenin akabinde de kabul etme sürecine geçiş yapıyorlar. Karakterlerin birçoğunda gördüğümüz bu evrelerin sonunda ise çözümler gerçekleşiyor. Dizide her bölüm ortalama kırk dakikadan oluşuyor ve bu süre zarfında suçluların bu evrelerinin yanı sıra sorgu memurları arasındaki gerilime de şahitlik ediyoruz. Beklenen resmi belgelerin ellerine ulaşmaması, kısıtlı vakitler, hırslar, aşk bunların her biri dizinin tansiyonunu arttıran diğer detaylar.

Criminal'da –Mindhunter'ın aksine- sorgu odasına gelenlerin neredeyse birçoğu asıl zanlı değil. Yaşananlara bir şekilde tanık olanlar, şahitlik edenler veya istemeden, birinin zoruyla vesile olanlar. Ortalama iki ya da üç bölümde vakanın asıl sorumlusuyla karşılaşılıyor. Bu anlamda akla gelenlerden ilki, dizinin ilk bölümü "Edgar". Bölümlerden her biri, sorgu odasına getirilen bireylerin isimleriyle adlandırılıyor ve bu isimler, profesyonel sorgu ekibi sayesinde yüzleşme sürecine girip suçlarını veya sırlarını ortaya döküyorlar. Kişinin hal, hareket, davranışlarından yola çıkarak sıkı bir takibe başlayan tüm ekip, puzzle'ın eksik parçalarını tamamlıyor. Bu noktada dizi, psikoloji ve sosyolojiden bol bol besleniyor. Suç- suçlu psikolojisi ve Suç Sosyolojisi, dizinin temelini oluşturuyor.

Dizinin en fazla dikkat çeken yanlarından biri de cinsiyetçi tavra karşı bir noktada konumlanması. Bu tarz projelerin ana karakterlerinin erkek olması fazlaıyla alıştırmıştık. Özellikle hikaye içinde statü olarak yüksek olan karakterlerin erkek olmasına... Ancak dört ayrı ülkede on iki hikayenin işlendiği Criminal'da sorgu amirlerinin hepsi kadın. Ciddi, güçlü, detaycı, titiz, güzel ve zeki olan bu kadın profillerin her biri daha birçok projede görmek istediğimiz türden. Bunun yanı sıra dizide, eşinden şiddet gören, baskılanan kadın hikayelerinin yanında benzer duruma maruz kalan bir erkek profili de görebiliyoruz. Bu, her ne kadar kadına şiddetle eş değer bir noktada olmasa da, cinsiyetlerin eşitliğine dair yapılan küçük bir örnek olabilir. **APM**

KIZ

Hiçliğin Ortasında Üç Kız Kardeş

KARDEŞLİ

Emin Alper'in üçüncü filmi “**Kız Kardeşler**”, hiçliğin ortasındaki bir köyde yaşam mücadelesi veren üç kardeşin yaşamlarını ele alıyor.

Daha iyi bir gelecek umuduyla kente gitmek isteyen kardeşler, Türkiye’de kadın panoramasının küçük bir örneği olarak karşımıza çıkıyor.”

Büşra BAYAR
busrabayar07@gmail.com

ER

Nerede olduğunu bilmediğimiz ıssız bir köyde yaşayan, önce erkek egemen sistemin sonra yoksulluğun kurbanı olan üç kız kardeş Reyhan,

Nurhan ve Havva'nın hikayesine odaklanan Kız Kardeşler, beslemelik müessesini sorgulayan ve sorgulatan bir yapım. Anneleri ölen, babalarıyla kalan bu üç kız kardeş, sırayla daha iyi şartlarda yaşayabilecekleri, daha iyi eğitim alabilecekleri kentlere, kasabalara burjuva hanelere yollanırlar. Bu evlerde hizmetçilik yaparak kalabilen kardeşler, zamanla mecburen köylerine, baba ocağına dönerler. En büyük abla Reyhan, arzularına yenik düşer ve asla kovulacağını düşünmediği evden uzaklaştırılır. Ortanca çocuk Nurhan ise asabi bir karakterdir ve o da öfkesinden dolayı gönderildiği ailenin yanında barınamaz. En küçükleri Havva da kaldığı evde yaşanan bir vefat sonucu köyüne yollanır.

Tekrar bir araya gelen kardeşler, içten içe tekrar kasabaya gitmenin hayalini kurarlar ve bir noktadan sonra bu durum aralarında küçük bir rekabete dönüşür. Bu rekabetin temeli de babaları yüzünden oluşmuştur. Kasabadaki yaşamın daha cazip olduğunu, ölen karısı üzerinden anlattığı hikayeyle çocuklarına devamlı işleyen baba, kız kardeşleri bir de nankörlükle suçlar. Gittikleri hanelerde uslu durmaları, söz dinlemeleri gerektiğini devamlı dile getiren Şevket, geri dönen çocuklarına bir an önce sığınabilecekleri yeni burjuva evler aramaya başlar. Ancak işler, ne kızların ne de

babanın istediği gibi ilerler. Dramatik ana hikayesiyle ve filme çok büyük bir renk katan güldürü öğeleriyle "Kız Kardeşler", Türkiye Sinemasının önde gelen yönetmenlerinden Emin Alper'in son filmi. 2012'de çektiği ilk uzun metrajı "Tepenin Ardı" ile başta Berlin Film Festivali olmak üzere Saraybosna, İstanbul Film Festivali, SİYAD, Ankara Film Festivali gibi yerli yabancı birçok festivalden birçok ödül kazanmıştı. İlk filminden üç sene sonra çektiği "Abluka" da yine SİYAD'dan ve Adana Film Festivali'nden ödüllerle döndü. Bu ay vizyona giren Kız Kardeşler de dünya

premiyerini Berlin Film Festivali'nde yaptı. Yedi yıl sonra, yeni projesiyle tekrar Berlin'de yarışan Emin Alper, bu sefer eli boş dönse de geçtiğimiz Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde En İyi Yönetmen dalında ödül aldı. Filmin başrolleri de En İyi Kadın Oyuncu dalında ödülle layık görüldüler. Büyük abla Reyhan'ı canlandıran Cemre Ebuluziye, özellikle "Bartu Ben" isimli Blu TV dizisiyle isminden sık sık söz

ettirmeye başladı. Daha önce “Muhteşem Yüzyıl”da da oynayan başarılı aktris, “Kasap Havası”nda (2015), Zeki Demirkubuz’un “Bulantı” filminde yer aldı. “Kız Kardeşler”de sergilediği başarılı performansla ulusal bir festivalden ilk kez ödül almayı başaran Ebuzziya, Türkiye’nin yükselen kadın oyuncularından biri.

Evin asabi kızı Nurhan’a ise daha önce “Av Mevsimi” (2010), “Çekmeceler” (2015), “Nefesim Kesilene Kadar” (2015) gibi önemli projelerde yer alan Ece Yüksel hayat veriyor. Daha önce Nefesim Kesilene Kadar filmiyle Adana Film Festivali’nden ve Sadri Alışık Ödülleri’nden Umut Vadeden Kadın Oyuncu ödülünü kazanan Yüksel de, Kız Kardeşler’deki üstün performansı ile İstanbul Film Festivali’nde Cemre Ebuzziya ile birlikte En İyi Kadın Oyuncu seçildi.

Kız Kardeşler, Netflix’in orijinal Türkiye yapımı projesi “Hakan: Muhafız”da Ceylan karakteriyle dikkatleri üzerine çeken Helin Kandemir’in yer aldığı ilk sinema filmi. Evin en küçüğü ve en sakini olan Havva’ya hayat veren küçük oyuncu da İstanbul Film Festivali’nde En İyi Oyuncu ödülüne layık görüldü.

Baba Şevket rolüyle karşımıza çıkan Müfit Kayacan, yer aldığı birçok dizi ve film projesine rağmen asıl beğeniyi “Bartu Ben” ile yakaladı. Cemre Ebuzziya ile bu projede birlikte yer alan aktör, daha önce “Abluka”da yönetmen Emin Alper’le birlikte

çalışmıştı. “Albüm” (2016), “Körfez” (2017) gibi son zamanların başarılı bağımsız filmlerinde de oynayan isim, bu sene çıkan ve yine İstanbul Film Festivali’nin programında yer alan “Görölmüştür”ün ekibinde de yer alıyordu. Kendine has mimikleri, başarılı şivesi ve oyunculuğuyla Müfit Kayacan, daha birçok projede boy gösterecek aktörlerden biri gibi görünüyor.

Projenin bir diğer önemli ismi de daha önce hiçbir sinema projesinde yer almadığı olan Kayhan Açıkoğ. Büyük kız Reyhan’ın kocası Veysel’e hayat veren Açıkoğ, canlandırdığı karakterle dramatik filmin hem güldüren bir o kadar da hüznü boğan yanı.

Kubilay Tunçer ise Necati rolüyle karşımıza çıkıyor. “Mutluluk” (2007), “Bir Zamanlar Anadolu’da” (2011), “Çekmeceler” (2015), “Ölümlü Dünya” (2018), “Ahlat Ağacı” (2018) gibi Türkiye Sinemasının başarılı örneklerinde yer alan oyuncu filmde, kardeşlerin gönderdiği burjuva ailenin babası ve köyde sözü geçen bir insan.

Her oyuncunun takdire şayan performansı, filmi üst seviyeye taşıyan detaylardan yalnızca biri. Filmin sinematografisi de filmin başarılı

bulunmasındaki bir başka detay. Daha önce “Kıskanmak” (2009), “Gölgeler ve Suretler” (2010), “Ansızın” (2016) gibi projelerde de görüntü yönetmenliği yapan Emre Erkmen ile Emin Alper’in iş birliği, estetik ve izleyiciyi içine alan görsellerin oluşmasını sağlıyor. Benzer örneklerini daha çok Nuri Bilge Ceylan sinemasında gördüğümüz bu görsel üslup, Emin Alper sinemasına da oldukça yakışıyor. Ayrıca filme masalsı bir yapı kazandırıyor. Zamanın ve mekanın hiçbir şekilde belli olmadığı hikayeyi destekliyor bu sakin ve uçsuz bucaksız manzaralar.

Kız Kardeşler, Çehov’un 1900’lerde yazdığı “Üç Kız Kardeş” ile taşradan kent hayatına geçmenin yollarını arayan kardeşlerin hikayelerini ele alması açısından benzerlik gösterir. 1901 yılında sahnelenen bu oyun için “Üç Kız kardeş, gelecek beklentisi, varoluşa bir anlam arama ve iç sıkıntısı temalarının en çok ve birlikte işlendiği oyundur,” der Ataoğ Behramoğlu. Aynı okumaları Emin Alper’in filmi için de yapabilmek mümkün.

Daha iyi bir gelecek beklentisiyle bulundukları ücra köyden kurtulmaya çalışan Reyhan, Nurhan ve Havva, hiçliğin ortasında, varoluşlarına bir anlam kazandırma peşindeler. Daha iyi bir gelecek için önlerine sunulan “fırsatı” kaçırmamak adına içten içe rekabete sürüklenen kardeşlerin bireysel sıkıntıları da gözler önüne serilir.

Bu sıkıntıların temeli de bakıldığında erkek egemen sistemin kol gezdiği köylerin sosyolojik yapısıdır. Başta babalar olmak üzere köyün hemen hemen tüm erkeklerinin kadınlar üzerinde yaptırımları vardır. Onlar düşünüp karar verir, kadınlar da bu kararların öznesi olur. Sunulanlar, her ne kadar hizmetçilik ve beslemelik olsa da, köydeki sıkışmış yaşamlarına kıyasla daha cazip olduğu için tüm kardeşler bu yaptırımları kabul edip içselleştirir.

Türkiye’nin her yerinde karşılaşılabileceğimiz bu meseleyi, bilinmezliğin ortasındaki bir köy ve buradaki yaşamlar üzerinden beyaz perdeye yansıtan Emin Alper, yine kenarda kalan, pek gündemde olmayan hayatları ışık tutuyor.

Son derece çarpıcı olan konuyu, dozunda güldürü öğeleriyle ve diğer detaylarla öyle bir harmanlıyor ki film, izleyene tokat gibi çarpıyor. Unutulmaz sahneler, akıllara kazınan diyaloglar, üç kız kardeş üzerinden Türkiye’deki kadın panoramasını gösteriyor. Emin Alper, Ortadoğu’da kadın olmanın acı yüzünü, izleyicisini sıkmayan, doğru bir üslupla özetleyiyor. **APM**

“**Kız Kardeşler, Çehov’un 1900’lerde yazdığı “Üç Kız Kardeş” ile taşradan kent hayatına geçmenin yollarını arayan kardeşlerin hikayelerini ele alması açısından benzerlik gösterir.**”

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbebek@gmail.com

Bergman ustadan Jung usulü "Persona" Suskun ile hırçın

Ünlü kadın oyuncu, bir gün sahnede ansızın susma kararı veriyor, bizler de hiç konuşmayan **Liv Ullmann** ve hiç susmayan **Bibi Andersson**'la baş başa kalıyoruz.

Bazı filmler rahatsız edicidir, ruhsal olarak tuhaf hissettirir ama onları bambaşka bir etkilenmeyle izler, yönetmenine ve oyuncularına saygı duyarak değerini teslim eder, yıllar sonra "şimdiki aklımızla" yeni anlamlar çıkararak yeniden izleyip başkalarına tavsiye ederiz.

Persona da böyle filmlerden.

İsveçli usta yönetmen Ingmar Bergman'ın önemli filmleri arasında ilk sıralarda yer alan bir eser. Psikoloji bilimiyle sinema sanatının buluştuğu filmlerin de en iyilerinden.

"Susma" kavramını, mecbur olmadıkça konuşmayan/konuşamayan, kendini ancak yazarak ifade edebilen içe dönük bir yeni yetme iken çokça irdelemiş, üzerine metinler, öyküler yazmaya çalışmış biri olarak bu filmdeki susma eylemi, ilk izlediğimde de beni çok ilgilendirmişti. Bu sayfalarda söz etmesem olmazdı.

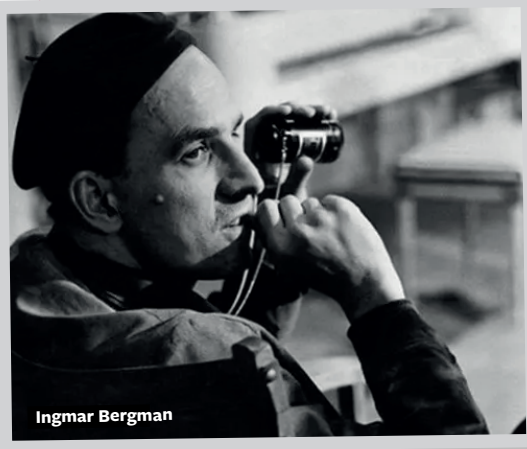
1917'de, İsveç Uppsala'da, bir papazın ikinci oğlu olarak doğmuş Bergman. Papaz babanın, sadizm derecesinde sert cezaları ve iki dünya savaşıyla geçen yıllar, sanatçıda travma yaratmış. Çoğunlukla otobiyografik unsurlar içeren eserlerine de yansımış bu travma. Babanın papaz olduğu bir evde büyümek, onu çocuk yaşta ölüm kavramıyla da fazlasıyla haşır neşir hale getirerek zihninde derin bir ölüm korkusu büyütmesine yol açmış. Sanatçıya yaşamını zehir eden bütün bu ruhsal sorunlar, bizlere sanat eseri olarak geri dönmüş. Biraz bencil bir yaklaşım oldu ama anlaşılan o ki Bergman için sorunlarıyla yüzleşme ve mücadele etme yolu olmuş sinema sanatı.

1966 yapımı siyah/beyaz Persona filmi, Jung'un psikoloji kuramlarına dayanıyor ve zaten adını da Jung'un kuramındaki 4 temel arketipten, yani davranış kalıbından

biri olan "Persona"dan alıyor. Diğerleri Gölge, Anima/Animus ve Öz. Persona, en basit tanımıyla bizlerin önce ailede, sonra sosyal yaşamda kabul görmek için beklenene uygun davranarak takındığımız maskeyi simgeliyor.

İşte film, tam da bu maskeyi takmaktan ansızın vazgeçen bir kadını merkezine alıyor. Ünlü bir oyuncu olan Elisabet Vogler, bir gün sahnede Elektra oyununu oynarken ansızın susuyor! Hastanedeki incelemeler sonucunda, fiziksel ve ruhsal bir sorunu olmadığı, tamamen kişisel tercih olarak sustuğu anlaşıyor. Genç hemşire Alma, onun bakımıyla görevlendiriliyor ve ikisi, doktorun yazlık evine, dinlenmeye gönderiliyor.

Önceleri Alma, hiç konuşmayan Elisabet karşısında neşe ve enerjiyle sürekli konuşup kendini anlatarak, yani sürekli bir monolog halinde bu özel durumla başa çıkmaya çalışıyor. Sarhoş olduğu bir akşam, vaktiyle iki tanımadığı erkekle bir plajda yaşadığı cinsel deneyimi ve yaptırdığı kürtajı anlatıyor. Elisabet, ilgili ve anlayışlı yüz ifadeleriyle iyi bir dinleyici görünümünde. Alma ise ünlü, varlıklı, kültürlü, yetenekli Elisabet'e

Ingmar Bergman

Persona filmi, Jung'un psikoloji kuramlarına dayanıyor ve zaten adını da Jung'un kuramındaki 4 temel arketipten biri olan "Persona"dan alıyor. Bergman usta kendini hiçbir kuralla sınırlamadan anlatmak istediğine odaklanıyor. Hiç konuşmayan Liv Ullmann ile hiç susmayan Bibi Andersson ise mükemmel oynuyor.

hayranlık duyarak onunla özdeşleşme eğiliminde. Ancak Elisabet'in doktora yazdığı ve Alma ile gönderdiği mektup, akışı değiştiriyor. Alma götürdüğü mektubu yolda okuyor, kendinden ve paylaştığı sırrından küçümseyerek söz edildiğini görüyor ve büyü bozuluyor.

O andan itibaren iki kadın arasında zaman zaman ufak çaplı şiddete de varan çatışma ve bir tarafın sessiz kalmayı sürdürdüğü tartışmalar başlıyor. Hırçınlıklar, alttan almalar, çelişkili çırpınmalar derken sonunda Alma hemşire kostümünü giyerek "kendi" olmaya geri dönüyor.

Film, izleyiciye "Bir sinemada film izlemektesin, unutma!" diyor, bazen kopuyor, bazen ortasından yanmaya başlıyor. Olasılıkla Bergman'ın Elisabet üzerinden anlattığı kendi korkuları, başlangıçta filmin ana görüntülerinden bağımsız olarak örümcek, kesilen hayvan, çarmıha çakılma şeklinde, sonra da Elisabet'in TV'de izlediği budistin kendini yakma sahnesi gibi pek çok simgeyle yansıtılıyor.

Bergman, düşünle gerçeği ayırmanın zor olduğu birkaç sahneye de yer veriyor filmde. Biri, Elisabet'in gece Alma'nın

odasına geldiği ve iki kadının, —ardından cinsellik gelecekmış çağrışımı da veren bir tarzda— bir araya geldiği sahne. Yakın planları çok iyi kullandığını bildiğimiz yönetmen, öyle bir görüntü oluşturuyor ki adeta iki kadının başlarıyla gövdelerine yer değiştiriyor. Bir başkası da Elisabet'in kocasının yazlığa gelerek Alma ile sanki karısıymış gibi konuşup öpüştüğü sahne. İki sahne de Alma'nın Elisabet olma, ona dönüşme isteğini sembolize ediyor. Elisabet ise aralarında sınıf farkının da olduğu bu genç kadına yukarıdan bakıyor. Konuşmasa da belli bu. Alma'nın sırrını açığa vurduğu mektubunda ise zaten çok belirgin. Bütün büyüü bozan mektup olayından sonra Alma, Elisabet'in yüzüne, doğurduğu çocuğu istemeyişini vuruyor. Mitolojideki, babasını aldatan annesini kardeşiyle birlikte öldüren karakteri anlatan "Elektra" oyunu sırasında Elisabet'in suskunluğa geçmesinin anlamının da aslında —Freud'un Oidipus Kompleksi tanımlamasına karşılık— Jung'un kız çocuklar için "Elektra Kompleksi" olarak adlandırdığı, aynı cins ebeveyne olan nefret ve buna bağlı olarak "annelik"ten de nefret olduğunu ve filmin başında gösterilen çocuğun ne ifade

ettiğini ancak bu sahneden sonra anlayabiliyoruz. Alma'nın, bir psikoterapist edasıyla Elisabet'in neden çocuk istediğini, sonra nasıl kurtulmak istediğini bütün bunlara tanıklık etmişçesine anlatması ve onu suçlaması gerçekçi ve mantıklı değil elbette ama gerçekçilik Bergman'ın umurunda mı ki? O, anlatmak istedikleri uğruna biçimsel kurallara kafa tutuyor ve izlediğimiz gerçek değil kurmaca olduğunu yüzümüze vurur gibi aynı anlatımı iki kez dinletiyor bize. Birincisinde Elisabet'in yakın plan yüzünü, ikincisinde Alma'yı görüyoruz. Büyük auteur yönetmenleri diğerlerinden ayıran da bu çılgın cesaret, bu "Benim canım böyle anlatmak, böyle göstermek istedi" tavrı olmuyor mu çoğu zaman?

Üzerine uzun makaleler, akademik tezler yazılabilecek filmler yapan o iyi yönetmenler, o güzel atlara binip çekip gittiler.

Geride yazıp yönettikleri filmleri kaldı bize. Filmlerinde tek replik söylemeden gözleri ve mimikleriyle oynayan Liv Ullman gibi usta oyuncuların unutulmaz performansları kaldı. İzleyip üzerinde kafa yormayı sonuna kadar hak eden Persona filmindeki gibi... **APM**

KLASİK SAHNE

PERSONA (1966)

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbebek@gmail.com

BORA ERİŞ

SORUN SENDE
DEĞİL

Nenende!

NEW AGE DÜNYANIN
KADİM MESELELERİ

*Terapist dese ya “Düzgün bir ilişkin olamıyor
çünkü doyumsuz bir bit yavrususun. Kafanın bir
köşesinde sürekli ‘bir yerlerde daha
iyisi var’ diye düşünüyorsun.”*

tara • kitap

